

NIKTO NIE JE *zabudnutý...*

Obsah

Úvodom.....	5
Príhovor predsedu SZPB.....	7
Životné jubileum primátora mesta Bardejov.....	10
Príhovor primátora mesta Bardejov.....	12
Menný zoznam padlých, priamych účastníkov a veteránov	
2. svetovej vojny a Slovenského národného povstania.....	13
Pamätná izba v Lenartove.....	110
Významné osobnosti z obdobia SNP a 2. svetovej vojny.....	117
Udalosti a výročia z ostatných rokov.....	126
Nezabudneme! Ďakujeme!.....	169
Fragmenty zo súčasného Bardejova a okolia.....	175

Nikto nie je zabudnutý...

Autori a spracovatelia:

Dr. Ing. Artem Fecko, predseda Obl. organizácie SZPB

Ing. Dušan Jaščur, tajomník Obl. organizácie SZPB

SLOVENSKÝ ZVÄZ PROTIFAŠISTICKÝCH BOJOVNÍKOV

Oblasťný výbor SZPB Bardejov, Dlhý rad 1431/16, 085 01 Bardejov

Tel.: 054/472 2624, E-mail: oblvbj@szpb.sk

Verifikácia:

Primátor mesta, starostovia obcí okresu Bardejov a predsedovia ZO SZPB

Grafická úprava a fotografie obrazovej časti: Mária Harsányiová

Dokumentálne fotografie: archív SZPB

Pre-press: GRAPHICS STUDIO, s. r. o., Košice

Tlač: POLYGRAF PRINT spol. s r. o., Prešov

© Všetky práva vyhradené. Akékoľvek použitie textovej alebo obrazovej časti len so súhlasom SZPB. Údaje sú čerpané z verejne dostupných zdrojov. Neprešlo jazykovou úpravou.

ISBN 978-80-972878-4-9

NIKTO NIE JE
zabudnutý...

Úvodom

Vážení čitatelia,

Oblasťná organizácia SZPB v Bardejove a jej predsedníctvo prichádza prostredníctvom knihy „Nikto nie je zabudnutý...“ v okrese Bardejov do Vašich domovov, škôl, knižníc a obecných úradov.

Chceme Vám a Vaším potomkom odovzdať odkaz padlých a veteránov 2. svetovej vojny, účastníkov odboja partizánov a ich pomocníkov v bojoch Slovenského národného povstania, ktorí sa už nevrátia.

Pamätajte - nedopustíte vojnu!

Pamätajme na svojich predkov, ktorí nám svojimi životmi, zdravím, útrapami a prácou zabezpečili život v mieri, bezpečí a dostatku životných, štátotvorných, národných, občianskych, spoločenských, aj osobných potrieb už takmer osem desaťročí. Túto pamäť a vďaku odovzdávajme a vštepujeme svojim potomkom. Nedopustíme spustnúť, či odstrániť pamätníky hrdinov, účastníkov odboja a bojov v 2. svetovej vojne a Slovenskom národnom povstaní.

NEZABUDNEME!

ĎAKUJEME!

**„Vlasti hrozí zánik, keď deti začnú šľapať
po mohylách svojich otcov“.**

Honoré de Balzac

Architektonický návrh nového pomníka „VĎAKY“ na námestí v Bardejove.
Autor diela: Ing. arch. Vladimír Kačala

Milé dámy, milí páni,

vážený pán primátor, vážení poslanci, vážení predstavitelia štátnych a samosprávnych úradov, spoločenských organizácií a politických strán, základných a umeleckých škôl, milí žiaci a študenti.

Zhromaždili sme sa pri pamätníku „VĎAKY“, aby sme vzdali úctu, poklonili sa pamiatke padlým a účastníkom 2. svetovej vojny a Slovenského národného povstania. Uplynulo 78 rokov od vypuknutia SNP, ktorého dosah nám určil vo vojne proti fašizmu a nacizmu miesto a postavenie medzi víťazmi najkrutejšej svetovej vojny.

V mene členov Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a všetkých účastníkov odboja, ktorí sa už nevrátia dovoľujem si poďakovať pánovi primátorovi mesta Bardejov MUDr. Borisovi Hanuščakovi, za vytvorenie politických a ekonomických predpokladov a podmienok na rekonštrukciu a zveladenie pamätníka „VĎAKY“ na námestí Osloboditeľov v Bardejove, pred ktorým dnes stojíme na pietnom zhromaždení.

Pamätník bude po mnohých rokoch zrekonštruovaný a obohatený o mená padlých a účastníkov 2. svetovej vojny a Slovenského národného povstania, ktorí si to od svojich detí a vnukov, so všetkými poctami zaslúžia.

Súčasne Oblastná organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Bardejove vydáva knihu „Nikto nie je zabudnutý...“, ktorej obsahom sú mená padlých v odboji a účastníkov odboja v abecednom poradí z mesta Bardejov a všetkých obcí okresu Bardejov v súčasnom administratívnom usporiadaní. Listom a emailom sme sa obrátili na pána primátora Bardejova, starostov jednotlivých obcí v okrese Bardejov a predsedov Základných organizácií Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (27) v okrese so žiadosťou o verifikáciu a doplnenie. Najaktívnejšie spolupracovalo mesto Bardejov.

Ešte raz, pán MUDr. Boris Hanuščak, ďakujú oni a ďakujeme aj my.

Pokračujeme odovzdávaním ocenení funkcionárom Základnej organizácie a Oblastného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, ktoré im udelila Ústredná rada Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Ministerstvo obrany Slovenskej republiky za ich dlhoročnú aktivitu v našom občianskom združení Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov.

Poprosím pána moderátora Štefana Hija, aby predstavil ocenených členov Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov.

Ocenených prosím, aby predstúpili pred pamätník.

Pána primátora Bardejova MUDr. Borisa Hanuščaka o dekoráciu odmenených a odovzdanie ocenení predstaveným občanom.

Vážení ocenení, prijmite našu úprimnú gratuláciu a želanie dobrého zdravia nám všetkým. Vyslovujem presvedčenie, že naša aktivita po dnešnom stretnutí stúpne v radoch občianskeho združenia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a v našej oblastnej organizácii.

Na tomto spomienkovom okresnom stretnutí je dôležité vyzdvihnúť prácu tých obecných zastupiteľstiev, starostov obcí a predsedov základných organizácií Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, kde aktívna spolupráca prináša reálne výsledky pri starostlivosti o obnovu pamätníkov, vojenských cintorínov a pamätných tabúl. Sú to miestni funkcionári a aktívisti v Hažlíne, Lenartove, Livove, Livovskej Hute, Becherove, Bardejove i niektorých ďalších obciach a základných organizáciách Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov.

Vážení spoluobčania!

Mestské zastupiteľstvo prostredníctvom starostlivosti o pamätné miesta a prostredníctvom zvelaďovania pamätníka „VĎAKY“, Oblastná organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Bardejove a jej predsedníctvo prostredníctvom knihy „Nikto nie je zabudnutý...“ v okrese Bardejov

p r i c h á d z a j ú

do Vašich domovov, škôl, obecných úradov a knižníc.

Odovzdávame Vám a Vaším potomkom odkaz padlých a veteránov 2. svetovej vojny, účastníkov odboja, partizánov a ich pomocníkov v bojoch Slovenského národného povstania, ktorí sa už nevrátia.

Pamätajte a nedopustíme vojnu!

Pamätajte na svojich predkov, ktorí svojimi životmi, zdravím, útrapami a prácou nám zabezpečili život v mieri, bezpečí a hojnosti životných potrieb národných, štátnych, spoločenských, občianskych aj osobných už takmer osem desaťročí. Túto pamäť a vďaku odovzdajme a vzbudíme u našich potomkov.

Nedopustíme spustiť či odstrániť pamätníky hrdinov a účastníkov odboja a bojov v 2. svetovej vojne a Slovenskom národnom povstaní.

Dr. Ing. Artem Fecko

Svojimi konkrétnymi činmi plní odkaz a tradície bojovníkov za slobodu a mier

Dňa 27. 10. 2020 svojho životného jubilea 65 rokov sa dožil jeden z popredných aktívnych predstaviteľov a funkcionárov SZPB MUDr. Boris Hanuščák. Slovenský zväz protifašistických bojovníkov mu pri tomto životnom mílniku udelil najvyššie zväzové vyznamenanie „Za vernosť“, ktoré mu bolo odovzdané na celoslovenských oslavách pri pamätníku SNP v Banskej Bystrici. S týmto menom počas jeho celého života sa spája plodná a úspešná práca. Už ako lekár a riaditeľ nemocnice a napokon už vyše 20 rokov primátor mesta Bardejova a poslanec Prešovského samosprávneho kraja, popri svojej statočnej práci v prospech občanov, aktívne pracoval a pracuje i ako funkcionár SZPB.

V roku 1998 vstúpil do SZPB a od roku 2019 aktívne pracuje, ako člen predsedníctva Oblastného výboru SZPB v Bardejove. Svoje pre-svedčenia, skúsenosti a organizátorské schopnosti vkladá do činnosti SZPB. Je to osobnosť, v ktorej sa stelesňuje hlboké poznanie o existencii fašizmu a odpor k nemu, čo značne prezentuje vo svojej funkcionár-

skej činnosti. Tento jeho postoj má svoje opodstatnenie, lebo pochádza z rodiny, kde jeho príbuzní sa aktívne postavili v 2. svetovej vojne do boja proti fašizmu. Napokon aj jeho rodný kraj bol poznačený značnou partizánskou aktivitou činnosťou. Je veľkým bojovníkom za pravdivé historické poznanie a objasňovanie historických faktov o 2. svetovej a fašistických zverstvách, ktoré boli páchané na nevinnom obyvateľstve. Vo svojich vystúpeniach ostro pranieruje akékoľvek spochybňovanie a prekrúcanie konkrétnych nespochybniteľných historických udalostí.

Značnú zásluhu má na udržiavaní historických tradícií a pri organizovaní a uskutočňovaní osláv významných výročí spojených v rámci mesta i okresu. Už niekoľko rokov je spoluorganizátorom rekonštrukcie bojov k výročiam oslobodenia mesta Bardejova.

Vďaka nemu Mesto Bardejov má s Oblastným výborom SZPB uzatvorenú dohodu o spolupráci, kde medzi iným je starostlivosť mesta o areál pri pamätníku vďaky a priateľstva na námestí SNP. Jeho pričinením vznikol Pamätník holokaustu v Bardejove, pripomínajúci osudy bardejovskej židovskej komunity. Nemalou mierou sa zaslúžil o sprostredkovanie finančných prostriedkov na dobudovanie a rekonštrukciu prístupovej cesty k Pamätníku SNP na Krížoch, venovaný partizánom bojujúcim v Čerhovskom pohorí.

Takými to konkrétnymi činmi náš jubilant MUDr. Boris Hanuščák celým svojim srdcom a dušou statočne napĺňa odkaz a tradície tých, ktorí za cenu svojich životov bojovali proti fašizmu.

Za aktívnu činnosť vo SZPB bol ocenený medailami M. R. Štefánika I. stupňa a záslužný kríž „Za vernosť“.

Predsedsníctvo Oblastného výboru SZPB v Bardejove vyslovuje mu srdečné poďakovanie za jeho aktívnu činnosť v prospech SZPB, za jeho postoj a záslužnú prácu pri organizovaní spomienkových osláv, ktoré majú vysokú úroveň. Do ďalších rokov mu želáme pevné zdravie, úspechy v práci a pohodu v rodinnom živote.

Predsedsníctvo Oblastného výboru SZPB v Bardejove

PRÍHOVOR **primátora mesta Bardejov** **MUDr. Borisa Hanuščaka**

Vážení čitatelia,

dostáva sa vám do rúk publikácia, ktorá má ambíciu stať sa pomyselným medzníkom v zisťovaní a dokumentácii osôb, ktorí sa významným a výrazným spôsobom angažovali v protifašistickom odboji v meste i okrese Bardejov. Padlí hrdinovia, priami účastníci bojov počas 2. svetovej vojny i Slovenského národného povstania si takúto spomienku, takéto pripomenutie si ich odvahy a statočnosti určite zaslúžia.

Mňa ako primátora mesta obzvlášť teší, že januárové výročie oslobodenia mesta, májové konca vojny i augustové Slovenského národného povstania si samospráva Bardejova vždy pripomína a bude pripomínať s náležitou úctou a pietou, pretože protifašistický odboj má v našom meste a okrese hlboké tradície, a naša pamäť nám nedá na hrdinstvo našich otcov a dedov zabudnúť. Ak by sa tak stalo, neboli by sme hodní tých obetí, ktoré oni na oltár slobody položili...

Navyše publikácia vychádza v čase, keď sa završuje rekonštrukcia Pamätníka vďaky na Námestí SNP. Jej súčasťou budú aj panely s výše 1200 menami a priezviskami hrdinov protifašistického odboja, priamych účastníkov, padlých i preživších.

Vnímame to ako náš malý vklad do zachovania pamiatky tých, pre ktorých bola sloboda nadovšetko, tých, ktorí riskujúc všetkým – doslova všetkým – porazili nacistické zlo a priniesli nám vytúženú slobodu.

Ich hrdinstvo je nezmerateľné a pamiatka na nich musí byť večná!

MUDr. Boris HANUŠČAK
primátor Bardejova

ZOZNAM

Menný zoznam padlých, priamych
účastníkov a veteránov 2. svetovej vojny
a Slovenského národného povstania.

• OKRES BARDEJOV •

Počet padlých	244
Počet osôb zúčastnených v odboji	1 248
	.....
SPOLU	1 492

***Ďakujeme Vám,
za osem desaťročí života v mieri, bez poroby,
v ušľachtilých ľudských pomeroch v nebývalom duševnom
a materiálnom rozvoji***

Pamätník vďaky a priateľstva na námestí v Bardejove pripomína Slovenské národné povstanie, ako aj oslobodenie Bardejova Sovietskou armádou 19. januára 1945.

Bardejov

Oslobodenie Bardejova

Bardejov bol oslobodený 19. januára 1945, na konci prvej etapy oslobodzovania Československa. Vojská 4. ukrajinského frontu a 1. Československého armádneho zboru počas nej oslobodili aj mestá Nowy Sacz v Poľsku a na našom území mestá Prešov a Košice.

Počas 2. svetovej vojny sa ľudia v Bardejove a jeho okolí zapájali do protifašistického odboja. Odbojové hnutie v okrese Bardejov vyvrcholilo v mesiacoch júl – september 1944. Po ťažkých bojoch na prelome augusta a septembra padol aj bardejovský partizán a organizátor odboja Andrej Sviantek. Prvý sovietsky vojak, ktorý pri oslobodzovaní vstúpil do mesta bol Ivan. I. Medencij.

Zoznam padlých

Štefan Baňas	padol v roku 1944 – podmínovaná trať
Peter Bavoľák	padol 12. 9. 1944 pri bombardovaní mesta
Ján Bogolí	padol v 2. svetovej vojne v roku 1944
Mikuláš Boža	padol pri odminovaní v roku 1945
Adam Čizmár	padol 12. 9. 1944 pri bombardovaní mesta
Andrej Fecko	padol v 2. svetovej vojne v roku 1944
Arpád Fedaš	padol pri odminovaní v roku 1945
Andrej Franek	padol v 2. svetovej vojne v roku 1943
Ján Gutek	padol pri odminovaní v roku 1945
Juraj Grosoš	padol v 2. svetovej vojne v roku 1944
Rudolf Holeva	padol v 2. svetovej vojne v roku 1945
Jozef Hrabský	padol pri odminovaní v roku 1945
Ján Chovanec	padol v 2. svetovej vojne v roku 1945
Alžbeta Jakabčíková	padla 12. 9. 1944 pri bombardovaní mesta
Jozef Kovalčík	padol 5. 9. 1944 pri delostreleckom útoku na mesto
Anna Kovalčíková	padla 5. 9. 1944 pri delostreleckom útoku na mesto
Andrej Kudžmina	padol v 2. svetovej vojne v roku 1942
Vojtech Krulak	padol v 2. svetovej vojne v roku 1945
Jozef Malik	padol v 2. svetovej vojne v roku 1944
Mikuláš Milý	* 28. 7. 1906, padol 15. 11. 1944
Jozef Marcinčo	padol v 2. svetovej vojne v roku 1945
Eugen Rakoncay	padol v 2. svetovej vojne v roku 1942
Andrej Sivák	padol v 2. svetovej vojne v roku 1944
Andrej Sviantek	* 23. 9. 1908, padol 6. 9. 1944 pri obci Livov

Štefan Sýkora	padol v 2. svetovej vojne v roku 1945
Juraj Šima	padol v 2. svetovej vojne v roku 1943
Viera Šmilňaková	padla 12. 9. 1944 pri bombardovaní mesta
Adam Tipul	padol 5. 9. 1944 pri delostreleckom útoku na mesto
Jozef Tipula	padol v 2. svetovej vojne 4. 9. 1942

Bardejovská Nová ves

Jozef Kendra	* 15. 4. 1910, padol 18. 1. 1945
Juraj Kendra	padol v 2. svetovej vojne
Ján Ragan	padol v 2. svetovej vojne
Juraj Tarnovský	* 14. 11. 1915, padol 21. 4. 1945

Bardejov - Dlhá Lúka

Ján Cverdel'	padol v 2. svetovej vojne
Jozef Miškanin	padol v 2. svetovej vojne
Andrej Mulik	padol v 2. svetovej vojne
Jozef Virgala	padol v 2. svetovej vojne

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Jozef Adamuščin	* 13. 4. 1915 v Bardejove, † 26. 3. 1993
Vladimír Achejov	* 26. 12. 1922, vojak ČA, † 26. 12. 1993
Ján Alexovič	* 6. 7. 1923, vojak ČA, † 31. 5. 2008
Mária Andrijšinová	* 31. 8. 1908 v Šarišskom Čiernom
Štefan Augustinský	účastník odboja
Štefan Babčak	* 12. 1. 1923 v Stebníku, † 24. 1. 1996
Michal Babej	* 8. 8. 1921, vojak ČA, † 29. 11. 1993
Mikuláš Babej	* 19. 12. 1924, † 4. 8. 1989
Jozef Balogh	účastník odboja
Jozef Bednarik	účastník odboja
Andrej Benka-Rybár, Ing.	generálmajor, * 15. 10. 1915, vojak ČA, účastník SNP, † 5. 3. 2002
František Bodnár	člen partizánskej skupiny Lipa
Ján Boguščak	* 12. 12. 1913, partizán, † 2. 8. 2003
Jozef Bufa	* 23. 8. 1918, partizán v skupine kpt. Vraždu
Dušan Čajka, MUDr.	partizán
Ján Čupeľa	* 13. 10. 1923, člen 1. armádneho zboru v ZSSR
Ladislav Dančak	účastník odboja
Ján Feledik	* 11. 1. 1919, vojak ČA, † 25. 2. 1993
Štefan Gibel'	* 18. 8. 1904, člen partizánskej skupiny Karasjev – Stepanov, † 7. 11. 1988

Ján Grešš	* 20. 2. 1927, partizán v skupine Alexander Nevský, † 20. 4. 1997
Mikuláš Hanuščák	* 20. 6. 1921, partizán v skupine Alexander Nevský, † 18. 12. 1992
Andrej Havrila	vojak ČA
František Holeva	* 3. 4. 1921, účastník odboja, † 31. 5. 2017
Mária Holevová	* 11. 6. 1899, účastníčka odboja, † 10. 4. 1988
Anna Holovačová	* 8. 10. 1919 v Lukove účastníčka odboja, † 21. 2. 2017
Ján Chladoň	* 10. 5. 1913, partizán, † 25. 4. 2001
Ján Choma	účastník odboja
Timotej Chymčak	* 23. 6. 1917, vojak ČA
Karol Jakubovič	člen partizánskej skupiny Karasiev
Štefan Karafa	* 10. 8. 1915, vojak ČA
Peter Kendra	* 10. 2. 1921, vojak ČA, † 29. 7. 1996
Tomaš Kendra	* 15. 1. 1922, partizán, † 17. 5. 1996
Jozef Kostroň	* 16. 4. 1929, člen partizánskej skupiny Karasiev
Jozef Kostroň	* 15. 2. 1903, člen partizánskej skupiny Chladilin
Helena Kostroňová	* 25. 9. 1907, členka partizánskej skupiny Chladilin
Bartolomej Krpelec	účastník odboja
Albert Kunst	* 27. 3. 1921, vojak ČA, † 28. 12. 1990
Michal Lacko	* 25. 1. 1907, člen partizánskej skupiny Lipa, † 11. 8. 1978
Michal Lipka	člen partizánskej skupiny Lipa
Juraj Lukač	* 14. 7. 1922, vojak ČA
Andrej Nícak	* 28. 10. 1904, účastník odboja, † 30. 10. 1973
Štefan Novotný	* 1919, účastník odboja, † 1998
Jozef Olejár	* 30. 12. 1923, vojak ČA
Demeter Paňko	* 30. 1. 1925, vojak ČA
Pavol Pavelka	* 23. 5. 1921, člen partizánskej skupiny Lipa
Jozef Pecen	účastník odboja
Anna Pišťalová-Brenkusová	* 26. 9. 1925, účastníčka odboja, † 18. 6. 1998
Vojtech Plachta	* 30. 4. 1909, člen partizánskej skupiny Lipa
Ernest Pšenička	* 18. 6. 1916, člen partizánskej skupiny Lipa
Andrej Purdeš	* 11. 12. 1925, člen partizánskej skupiny Lipa
Fedor Purdeš	* 27. 2. 1919, člen partizánskej skupiny Alexander Nevský, † 9. 4. 2008
Juraj Raab	farár ECAV – účastník odboja
František Radač, MUDr.	* 30. 7. 1912, člen partizánskej skupiny Lipa, † 15. 10. 1982
Mikuláš Rohal	* 15. 12. 1924, účastník odboja, † 22. 2. 2015
Maximilián Semenjak	účastník odboja
Ján Stašenko	člen partizánskej skupiny Lipa
Ján Sulín	* 22. 8. 1906, vojak ČA, † 29. 4. 2001

- František Šarišský, RNDr.** * 20. 10. 1928, účastník odboja, † 20. 7. 2020
Jozef Šnajder * 3. 12. 1924, vojak ČA
Fedor Šurkala * 3. 3. 1914, člen partizánskej skupiny Alexander Nevský, † 16. 10. 1969
Maximilián Trumpeš * 1. 3. 1904, účastník odboja, † 13. 11. 1975
Fedor Turok * 24. 5. 1924, vojak ČA, † 22. 4. 2001

- Jozef Babjak** * 23. 12. 1924 v Juskovej Voli, † 5. 2. 2000
Juraj Balašćak * 12. 4. 1925 vo Vyšnom Tvarožci, † 12. 7. 2013
Štefan Balćak * 12. 1. 1923 v Stebníku
Anna Banasová * 26. 5. 1911 v Dlhej Lúke, † 14. 4. 2002
Mikuláš Barilik * 19. 12. 1910 v Cigeľke, † 18. 1. 2001
Michal Bejda * 24. 1. 1928 v Bystrom
Mária Blanarová * 15. 4. 1920 v Rešove
Ján Bomba * 16. 5. 1920 v Bardejove, † 7. 10. 2003
Zuzana Božova * 28. 1. 1915 v Dlhej Lúke
Margita Bredová * 26. 8. 1928 Holze /Maďarsko/, † 14. 3. 1999
Ervín Bubelka * 2. 8. 1924 v Ružomberku, † 17. 4. 2001
Michal Cahajla * 21. 10. 1914 v Bardejove, † 1. 7. 2009
Ján Complák * 28. 5. 1924 v Havaji, † 5. 1. 2007
Štefan Czealko * 2. 1. 1920 v Bertotovciach
Anna Čech Špirková * 24. 1. 1928 v Kružlove, † 14. 2. 1995
Andrej Čech Špirek * 7. 11. 1919 v Kružlove, † 16. 10. 2008
Ján Čulak * 16. 6. 1922 v Lukove, † 1. 7. 2002
Ján Dankanin * 4. 1. 1922 v Bardejove, † 14. 3. 1998
Demeter Daňko * 30. 1. 1925 v Chmeľovej
Peter Demjanovič * 1. 8. 1916 v Petrovej, † 23. 4. 2007
Vasiľ Demjanovič * 15. 1. 1916 v Petrovej
Ján Doroš * 24. 8. 1919 v Lukove, † 17. 2. 2004
Zuzana Drobienková * 21. 7. 1927 v Nových Zámkoch, † 27. 7. 2000
Michal Dunćak * 25. 7. 1926 v Pstrine
Anna Dzurušová * 20. 7. 1918 v Bartošovciach, † 28. 1. 2006
Pavel Džmura * 27. 12. 1929 v Livove, † 7. 7. 2002
Ján Ervin * 3. 1. 1920 v Bardejove
Imrich Ešćvaník * 29. 12. 1916 v Kysaku, † 21. 8. 1998
Vincent Fedor * 3. 10. 1920 v Renćišove, † 24. 1. 2009
Ján Franík * 1. 5. 1920 v Ilave, † 14. 12. 1997
Ondrej Gdovin * 3. 5. 1924 vo Vyšnej Voli, † 24. 6. 2009
Peter Gergeľ * 10. 10. 1917 v Nižnom Orliku, † 3. 11. 1996
Andrej German * 16. 6. 1916 v Richvalde
Juraj Gmiter * 24. 9. 1921 v Bardejovskej Novej Vsi, † 8. 11. 2006
Ján Gmiter * 2. 1. 1910 v Bardejovskej Novej Vsi
Andrej Gmiter * 16. 1. 1919 v Bardejovskej Novej Vsi

Peter Goc	* 8. 3. 1924 v Chmeľove, † 5. 1. 2004
Ján Goč Benka	* 5. 1. 1923 v Zlatom, † 25. 9. 1994
Anna Hanuščaková	* 25. 11. 1928 v Gerlachove, † 3. 1. 2009
Elena Harbaľová	* 16. 8. 1915 v Kľušove
Michal Harčarik	* 13. 9. 1922 v Bardejove
Juraj Hardoš	* 23. 5. 1915 v Lukavici
Zuzana Harmanová	* 18. 3. 1924 v Bardejove
Ján Havrila	* 27. 2. 1922 v Hervartove
Andrej Hiščar	* 17. 7. 1922 v Sveržove
Ján Hnat	* 8. 11. 1919 v Gerlachove
Koloman Holoda	* 31. 3. 1916 v Bardejove
Štefan Host'	* 25. 8. 1922 v Kurove
František Hošík	* 1. 8. 1926 v Bardejove
Štefan Hribik	* 20. 11. 1925
Andrej Hudák	* 18. 10. 1912 v Bartošovciach
Michal Hudák	* 17. 11. 1912 v Kučine
Ján Hudák	* 14. 6. 1923 v Kľušove
Marta Hudáková	* 9. 6. 1920 vo Fričke
Jozef Huk	* 3. 10. 1920 v Dlhej Lúke
Anna Chovancová	* 11. 3. 1919 v Bardejove
Anna Chudíková	* 13. 11. 1914 v Kurimke
Michal Il'ko	* 10. 2. 1916 v Porube
Róbert Indro	* 4. 9. 1916 vo Viedni
Jozef Ivan	* 28. 5. 1916 v Bardejovskej Novej Vsi
Andrej Ivančo	* 14. 3. 1923 v Brezovke
Andrej Jackanin	* 8. 12. 1911 v Rešove
Ján Jackanin	* 3. 9. 1908 v Rešove
Jozef Jakab	* 25. 2. 1912 v Bardejove
Gizela Jakabová	* 13. 4. 1913 v Livove
Anna Jenčová	* 21. 5. 1921
Jozef Jurčišin	* 17. 3. 1917 v Dlhej Lúke
Jozef Kačurik	* 10. 2. 1920 v Bardejove
Karol Kaliňak	* 16. 10. 1922 v Bardejove
Mária Kaminská	* 18. 9. 1924 v Chmeľovej
Ivan Kantuľak	* 25. 3. 1922 v Rokytovciach
Ján Kaputa	* 20. 5. 1919 v Lenártove
Andrej Kendra	* 20. 4. 1916 v Dlhej Lúke
Anna Kendrová	* 10. 2. 1920 v Bardejovskej Novej Vsi
Ján Klein	* 16. 4. 1919
Juraj Klimek	* 27. 12. 1914 v Mokroluhu
Juraj Korba	* 7. 5. 1921 v Bardejove
Štefan Korba	* 31. 3. 1918 v Bardejove
Andrej Katušin	* 9. 11. 1914 v Mokroluhu
Andrej Krakovský	* 15. 9. 1919 vo Vyšnej Voli

Vojtech Krupa	* 8. 12. 1913 v Polhore
Mária Kučečková	* 26. 8. 1927 v Šarišskom Čiernom
Ondrej Kulačka	* 16. 3. 1919 v Parenici
Jozef Ladecký	* 19. 10. 1919
Ján Lakata	* 25. 9. 1914 v Bardejovskej Novej Vsi
Ján Lakatoš	* 8. 12. 1927 v Lastovciach
Andrej Lazorik	* 17. 12. 1923 v Becherove
Jozef Leščišin	* 14. 2. 1925 v Bardejove
Jozef Lvinger	* 8. 1. 1920
Michal Mackanič	* 20. 10. 1924
Štefan Mačejovský	* 2. 11. 1911 v Bardejovskej Zábave
Štefan Matvej	* 21. 1. 1921 v Dlažove
Tomáš Mihal'	* 7. 2. 1923
Jozef Michalka	* 30. 12. 1920
Miroslav Mikuš	* 10. 7. 1923 v Lužanoch
Anna Miškaninová	* 16. 5. 1911 v Dlhej Lúke
Terézia Mizeraková	* 24. 10. 1919 v Dlhej Lúke
Štefan Nadný	* 8. 3. 1919
Adam Nagaj	* 4. 12. 1917
Oľga Nicaková	* 11. 12. 1927 vo Vavrišove
Helena Novotná	* 7. 12. 1921 v Abrahamovciach
Jozef Obušek	* 16. 9. 1921 v Poliakovciach
Jozef Olearčín	* 22. 4. 1919 v Beloveži
Pavel Onufer	* 26. 6. 1906 v Lukove
Ján Pacosa	* 18. 1. 1923 v Bardejovskej Novej Vsi
Ján Paľuv	* 21. 11. 1919 v Richvalde
Adam Pangrac	* 24. 12. 1922 v Bardejove
Mária Papajová	* 15. 6. 1929 vo Vyšnej Jablonke
Demeter Parilko	* 30. 1. 1925 v Chmeľovej
Jozef Peceň	účastník odboja
Ján Pecuch	* 12. 5. 1920 v Bardejove
Ján Petraš	* 10. 2. 1922 vo Veľkom Frankove
Ján Petro	* 13. 8. 1921 v Kalništi
Michal Pilip	* 9. 8. 1920 v Mirošove
Michal Pillár	* 9. 3. 1924 v Livove
Emil Podhajecký	* 19. 2. 1912 v Šmetkovciach
Andrej Popjak	* 3. 12. 1925 v Bardejove
Ján Prokopčák	* 13. 6. 1923 vo Varadke
Mária Proroková	* 24. 3. 1921 v Bardejovskej Novej Vsi
Andrej Purdeš	* 11. 12. 1925, člen partizánskej skupiny Lipa
Anna Purdešová	* 24. 11. 1920 v Regetovke
Mikuláš Reviľak	* 1. 12. 1918 v Lukove
Mária Roháčová	* 10. 11. 1925 v Nižnom Tvarožci
Mikuláš Rohal'	* 15. 12. 1924 v Kružlove

Mikuláš Rojkovič	* 21. 9. 1909 v Krajnej Bystrej
Ján Rybár	* 22. 6. 1913 v Janovciach
Anna Rydziková	* 28. 7. 1928 v Dlhej Lúke
Ivo Rychlík	* 20. 10. 1926 v Znojme
Katarína Rychvaldská	* 15. 4. 1919 v Jablonovej
Ján Semančák	* 8. 5. 1925 v Becherove
Žofia Sidorová	* 16. 9. 1918 v Livove
Ignác Sika	* 13. 8. 1915 v Strežove
Štefan Sinta	* 3. 4. 1916 v Lukove
Jozef Skridlovský	* 11. 12. 1919 v Gelnici
Ján Slamený	* 23. 7. 1920 v Kľačovciach
Michal Smoliga	* 16. 10. 1925 v Miňovciach
Justína Sobolíkova	* 5. 2. 1921 v Habure
Ján Sokol	* 22. 9. 1924 vo Vyšnom Tvarožci
Juraj Sokol	* 5. 10. 1916 vo Vyšnej Voli
Jozef Soroka	* 23. 9. 1919 v Bardejove
Eliáš Soroka	* 16. 7. 1917 vo Vyšnom Tvarožci
Ružena Soroková	* 16. 5. 1930 v Bardejove
Juraj Spišák	* 6. 4. 1914 v Bardejovskej Novej Vsi
Anton Staško	* 15. 4. 1920 v Prešove
Michal Sulín	* 28. 11. 1917 v Hrabovom
Anna Svianteková	* 21. 12. 1920 v Geralde
Demeter Ščur	* 24. 4. 1922 v Brezovke
Andrej Ščur	* 8. 2. 1919 v Brezovke
Andrej Šesták	* 26. 9. 1920 v Okruhlom
Mária Šestáková	* 23. 10. 1927 v Marhani
Jozef Šiffer	* 26. 4. 1921 v Kremničke
Karol Šimonovič- Jakubovič	* 23. 12. 1916 v Bardejove
Berta Šimonovičová- Špirová	* 19. 9. 1920 v Bardejove
Ján Šoltys	* 16. 5. 1923 v Hervartove
Juraj Šoltys	* 17. 2. 1916
Maximilián Špira	* 23. 11. 1921 v Bardejove
Ján Štefančík, JUDr., CSc.	* 9. 5. 1921 v Smilne
Ladislav Štilicha, MUDr.	* 9. 6. 1926 v Užhorode
Anna Šurkalová	* 9. 4. 1926 v Bardejovskej Novej Vsi
Oľga Šuťaková	* 29. 9. 1923 v Livove
Pavel Šutor	* 2. 9. 1913
Mária Švedová	* 27. 9. 1914 v Hrabskom
Jozef Švirk	* 19. 11. 1922 v Dlhej Lúke
Ján Švirk	* 7. 4. 1922 v Dlhej Lúke
Ján Tančín	* 13. 6. 1925 v Becherove
Mária Tančinová	* 14. 1. 1920 v Serednom

Eduard Tarcala	* 16. 1. 1919 v Bardejove
Adam Tarnovský	* 26. 4. 1918 v Mokroluhu
Jozef Tarnovský	* 3. 10. 1919 v Mokroluhu
Alžbeta Ťažká	* 5. 4. 1928 v Nižnej Olšave
Juraj Tkač	* 20. 9. 1916 v Mikulášovej
Katarína Tomiskinová	* 6. 6. 1918 v Helcmanovciach
Michal Tulenko	* 27. 1. 1922 v Gerlachove
Peter Turok	* 1. 10. 1920 v Regetovke
Mária Turoková	* 15. 5. 1913 v Bardejove
Michal Udič	* 17. 10. 1921 v Bardejove
Andrej Vabno	* 1. 5. 1916 v Dlhej Lúke
Ján Vanta	* 28. 8. 1912 v Lukavici
Ján Varchol	* 20. 2. 1923 v Becherove
Ján Vasiliak	* 28. 5. 1921 v Zborove
Ján Vengerín	* 16. 4. 1922 v Šoltyske
Anna Virgalová	* 26. 7. 1918 v Dlhej Lúke
Ladislav Vtipil	* 16. 7. 1922 v Radčiciach
Anna Wallová	* 23. 6. 1918 v Bardejove
Anna Zamborská	* 1. 6. 1922 v Regetovke
Simeon Zbihlej	* 18. 10. 1913 v Becherove
Jozef Zobka	* 14. 6. 1927 v Omaštine

Pamätná tabuľa oslobodenia mesta Bardejov sovietskou armádou, umiestnená na budove Mestského úradu v Bardejove.

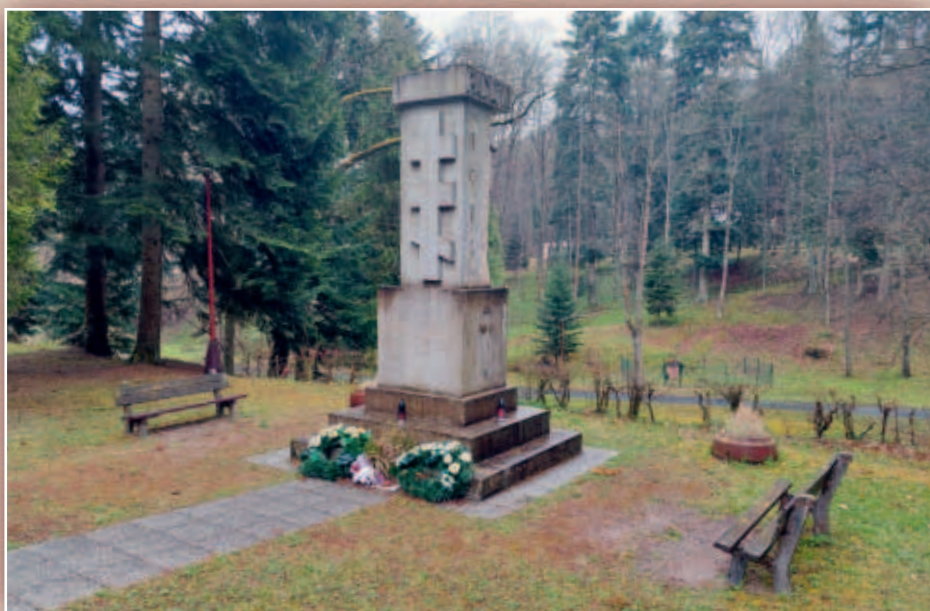

Hrob Andreja Svianteka, ktorý bol aktívnym organizátorom partizánskeho hnutia v okrese Bardejov. Narodený 23. 9. 1908, padol 6. 9. 1944 pri obci Livov.

Pamätník holokaustu v Bardejove, pripomínajúci úctu voči jednotlivcom a rodinám tvoriacim židovskú komunitu, ktorá bola z Bardejove deportovaná do koncentračných táborov.

Pamätník obetiam 1. svetovej vojny, Bardejovské kúpele

Pamätník legionárov na hlavnom cintoríne v Bardejove

Cintorín padlých v 2. svetovej vojne pri kostole sv. Anny v Bardejove

Pamätná tabuľa umučeným židovským občanom deportovaným z Bardejova.

Andrejová

Zoznam padlých

Ján Purdeš padol pri Liptovskom Mikuláši v roku 1945

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Ján Beňa partizán v skupine Alexander Nevský
a v radoch ČA

Ivan Bodnár slovenská armáda – prešiel k ČA

Mikuláš Hnatko v radoch ČA – ranený

Michal Lacko partizán

Peter Potičný partizán v skupine Alexander Nevský
a v radoch ČA

Vasíľ Stracenský * 5. 8. 1921 v radoch ČA – ranený

Mária Bodnárová * 11. 5. 1925 v Andrejovej

Jozef Hudák * 13. 12. 1921 v Andrejovej

Ján Kleban * 4. 5. 1920 v Andrejovej

Jozef Mačej * 5. 1. 1920 v Andrejovej

Mária Petrušová * 26. 7. 1919 v Andrejovej

Peter Potičný * 6. 6. 1923 v Andrejovej

Ján Simko * 11. 4. 1916 v Andrejovej

Zuzana Šimková * 5. 1. 1926 v Andrejovej

Bartošovce

Zoznam padlých

Anton Lešnovský padol v 2. svetovej vojne
Ján Michlik padol v 2. svetovej vojne

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Karol Červenický * 10. 4. 1910 v Olejníkove, † 15. 11. 1994

Becherov

Zoznam padlých

Jozef Brinda * 1923, vojak ČA, padol na východnom fronte
Jozef Cuper * 3. 8. 1926, vojak ČA, padol v 2. svetovej vojne
Peter Fedorko * 1919, vojak ČA, padol na východnom fronte
Ján Gmitterko * 1926, padol v 2. svetovej vojne
Ivan Grivňa * 1923, vojak ČA, padol v 2. svetovej vojne
Seman Grivňa * 1910, štábny kapitán, padol v 2. svetovej vojne
Jozef Jaroščak * 1915, padol v 2. svetovej vojne
Vasil Jaroščak * 23. 3. 1910, vojak ČA, padol v 2. svetovej vojne
Andrej Jurčišin * 1921, padol 6. 3. 1945 v boji o Liptovský Mikuláš
Peter Jurčišin * 3. 7. 1921, padol v boji 29. 8. 1944
Juraj Kochanik * 1. 5. 1910, vojak ČA, padol v 2. svetovej vojne
Ján Lazorik * 1921, padol v 2. svetovej vojne
Jozef Roman * 1922, vojak ČA padol na východnom fronte
Peter Šnajder * 1921, padol v 2. svetovej vojne
Jpzeľ Tutko * 21. 5. 1925, vojak ČA, padol v 2. svetovej vojne
Andrej Vadoc * 13. 12. 1925, vojak ČA, padol v 2. svetovej vojne
Ivan Varchol * 1925, padol v 2. svetovej vojne
Iľko Zbihlej * 1924, vojak ČA, padol v 2. svetovej vojne
Jozef Žubrej * 22. 3. 1918, padol v máji 1945 pri Moravskej Ostrave

Pamätník padlým a priamym účastníkom 2. svetovej vojny v Becherove

Stavbu pamätníka začali v roku 1968 a jeho slávnostné odhalenie bolo 30. augusta 1969 v deň 25. výročia SNP. Autorom výtvarného návrhu pamätníka je Ing. arch. Sochor. V katastri obce na slovensko - poľskej hranici v sedle zvanom Dujava sa nachádza pamätník bojových udalostí z 1. svetovej vojny. V okolí pamätníka sa nachádza vojenský cintorín, kde je pochovaných 135 ruských a 168 rakúskych vojakov.

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Štefan Host partizán v skupine Karasiev
Štefan Zbihlej * 6. 8. 1916, partizán v skupine Lipa

Po prechode fronty sa z obce Becherov dobrovoľne prihlásilo do radov Červenej armády 56 občanov

Andrej Banický * 10. 2. 1911
Demeter Brinda * 26. 10. 1911
Peter Brinda * 30. 6. 1921
Jozef Cuper * 5. 4. 1926
Michal Cuper * 9. 12. 1911
Peter Cuper * 2. 7. 1924
Fedor Cuper * 12. 3. 1914

Ivan Cuper	
Štefan Dušenka	* 28. 8. 1912
Eliš Fedorko	* 18. 7. 1910
Jozef Fedorko	* 28. 11. 1924
Jozef Fedorko	* 4. 6. 1912
Jozef Grivňa	* 5. 1. 1922
Jozef Guzij	* 14. 1. 1920
Ivan Hafiňak	* 14. 1. 1920
Ivan Hafič	
Demeter Hafič	
Michal Jurčišin	* 7. 10. 1923, partizán v skupine Alexander Nevskij
Juraj Kochanik	* 1. 5. 1910
Fedor Lazorik	* 26. 5. 1924
Demeter Leščišin	* 18. 11. 1925
Jozef Leščišin	* 14. 2. 1925, ranený na fronte, amputácia ruky
Ján Markovič	* 15. 5. 1923
Jozef Mikulák	* 5. 3. 1921
Ivan Miko	* 19. 1. 1920
Alexej Pagač	* 2. 9. 1910

Pamätná tabuľa padlých v 2. svetovej vojne v obci Becherov

Jozef Plevka	* 1. 4. 1924
Ivan Popovič	* 24. 4. 1912
Vasiľ Rozum	* 24. 1. 1923
Ján Rusinko	* 7. 9. 1926
Jozef Semančák	* 3. 8. 1914
Ivan Semančák	* 8. 5. 1925
Jozef Šnajder	* 18. 8. 1920
Demeter Tančin	* 18. 8. 1920
Ivan Tančin	* 13. 6. 1925
Ivan Varchol	* 20. 2. 1923
Demeter Varchol	
Štefan Varchol	* 24. 5. 1922
Jozef Varchol	* 2. 2. 1925
Mikuláš Vančur	* 6. 12. 1895
Ján Zbihlej	* 25. 10. 1913

Andrej Dedó	* 19. 1. 1915 v Becherove
Andrej Fedorko	* 26. 11. 1922
Štefan Fedorko	* 16. 8. 1917 v Becherove
Ján Lukačín	* 8. 6. 1926 v Becherove
Vasiľ Jaroščák	* 23. 3. 1910 v Becherove
Mikuláš Mikulák	* 3. 8. 1923 v Becherove
Helena Mydliková	* 21. 11. 1924 v Becherove
Ján Popovič	* 24. 5. 1912 v Becherove
Peter Prexta	* 15. 6. 1922 v Becherove
Vasiľ Varjan	* 23. 1. 1924 v Becherove
Peter Varjan	* 14. 8. 1926 v Becherove
Mária Žubrejová	* 17. 10. 1922 v Becherove

Vojak **Peter Jurčišín** *3. 7. 1922 Becherov, † 29. 8. 1944 Cervia, Taliansko, príslušník 2. technickej divízie v Taliansku, prešiel - ako spolubojovník talianskych partizánov. Ako 22-ročný zahynul 29. augusta 1944 v boji s fašistami v kúpeľnom mestečku Cervia, okres Ravenna v Taliansku. Jeho mŕtve telo fašisti hodili do Jadranského mora. In memoriam ho talianska vláda vyznamenala dvomi vysokými vojenskými vyznamenaniami. Pri príležitosti 40. výročia oslobodenia Talianska mu bola na budove nemocnice v Cervii odhalená pamätná tabuľa a Mestským úradom v Cervii bol vyznamenaný Čestným uznaním a menovaný čestným občanom mesta Cervia. Pri príležitosti 50. výročia oslobodenia Talianska bol vyznamenaný Pamätnou plaketou mesta Cervia.

Cintorín z 1. svetovej vojny v obci Becherov

Obec Becherov zasiahli boje 1. svetovej vojny prvý krát už na jeseň 1914. Najviac však bola frontovými udalosťami poznamenaná v marci a apríli 1915. Dôsledkom týchto bojov je aj vojnový cintorín, ktorý sa nachádza v obci.

Na vojnovom cintoríne je v 72 hroboch pochovaných celkom 111 padlých. Z tohto počtu je 76 rakúsko - uhorských vojakov a 35 ruských vojakov. Na základe archívnych dokumentov bolo podľa mena možné identifikovať len 11 rakúsko - uhorských vojakov, väčšinou príslušníkov 47. pešieho pluku.

Projekt rekonštrukcie vojnového cintorína realizoval klub vojenskej histórie Beskydy v spolupráci s obcou Becherov. Autorom projektu rekonštrukcie je Ing. Arch. Ľubomír Gramata. Projekt kládol maximálny dôraz na zachovanie historickej podoby vojnového cintorína. Hrobové miesta ostali zachované z roku 1917.

Vstup na vojnový cintorín v Becherove

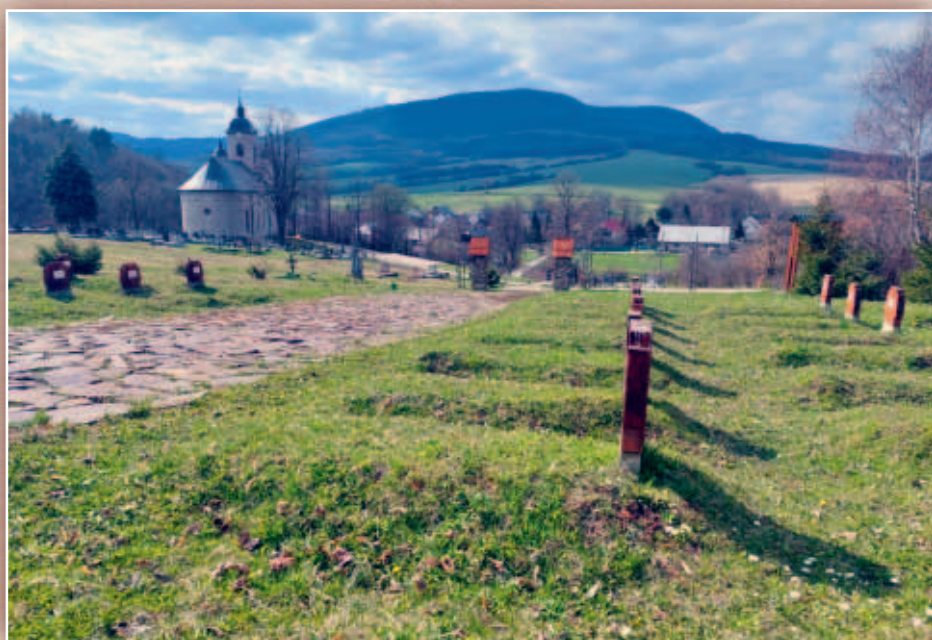

Monumentálny kríž v strede cintorína

Jednotlivé hrobové miesta

Pohľad na panorámu obce Becherov z priestorov vojenského cintorína

Vojnový cintorín nad obcou Becherov na slovensko – poľskom pomedzí.
Autorom stavby je slovenský architekt Dušan Jurkovič.

Beloveža

Zoznam padlých

Michal Marko * 2. 4. 1905, vojak ČA, padol v boji pri Olomouci

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Peter Hij * 26. 9. 1921, partizán v skupine Kvitinskij
Michal Jurič * 22. 10. 1915, vojak ČA
Jozef Jurič * 12. 5. 1918, vojak ČA
Ján Katanik * 13. 1. 1917, vojak ČA
Andrej Katanik * 29. 7. 1920, vojak ČA
Peter Marko * 13. 3. 1916, vojak ČA
Peter Olearčín * 16. 6. 1916, vojak ČA
Michal Ratica * 13. 11. 1921, vojak ČA, ranený pri Olomouci
Michal Soroka * 17. 6. 1919, vojak v ČA
Jozef Udič * 9. 4. 1923, vojak ČA, ranený pri Nymburku

Mária Juričová * 7. 1. 1924 v Beloveži
Anna Olejarčina * 18. 10. 1917 v Beloveži
Eliáš Soroka * 31. 7. 1921
Zuzana Udičová * 14. 4. 1921

Bogliarka

Zoznam padlých

Vasíľ Rohaľ * 1919, padol v boji 1. 1. 1942

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Vasíľ Džmura	partizán
Ján Kaščak	* 26. 6. 1908, partizán v oddiele Lipa, † 1968
Míchal Livovský	partizán v skupine Alexander Nevský
Ján Mokriš	partizán
Šimon Mochnacký	partizán

Mária Cariková	* 24. 6. 1924
Štefan Kačmar	* 21. 5. 1923, † 14. 6. 2005
Anna Loziňaková	* 31. 5. 1922, † 1. 2. 2008
Anna Mochnacká	* 31. 8. 1911, † 15. 2. 2003
Zuzana Mokrišová	* 11. 6. 1922, † 11. 1. 2007
Ján Pavličko	* 26. 3. 1915, † 5. 4. 1993
Mária Pavličková	* 17. 4. 1904, † 11. 4. 1993
Mária Rohaľová	* 14. 9. 1924, † 30. 7. 1997

Pamätné miesto SNP v obci Bogliarka v časti nazývanej Tesný kút.
Je to miesto prepadu fašistickej kolóny partizánmi.

Brezov

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Andrej Partila	* 26. 6. 1922, vojak v 1. čs. armádnom zbore, † 23. 11. 1980
Ján Švec	* 14. 12. 1922, internovaný v koncentračnom tábore Bard – Orb v Nemecku v roku 1944, † 8. 6. 2002
Ján Štapinský	* 4. 10. 1919, † 3. 8. 2000

Brezovka

Zoznam padlých

Peter Ivančo	padol v 2. svetovej vojne
Anton Lukač	padol v 2. svetovej vojne

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Andrej Ščur	* 8. 2. 1919
-------------	--------------

Buclovany

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Ján Eštok	* 4. 5. 1904, † 13. 5. 1979
Ján Halža	* 31. 7. 1917, † 10. 9. 1994
Anna Halžová	* 22. 9. 1927, † 19. 12. 2006
Ondrej Hažer	* 6. 5. 1898, † 6. 5. 1959
Helena Hažerová	* 6. 2. 1903, † 1967, rod. Bakalárová, † 1967
Ondrej Ondusko	* 11. 9. 1923, † 5. 3. 2012
Ondrej Soták	* 7. 6. 1922, † 7. 10. 2009

Ondrej a Helena Hažerovi

Ondrej Hažer a Helena Hažerová dostali za záchranu židovských spoluobčanov /šesť zachránených životov/ od štátu Izrael ocenenie Spravodliví medzi národmi. Ide o zachránené rodiny Jozefa Schonfelda /od mája 1942/ a lekára Jakuba Grosswirtha /od septembra 1944/.

Mená oboch manželov sú vytesané do Múru cti v Záhrade spravodlivých v Jad Vašem v Jeruzaleme. Ocenenie prevzala ich dcéra Mária Hažerová z rúk veľvyslancu štátu Izrael v SR Zvi Aviner Vapniho a konzulky štátu Izrael v SR Avital Geršonovej. Dokument si môžete pozrieť na: slovensko.rtvs.sk/rubriky/encyklopedia-spravodlivych/22599/zarezy-v-drevo

Certifikát „Spravodliví medzi národmi“ udeľený Ondrejovi a Helena Hažerovým.

Pamätná medaila

Ján Eštok – narodený 4. 5. 1904 v Minneapolise v štáte Minnesota – USA v rodine slovenských vystaňovalcov. Keď mal tri roky, vrátili sa na Slovensko do obce Buclovy.

Ján Eštok robil začiatkom jesene 1944 spojku medzi partizánskou skupinou pod vedením podplukovníka Karasiova, ktorá bojovala vo vrchoch Čergovského pohoria a partizánskym oddielom pod vedením majora Bileja, ktorý v tom čase bojoval v lesoch nad obcou Štefurov.

Aj napriek tomu, že v tom čase mal päť malých detí a v jeho dome bol ubytovaný nemecký veliteľ, rozhodol sa, že odkaz, ktorý bolo treba doručiť mjr. Bilejovi, odnesie. Odkaz zabalil do onuce, obul čižmy, sadol na bicykel a vydal sa na cestu s tým, že ide kupovať kravu, aby mali mlieko pre deti. Zatiaľ jeho manželka Anna Eštoková trpela doma s deťmi, aby všetko dobre dopadlo.

Ján Eštok prešiel cez obce Koprivnica, Marhaň, Kručov až do Štefurova. Keď ho partizánska hliadka zbadala nad obcou, zajali ho a odviekli do lesa. Tam tvrdil, že odkaz môže odovzdať iba majorovi Bilejovi. Keď major Bilej prišiel, dovolili mu dať ruky dole. Sadol si a vyzul čižmu, kde mal ukrytý odkaz. Po prečítaní odkazu mu major Bilej poďakoval a dovolili mu vrátiť sa domov.

Ján Eštok bol až do vzniku MNV richtárom obce. Neskôr pracoval v miestnom JRD. Je nositeľom niekoľkých vyznamenaní, za prácu v poľnohospodárstve dostal štátne vyznamenanie od Ministerstva poľnohospodárstva ČSR.

Cigelka

Zoznam padlých

Ján Bezuch	vojak ČA, padol pri Olomouci
Peter Dutko	padol v SNP
Šalomon Gross	padol v 2. svetovej vojne
Michal Hudák	vojak ČA, padol v boji roku 1945
Georgij Jurek	vojak ČA, padol v boji roku 1945
Ján Košč	padol v SNP
Ján Kvaska	vojak ČA, padol v boji v roku 1945
Štefan Kyčka	padol v 2. svetovej vojne
Ján Majcher	padol v 2. svetovej vojne
Ján Miasarč	vojak ČA, padol v boji
Ján Peregrin	* 9. 4. 1905, padol pri Prešove
Michal Sisak	vojak ČA, padol v boji
Michal Ševčík	vojak ČA, padol v boji
Ján Vanik	vojak ČA, padol v boji

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Štefan Barilik	* 4. 12. 1925, vojak ČA
Alex Čech	vojak ČA
Michal Demjanovič	* 15. 10. 1920, † 17. 3. 1997
Ivan Dutko	vojak ČA
Mikuláš Dutko	* 13. 4. 1922
Štefan Dutko	* 11. 3. 1925, vojak ČA
Ján Džogan	vojak ČA
Imrich Eštvanik	* 28. 12. 1916, partizán v skupine Stalin
Štefan Haluška	vojak ČA
Ján Haninčík st.	vojak ČA
Ján Haninčík ml.	vojak ČA
Ján Hnatko	vojak ČA
Michal Chovanec	vojak ČA
Michal Košč	* 12. 10. 1919
Mikuláš Košč	vojak ČA
Ján Krajňak	vojak ČA
Štefan Kravec	* 10. 2. 1921, † 11. 12. 2003

Pamätník obetiam 2. svetovej vojny pochádzajúcich z obce Cigeľka. Pamätník bol odhalený v októbri 1989. Jeho autorom je akademický maliar PhDr. Mikuláš Lovacký.

Peter Kyčka	* 12. 5. 1904, vojak ČA, partizán v oddiele Lipa, † 1962
Juraj Mico	vojak ČA
Juraj Mjasarč	* 4. 4. 1928, vojak ČA
Peter Mochnacký	* 23. 10. 1923, vojak ČA
Juraj Prusak	vojak ČA
Andrej Sasarak	vojak ČA
Anna Sivaková	* 2. 5. 1924, † 28. 2. 2002
Anton Staško	* 15. 4. 1920, † 5. 6. 2001
Jozef Sudimak	vojak ČA
Peter Vanik	vojak ČA
Andrej Vencurik	vojak ČA
Mikuláš Vencurik	* 23. 12. 1916, † 2. 6. 2002
Štefan Vilner	vojak ČA
Juraj Zakuťanský	vojak ČA
Mikuláš Zakuťanský	vojak ČA
Michal Zakuťanský	* 24. 10. 1922, vojak ČA, † 26. 2. 1997

PETER DUTKO + 4.IX.1919
MICHAL ŠEVČIK + 31.I.1925
MICHAL SISÁK + 18.XI.1925
JÁN VANÍK + 27.III.1926
JÁN MESARČ + 1.IV.1926
JÁN BREZUCH + 30.XII.1925
JÁN KOŠČ + 16.VI.1925

RODINA MENDELA SINGERA - 4 OSOBY
RODINA IZIDORA FRIEDMANA - 4 OSOBY
RODINA NUCHYMA BINGA - 5 OSOBY
RODINA SPERLINGOVA - 3 OSOBY
ŠALAMON GROSS
ŠTEFAN KIČKA
JÁN MAJCHER

Pamätná doska s menami padlých

Frička

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Vasíľ Bibko	* 3. 3. 1923, vojak v ČA
Juraj Hudák	* 17. 11. 1924, vojak v ČA, † 19. 4. 2009
Michal Hudák	* 25. 11. 1926, vojak v ČA, † 9. 3. 2002
Alexej Moroz	* 17. 10. 1914, vojak v ČA
Ján Peregrim	vojak v ČA

Fričkovce

Zoznam padlých

Ján Herman   padol v 2. svetovej vojne

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Mikuláš Harčarik   * 12. 10. 1909

Gaboltov

Zoznam padlých

Ján Hažlinský   padol v 2. svetovej vojne
Juraj Sliva   padol v 2. svetovej vojne

**Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne,
priami účastníci v SNP a členovia SZPB**

Ján Petrovič

* 7. 7. 1923, † 16. 1. 2003

Gerlachov

Zoznam padlých

Mikuláš Boguský

* 10. 12. 1925, padol v roku 1945 pri Moravskej Ostrave

Juraj Ševčík

padol v roku 1945 pri Moravskej Ostrave

**Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne,
priami účastníci v SNP a členovia SZPB**

Juraj Bereščak

* 24. 3. 1925, vojak v ČA, † 17. 10. 1996

Michal Bereščak

* 26. 10. 1923, vojak v ČA, koncentračný tábor v Nemecku, † 8. 8. 1971

Michal Bereščak

* 9. 9. 1924, vojak v ČA, ranený pri Opave

Mikuláš Dorin

* 26. 11. 1922, vojak v ČA, † 8. 11. 2010

Ján Greš

* 1927, partizán v skupine Jegorov

Jozef Greš

* 13. 2. 1924, vojak v ČA

Mikuláš Hanuščak

* 20. 6. 1921, partizán v skupine Lipa, † 19. 12. 1992

Peter Hanuščak

* 3. 5. 1925, vojak v ČA, † 7. 2. 1975

Ján Hnat

* 8. 11. 1919, vojak v ČA, † 4. 11. 2014

Mikuláš Hnat

* 2. 10. 1925

Mikuláš Hnatko

* 8. 12. 1926, vojak v ČA

Ján Kakalec

* 24. 7. 1919, vojak v ČA

Vasil' Mauščak

* 12. 1. 1919, vojak v ČA, † 23. 10. 2001

Andrej Mihalov

* 7. 2. 1922, vojak v 1. čs. armádnom zbore, † 20. 10. 2005

Ján Michel

* 1. 9. 1924, vojak v ČA

Michal Prokop

* 23. 2. 1924, vojak v ČA

Mikuláš Steranka

* 10. 5. 1926, vojak v ČA, † 14. 10. 1996

Michal Ševcov

* 26. 12. 1925, vojak v ČA, ranený pri Opave

Vasil' Štafurik

* 26. 6. 1910, vojak v ČA

Mikuláš Tomčík

* 25. 1. 1924, vojak v ČA, † 4. 6. 2000

Michal Tulenko

* 10. 3. 1919, vojak v ČA

Mikuláš Tulenko

vojak v ČA

Anna Kakalcová
Ján Ondečko
Mikuláš Ristvej
Anna Ševcová

* 9. 1. 1927
* 7. 9. 1901
* 31. 8. 1922, † 3. 9. 2012
* 23 .9. 1911, † 29. 2. 1992

Hankovce

Zoznam padlých

Andrej Jurkanin padol v boji pri Letisku Tri duby

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Anna Guľová * 3. 9. 1924 v Nižnej Voli, † 14. 1. 1991
Ján Guľa * 16. 6. 1920 v Hankovciach, † 15. 2. 2005
Jám Havir * 29. 9. 1922, † 17. 2. 1993

Hažlín

Zoznam padlých

Andrej Grohoľ zastrelený Nemcami 27. 12. 1944
Pavol Kurimaj zastrelený Nemcami 27. 12. 1944
Jozef Kurimaj zastrelený Nemcami 27. 12. 1944
Ján Ksenčin padol v boji pri Liptovskom Mikuláši
Jozef Surgent zastrelený Nemcami 27. 12. 1944
Ján Škošnin zastrelený Nemcami 27. 12. 1944

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Jozef Česla vojak v ČA, ranený pri Liptovskom Mikuláši
Jozef Česla * 23. 12. 1920

Jozef Hanek	* 13. 12. 1918
Ján Hanek	* 6. 7. 1919
Ján Humeník	* 25. 11. 1922
Ján Luč	vojak v ČA, ranený pri Liptovskom Mikuláši
Andrej Marcin	vojak v ČA, ranený pri Liptovskom Mikuláši
Andrej Šoltys	vojak v ČA, ranený pri Liptovskom Mikuláši

Michal Jazudek	* 26. 9. 1920
Jozef Kollár	* 27. 7. 1921
Mária Lukačeková	* 4. 11. 1922
Ondrej Marcin	* 27. 11. 1919
Michal Surgent	* 31. 5. 1921
Anna Surgentová	* 3. 1. 1922
Pavel Surmík	* 10. 10. 1919
Pavel Tomor	* 17. 5. 1921
Ján Tomčo	* 8. 5. 1920

Pamätník obetiam 2. svetovej vojny bol odhalený v roku 1974. Jeho vyobrazenie predstavuje obelisk vyložený mramorom s vyznačenou hviezdou a menami zastrelených hrdinov. Nachádza sa v blízkosti základnej školy v Hažline. Autorom diela je Ing. Jozef Hric.

Vojnový cintorín v obci Hažlín

Vojnový cintorín 1. svetovej vojny bol vybudovaný v roku 1918. Jeho výstavbu realizovalo rakúsko – uhorské Kriegsgraber komando. Exhumované hroby boli v okolí obce Hažlín, Brezovka, Ortuťová, Lipová, Šašová. Archívna zložka obsahuje záznam o každom exhumovanom hrobe. Vytvorený bol taktiež nákres cintorína a mapa s presne vyznačenými miestami hrobov. Na cintoríne je 60 jednotlivých a 5 spoločných hrobov. Celkovo je na cintoríne pochovaných 58 rakúsko – uhorských a 19 ruských vojakov. Z celkového počtu je podľa mena známych 23 vojakov. Zvyšní vojaci sú neznámi. Zaujímavosťou je, že na cintoríne sú pochovaní traja vojaci židovského vierovyznania. V zozname cintorínov z roku 1924 je na tomto cintoríne evidovaných 83 padlých vojakov. V súčasnosti sa o cintorín stará obec. V centrálnej časti cintorína je osadený železný kríž s nápisom „Tu odpočíva 83 vojakov padlých v 1. svetovej vojne. Česť a sláva ich nehynúcej pamiatke“.

Celkový pohľad na vojnový cintorín 1. svetovej vojny v obci Hažlín

Kovový kríž osadený v strede cintorína

TU ODPOČÍVA 83 VOJAKOV
PADLYCH V I. SVETOVEJ VOJNE
ČESŤ ICH NEHYNÚCEJ PAMIAATKE
ODPOČINUTIE VEČNĚ DAJ IM PANE

OBČANIA OBCE HAŽLÍN PADLI NA BOJISKÁCH
V I. SVETOVEJ VOJNE
ČESŤ ICH PAMIAATKE

*Dörny Ján, roč. 1896, + 01.10.1916, padol na fronte v Haliči
Mihajlo Michael, roč. 1896, + 21.01.1916, padol na východnom fronte
Ragan Josef, roč. 1874, + 17.08.1914, zomrel za neznámych okolností v Haliči
Vrabely Josef, roč. 1882, + 22.10.1914, padol na fronte v Haliči
Dvoracký Josef, roč. 1892, + 23.01.1915, padol v boji na fronte v Haliči
Zapotočka Jurko Johann, roč. 1885, + 28.08.1914, padol v boji na východnom fronte
Hric Ondrej, roč. 1885, + 08.05.1915, padol v boji na fronte v Haliči
Andreey Vagasky, roč. 1856, + 23.09.1917, padol v Itálii Mokrini
Ján Hunzenik, roč. 1885, + 07.09.1914, padol pri Rávu Rúska*

ODPOČINUTIE VEČNĚ DAJ IM PANE
ODPOČÍVAJTE VO SVÄTOM POKOJI

Pamätné tabule na počesť padlých v 1. svetovej vojne

Hertník

Zoznam padlých

Ladislav Krolak padol v 2. svetovej vojne

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Jozef Kapec partizán
Jozef Kunc * 24. 12. 1922, partizán, † 26. 7. 1983
Karol Palša * 21. 2. 1924, partizán
Ján Semanek * 15. 1. 1921, prežil koncentračný tábor

Štefan Fertal * 16. 9. 1922 v Hertníku, † 2. 9. 2003
Rozália Kašpriková * 27. 9. 1910 v Hertníku, † 20. 6. 2001
Jozef Lenárt * 27. 2. 1921 v Šibe, † 30. 4. 2009

Hervartov

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Zoznam účastníkov odboja z obce Hervartov

Ján Jurčišin * 11. 4. 1923 v Hervartove

Hrabovec

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Jozef Juskov * 20. 2. 1923 v Hrabovci

Hrabské

Zoznam padlých

Vasíľ Červeňak	vojak v ČA, padol v boji
Juraj Kolcun	vojak v ČA, padol v boji
Ján Mihalik	vojak v ČA, padol v boji
Ján Perunský	vojak v ČA, padol v boji
Michal Petrek	vojak v ČA, padol v boji
Mikuláš Šveda	vojak v ČA, padol v boji
Vasíľ Šveda	vojak v ČA, padol v boji
Michal Trudič	* 16. 11. 1919, vojak v ČA, padol v boji

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Ján Čizmár	* 22. 2. 1925, vojak v ČA, † 10. 12. 2007
Jozef Dragan	* 12. 8. 1924, vojak v ČA, † 16. 3. 1997
Mikuláš Fignár	* 21. 3. 1921, vojak v ČA
Peter Glita	* 21. 3. 1922, vojak v ČA
Peter Glita	* 23. 3. 1901, partizán v skupine Lipa
Štefan Glita	* 15. 12. 1912, partizán v skupine Lipa, † 9. 2. 1986
Vasíľ Glita	* 3. 10. 1903, partizán v skupine Lipa
Vasíľ Kľučka	* 12. 10. 1912, vojak v ČA
Michal Mackanič	* 10. 10. 1924, vojak v ČA

Pamätná tabuľa v obci Hrabské

Ján Molčan
Demeter Superata
Mikuláš Tokarčík
Ján Trudič

* 9. 3. 1912, vojak v ČA, † 28. 1. 1996
* 8. 10. 1921, vojak v ČA, 3. 12. 2005
* 22. 12. 1921, † 26. 2. 1999
* 16. 2. 1913, vojak v ČA

Margita Trudičová

* 17. 8. 1926 v Hrabskom, † 2. 10. 1923

Hutka

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Július Cárach	* 9. 5. 1924 v Liptovskej Lužnej, † 23. 2. 2011
Ján Pagáč	* 22. 6. 1916 v Chmeľovej, † 7. 11. 2010
Peter Peľák	* 25. 1. 1928 v Hutke, † 31. 5. 2008

Chmeľová

Zoznam padlých

Peter Dzubak	padol v boji pri Ostrave v roku 1945
Demeter Jedinak	padol v boji pri Zvolene v roku 1944
Jozef Korba	padol v boji pri Vrútkach v roku 1945
Jozef Kolár	padol v boji pri Rostove ZSSR v roku 1944
Jozef Slimák	padol v boji pri Ostrave v roku 1945
Demeter Tima	padol v boji pri Ostrave v roku 1945
Pavol Varjan	padol v Holansku v roku 1943

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Andrej Dedo	* 24. 6. 1912, vojak v ČA
Ján Demjanovič	* 19. 1. 1915, vojak v ČA
Peter Dušenka	* 21. 7. 1924, vojak v ČA
Ján Dzubák	* 24. 6. 1924, vojak v ČA
Jozef Goc	* 7. 3. 1923, vojak v ČA
Peter Goc	* 8. 3. 1924, vojak v ČA
Demeter Greňo	* 3. 9. 1923, partizán v skupine Golian
Demeter Greňo	partizán v skupine Lipa

Michal Jančík	* 1. 10. 1921, vojak v ČA
Peter Jaroščak	* 12. 6. 1914, vojak v ČA
Peter Jedinák	partizán
Vasil Kapišovský	vojak v ČA
Peter Korba	* 16. 5. 1925, vojak v ČA
Demeter Krajňak	vojak ČA
Jozef Krajňak	* 8. 1. 1926, vojak v ČA
Jozef Kurtý	* 3. 10. 1912, vojak v ČA
Peter Kurtý	* 2. 3. 1924, vojak v ČA
Ladislav Mackulák	vojak v ČA
Andrej Michalčín	vojak v ČA
Pavel Michalčín	* 20. 6. 1919, partizán
Demeter Mikulák	* 10. 1. 1914, vojak v ČA
Mikuláš Mikulák	vojak v ČA
Andrej Pagáč	* 2. 10. 1910, vojak v ČA
Mikuláš Pagáč	* 31. 3. 1913, vojak v ČA
Demeter Paňklo	* 30. 1. 1925, vojak v ČA
Peter Paňko	vojak v ČA
Štefan Paňko	* 14. 8. 1910, vojak v ČA
Peter Prijatný	* 13. 4. 1914, vojak v ČA
Peter Purdeš	vojak v ČA
Juraj Roman	* 25. 4. 1912, vojak v ČA
Demeter Sivanič	* 30. 1. 1914, vojak v ČA
Peter Stop	* 10. 2. 1910, vojak v ČA
Peter Tima	vojak v ČA
Peter Varchol	* 7. 2. 1926, vojak v ČA
Peter Varjan	* 14. 8. 1926, vojak v ČA
Vasil Varjan	* 23. 1. 1925, vojak v ČA

Demeter Dinis	* 3. 10. 1920
Ján Dubivský	* 17. 9. 1910
Pavol Juričko	* 7. 6. 1917
Štefan Kapišovský	* 31. 1. 1922
Demeter Korba	* 11. 8. 1920
Jozef Kruško	* 15. 2. 1917
Pavol Michalčín	* 20. 6. 1925
Katarína Paňková	* 2. 3. 1919
Peter Prihatný	* 13. 4. 1914
Vasil Sad	* 26. 10. 1919
Anna Varjanová	* 23. 12. 1920

Pamätník postavený v roku 2011 pri Obecnom úrade v Chmeľovej na počesť padlým občanom obce v 2. svetovej vojne.

Janovce

Zoznam padlých

Ján Polčan padol v 2. svetovej vojne 19. 1. 1945

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Andrej Baláž * 27. 7. 1917, partizán, † 21. 4. 2013
Mária Gombošová ranená v dedine nemeckou strelou
Mária Ildžová * 1. 2. 1925, † 13. 2. 2019

Jedlinka

Zoznam padlých

Andrej Halecký padol v 2. svetovej vojne
Peter Sova padol v 2. svetovej vojne

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Ján Halecký * 20. 12. 1913, † 27. 12. 1994
Michal Halecký * 17. 7. 1923, † 30. 1. 1998
Peter Halecký * 17. 6. 1916
Peter Hudák * 21. 5. 1916
Peter Kosár * 8. 12. 1915, † 11. 10. 1997

Kľušov

Zoznam padlých

Tomáš Gut padol 24. 1. 1944 v ZSSR

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Ján Hudák partizán v skupine Jegorov, ranený na strednom Slovensku
Jozef Lacek partizán v skupine Jegorov
Ján Marcin partizán v skupine Jegorov
Jozef Matej * 9. 4. 1924, partizán v skupine Jegorov
Ján Matej partizán v skupine Jegorov
Andrej Olejník partizán v skupine Jegorov
Ján Pekár partizán v skupine Jegorov
Andrej Pilár partizán v skupine Jegorov
Adam Prokopovič partizán v skupine Jegorov
Ján Šverha partizán v skupine Jegorov

Mária Gmitterová
Jozef Matej
Mária Matejová
Jozef Sliva

* 3. 4. 1921
* 18. 10. 1909
* 18. 1. 1914
* 20. 10. 1915 v Malom Hnilčíku

Kobyly

Zoznam padlých

Juraj Polča
Andrej Slančo
Jozef Štalmach
Andrej Vojtek
Jozef Voľanský
Jozef Voľanský

padol v 2. svetovej vojne
* 12. 9. 1904
* 21. 10. 1922
zomrel v koncentračnom tábore
padol v obci Rešov
padol pri Trstenej

Kochanovce

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Ján Lakata

* 30. 7. 1922, † 11. 10. 2005

Koprivnica

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Tomáš Jurčišin	* 8. 11. 1922, † 21. 12. 1999
Ondrej Krúpa	* 15. 12. 1911, † 13. 2. 1995
Juraj Kertys	* 7. 3. 1910, † 22. 2. 1992

Kožany

Zoznam padlých

Ján Duplinský	padol v 2. svetovej vojne
Juraj Rajnič	padol v 2. svetovej vojne

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Mária Duplinská	* 30. 8. 1898 v Mestisku
Július Foľko	* 2. 2. 1892 v Novej Bani
Anna Foľková	* 27. 12. 1924, priama účastníčka odboja, † 24. 10. 2015
Zuzana Jedinaková	* 28. 1. 1917 v Beloveži, † 10. 9. 2008
Ján Jurč	* 26. 6. 1908 v Beloveži, † 25. 5. 2013
Juraj Jurkanin	* 15. 5. 1924 v Kožanoch, † 29. 12. 2001
Helena Jurkaninová	* 8. 5. 1925 v Šandali, † 29. 11. 1999
Andrej Koval'	* 5. 2. 1905 v Kožanoch, † 1. 4. 1996
Anna Šangriková	* 21. 10. 1910 v Kožanoch, † 13. 2. 1996
Anna Šustrová	* 23. 1. 1992, priama účastníčka odboja, † 14. 5. 2014

Krivé

Zoznam padlých

Pavol Čičala	padol v 2. svetovej vojne
Andrej Dutko	* 21. 8. 1923, vojak ČA
Míchal Kaščák	* 1920, vojak ČA, padol v Maďarsku
Pavol Kaščák	* 1920, vojak ČA
Andrej Lazor	* 1922, vojak ČA, padol pri Moravskej Ostrave
Juraj Lazor	vojak v ČA, padol v 2. svetovej vojne
Ján Leško	vojak v ČA, padol v 2. svetovej vojne

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Juraj Čičala	* 24. 4. 1924, vojak v ČA
Ján Danečko	* 11. 8. 1924, vojak v ČA, † 8. 7. 1989
Mikuláš Choma	* 15. 10. 1910, vojak v ČA, † 12. 7. 1989
Andrej Kaščák	* 11. 8. 1923, vojak v ČA, † 7. 6. 2015
Ján Kaščák	* 8. 10. 1921, vojak v ČA
Matej Kaščák	* 29. 3. 1920, vojak v ČA, ranený pri Ovruči, † 24. 8. 1990
Andrej Kostelník	* 20. 2. 1926, vojak v ČA, † 6. 11. 1998
Juraj Kostelník	* 12. 9. 1918, vojak v ČA, † 23. 9. 1992
Vasíľ Kostelník	* 16. 9. 1923, vojak v ČA, ranený pri Ratiboři, † 9. 3. 2009
Ján Lazor-Surgent	* 20. 2. 1917, vojak v ČA, † 25. 9. 1991
Míchal Lazor	* 23. 10. 1923, vojak v ČA
Peter Lazor	* 21. 2. 1925, vojak v ČA, † 29. 4. 2005
Pavol Leško	* 1. 7. 1925, vojak v ČA
Andrej Steranka	* 22. 4. 1915, vojak v ČA

Mária Danečková	* 18. 1. 1927, † 28. 2. 2007
Anna Tejová	* 19. 11. 1919, † 6. 6. 2012

Križ

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Ján Choma	účastník odboja
Juraj Choma	partizán v skupine Kvitinskij
Ján Mochnacký	partizán v skupine Kvitinskij
Verona Molčanová	účastníčka odboja
Ján Tej	partizán v skupine Kvitinskij
Peter Tej	partizán v skupine Kvitinskij
Anna Tejová	účastníčka odboja
Peter Zeleňák	partizán v skupine Kvitinskij
Peter Ždiľa	partizán

Ján Choma	* 8. 10. 1905, † 2. 12. 1989
Vasil' Choma	* 1. 5. 1926, † 29. 12. 2006
Anna Chomová	* 12. 5. 1921, † 9. 4. 2012
Mária Chomová	* 18. 7. 1921, † 26. 2. 2013
Zuzana Chomová	* 15. 2. 1915, † 12. 4. 2002
Anna Macková	* 24. 5. 1928, † 21. 12. 1994
Terézia Mochnacká	* 12. 9. 1904, † 20. 12. 2003
Vasil' Molčan	* 22. 4. 1923, † 24. 9. 2000
Anna Tejová	* 11. 3. 1926, † 8. 9. 2016
Mária Zeleňáková	* 3. 9. 1920, † 28. 3. 2001
Zuzana Zeleňáková	* 10. 7. 1907
Ján Ždiňak	* 22. 7. 1912
Ján Ždiňak	* 4. 4. 1912, † 30. 4. 1996
Anna Ždiňáková	* 29. 5. 1921, † 11. 7. 2005
Mária Ždiňáková	* 2. 1. 1920, † 17. 4. 2007
Zuzana Ždiňáková	* 23. 7. 1910, † 16. 12. 1994

Pamätník SNP v obci Kríže

Kružlov

Zoznam padlých

Helena Hnatová

padla v obci Kružlov

Margita Hnatová

padla v obci Kružlov

Michal Host

padol v obci Kružlov

Helena Hrichaničová

padla v obci Kružlov

Ján Jevčín

* 21. 5. 1923, vojak v ČA

Vasíľ Maňko

* 7. 9. 1907, padol pri Banskej Bystrici

Iveta Ratvajová

padla v obci Kružlov

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Ján Cidilko

vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR

Michal Cidilko

vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR

Juraj Džmura

vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR

Štefan Kačmár
Pavel Labaš

* 12. 2. 1927, vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR
* 9. 3. 1916, vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR
† 4. 2. 2000

Michal Maňko

* 22. 8. 1924, vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR,
† 16. 5. 1991

Ján Mariňak
Mikuláš Molčan

* 5. 7. 1924, vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR
* 8. 11. 1923, vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR,
† 15. 7. 1990

Jozef Nirka

vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR

Ján Onufer

* 1. 4. 1917, vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR

Ján Rohal'

vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR

Mikuláš Rohal'

vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR

Ján Sidorjak

vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR

Jozef Suchý

* 11. 8. 1925, vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR,
† 27. 10. 1994

Michal Šandala

vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR

Michal Štefanov

* 10. 11. 1916, vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR

Vasíl Džmura

partizán

Jozef Goralka

partizán v skupine Lipa

Vasíl Maňko

partizán

Peter Vichner

vedúci pily – pomoc partizánom

Viktor Vichner

partizán

Anna Bartošová

* 20. 10. 1930

Jozef Hnat

* 21. 1. 1905, † 24. 1. 1990

Anna Homová

* 19. 9. 1923 v Rokytove, † 21. 10. 2003

Štefan Kačmár

* 21. 5. 1923, † 14. 6. 2005

Juraj Labaš

* 4. 2. 1920, † 3. 6. 2009

Ján Maňko

* 10. 12. 1907, † 7. 2. 1992

Anna Maňková

* 16. 1. 1913, rod. Volčková

Vasíl Mochnecký

* 21. 5. 1921 v Bogliarke, † 14. 2. 2009

Ján Mokriš

* 15. 1. 1920 v Bogliarke, † 3. 4. 2007

Anna Molčanová

* 17. 12. 1926, † 26. 9. 2006

Peter Stavrovský

* 28. 5. 1914

Štefan Štofko

* 1. 1. 1904 v Udavskom, † 21. 2. 1997

Kučín

Zoznam padlých

Ján Goliáš – Ševčík padol ako slovenský vojak v Rusku

Kurima

Zoznam padlých

Jozef Hirkala padol v 2. svetovej vojne
Eliáš Solanič * 1900, zastrelený Nemcami

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Andrej Čison partizán v skupine Rokosovskij
Michal Kriška partizán v skupine Rokosovskij
Andrej Mager ranený nemcami po odmietnutí nútených prác
Andrej Masica pomocník partizánov
Ivan Masica pomocník partizánov
Magda Masicová účastníčka odboja

Irena Mihaličová * 10. 2. 1921, † 21. 3. 2007
Ján Mihalič * 23. 12. 1907, † 27. 10. 1998
Juraj Randar * 31. 8. 1919, † 29. 12. 1994
Anna Šustrová * 28. 1. 1922, † 14. 5. 2014

Kurov

Zoznam padlých

Peter Dubovecký	padol v 2. svetovej vojne
Štefan Host	padol v 2. svetovej vojne
Juraj Labovský	padol v 2. svetovej vojne

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Jozef Bujda	partizán, ranený
Mikuláš Host	partizán
Peter Host	partizán
Ján Host Ujacký	partizán
Jozef Jeleňovský	* 15. 2. 1927, partizán v skupine Lipa
Andrej Jeleňovský	partizán
Ján Klimkovský	partizán
Ján Labovský	partizán
Adam Nagrand	partizán
Andrej Pituch	partizán
Peter Pituch	* 20. 7. 1922, partizán, ranený, † 16. 5. 2007
Andrej Repa	partizán
Peter Smoleň	* 3. 6. 1909, partizán v skupine Stepanov, † 11. 11. 1983

Jozef Bejda	* 23. 2. 1915
Ján Dzamba	* 2. 6. 1923, † 19. 11. 1993
Zuzana Dzambová	* 7. 10. 1916
Adam Host	* 8. 8. 1921, † 24. 2. 1993
Ján Jendrej	* 30. 7. 1922, † 19. 12. 2010
Zuzana Jendrejová	* 10. 5. 1922, † 29. 6. 2004
Andrej Košť	* 14. 11. 1919, † 9. 8. 1994
Vasíľ Košť	* 30. 3. 1911, † 12. 4. 1996
Ján Mirdalik	* 29. 7. 1921, † 3. 6. 1995
Adam Nagrand	* 23. 2. 1918
Ján Rojko	* 9. 10. 1921
Michal Rojko	* 23. 3. 1923, † 7. 5. 2021
Zuzana Rojková	* 14. 11. 1924, † 15. 7. 1999
Vasíľ Vojtaško	* 13. 1. 1915, † 8. 12. 1999

Lenartov

Zoznam padlých

Štefan Beňa	* 26. 12. 1905, padol vo vojne 2. 2. 1945
Ján Demko	* 21. 7. 1920, padol 20. 3. 1943 v Bielorusku
Juraj Jadloš	* 6. 1. 1922, padol 20. 4. 1945 pri Vrútkach
Michal Karol	* 13. 9. 1910, padol 18. 10. 1944 pri obci Švábi
Ján Kolbasa	* 26. 9. 1919, padol v 2. svetovej vojne 22. 7. 1941
Štefan Macej	* 15. 5. 1894, padol v 2. svetovej vojne 20. 1. 1945
Michal Šandala	* 3. 12. 1918, padol v 2. svetovej vojne 19. 1. 1943
Helena Šandalová	* 31. 1. 1907, padla v 2. svetovej vojne 20. 1. 1945
Štefan Uhrinek	* 13. 1. 1922, padol v 2. svetovej vojne 20. 11. 1943

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Juraj Barbuľák	* 26. 10. 1923, bojoval v SNP, vojak v ČA, ranený pri Opave, † 26. 6. 2010
Jozef Beňa	* 20. 9. 1913, partizán v oddiele Lipa, † 30. 6. 2004

Pamätník účastníkom SNP v obci Lenartov

- Andrej Bilčak** * 26. 11. 1912, partizán v oddiele Lipa
Štefan Blaščak * 26. 4. 1923, vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR, † 31. 12. 2003
- Ján Bľanda Hudaček** * 3. 2. 1925, partizán v oddiele Lipa, † 14. 7. 1997
Michal Bľanda * 3. 10. 1921, partizán v oddiele Lipa, † 5. 1. 2012
Anton Boháč * 2. 10. 1921, partizán v oddiele Lipa, † 8. 11. 1999
Mikuláš Borecky partizán, † 26. 6. 2010
Ján Bortnik * 12. 10. 1922, bojoval v SNP, zajatec, prežil koncentračný tábor v Buchenwalde, evidovaný pod číslom n187970
- Jozef Bortnik** * 24. 6. 1908, zajatec, prežil koncentračný tábor, † 19. 1. 1981
- Michal Bortník** * 18. 5. 1909, partizán v oddiele Lipa
Jozef Cehelnik * 2. 5. 1923, partizán v oddiele Lipa, † 28. 2. 1994
Ján Demko * 26. 6. 1905, veliteľ - partizán v oddiele Lipa, † 26. 3. 1984
- Michal Drutarovský** * 22. 5. 1915, vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR, † 3. 8. 1977
- Ján Dubňanský** * 31. 12. 1922, v roku 1941 narukoval do posádky Michalovce, v roku 1942 bol ranený pri poľskej Dukle, následne prevezený do Novosibirska ZSSR domov sa nevrátil. Po skončení vojny bol úradne vyhlásený za mŕtveho.
- František Dudra** * 9. 10. 1910, kapitán, bojoval v SNP v priestore Vrútky, Strečno, † 1. 5. 1988
- Andrej Ďurik** * 15. 5. 1913, komisár - partizán v oddiele Lipa, † 20. 6. 2009
- Jozef Ďurik** * 5. 9. 1907, partizán v oddiele Lipa, † 8. 9. 1996
Helena Ďuriková * 29. 1. 1916, † 11. 4. 2000
Juraj Fabián * 6. 12. 1928, partizán v oddiele Lipa
Andrej Gmitter * 9. 6. 1917, vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR, † 31. 12. 1997
- Ján Hajmacher** bojoval v SNP v priestore Vrútky, Strečno
Andrej Hrabčak * 20. 10. 1903, † 20. 5. 1988
Michal Hrabčak * 28. 9. 1923, † 21. 3. 2005
Ján Chomjak * 11. 4. 1923, partizán v oddiele Lipa, † 5. 6. 2006
Michal Chomjak * 16. 12. 1923, partizán v oddiele Lipa, † 11. 7. 1988
Juraj Jadloš * 6. 1. 1922, partizán v oddiele Lipa, † 20. 4. 1945
Michal Kačmár * 22. 9. 1926, náčelník štábu v oddiele Lipa, † 27. 5. 2009
- Ján Kaľata** * 2. 5. 1915, bojoval v SNP v priestore Vrútky, Strečno, † 18. 8. 2003
- Ján Karafa** * 2. 4. 1914, partizán v oddiele Lipa, † 1959
Štefan Karol * 1. 7. 1921, partizán v oddiele Lipa, † 22. 3. 2013

Peter Kašin
Gejza Kavulič
Michal Kolbasa
Ervin Kosec
Michal Lamanec

* 29. 6. 1910, partizán v oddiele Lipa, † 9. 7. 2003
 * 3. 2. 1925, partizán v oddiele Lipa, † 15. 5. 2002
 * 12. 12. 1921, † 3. 11. 1993
 partizán v oddiele Lipa
 * 14. 2. 1920, v roku 1940 narukoval k delostreleckému pluku v Ružomberku. Bojoval na Kaukaze, po skončení vojny opäť povolaný do armády,
 † 10. 6. 1993

Ján Macej

* 18. 7. 1921, poručík, partizán v oddiele Lipa,
 † 10. 1. 2008

Anna Macejová
Eliáš Sovič

* 10. 6. 1923
 * 11. 8. 1916, čs. légia v Poprade bojoval v SNP v priestore Vrútky, Strečno, † 22. 2. 2003

Štefan Šesták

* 25. 12. 1916, partizán v skupine generála Kvapka,
 † 2. 12. 1993

František Vrabec
Ján Vrabec

v čase SNP pilot na letisku Tri duby
 * 22. 6. 1910, partizán v oddiele Lipa, † 22. 11. 1984

Pamätná tabuľa partizánskej skupine Lipa, ktorá pôsobila v obci Lenártov a jej okolí.

Mikuláš Molčan	* 8. 11. 1923, vojak v ČA, ranený pri Moravskej Ostrave, † 15. 7. 1990
Štefan Molčan	* 25. 6. 1911, účastník odboja, † 12. 3. 1983
Vasíľ Molčan	* 22. 4. 1923, vojak v ČA, ranený pri Moravskej Ostrave, † 24. 9. 2000
Michal Pillar	* 9. 3. 1924, vojak v ČA, ranený pri Olomouci, † 17. 1. 2000
Joan Rodak	* 23. 7. 1927, vojak v ČA, ranený pri Českom Těšine
Michal Rodák	* 3. 5. 1896, partizán v skupine Kvitinskij
Michal Sidorjak	6. 8. 1917, vojak v ČA, ranený pri Moravskej Ostrave, † 14. 3. 1988
Vasíľ Štracenský	partizán
Vasíľ Šveda	partizán v skupine Stepanov
Michal Vančík	* 17. 1. 1922, vojak v ČA, † 14. 2. 2013
Vasíľ Vančík	účastník odboja

Michal Dančak	* 8. 2. 1916, vojak v ČA, † 3. 2. 1995
Anna Dančaková	* 8. 11. 1924, † 20. 10. 2003
Žofia Dubňanská	* 5. 9. 1920, účastníčka odboja, † 15. 2. 2015
Helena Džmurová	* 19. 2. 1916, † 15. 10. 1996
Alex Fecko	* 2. 7. 1921, ranený pri Štenberku

Pamätník na počesť padlým v 2. svetovej vojne z obce Livov

Andrej Hirkala	* 1. 5. 1903, † 13. 2. 1996
Anna Chomová	* 27. 9. 1913
Ján Jaščur	* 8. 8. 1924, † 5. 5. 2004
Mikuláš Jaščur	* 3. 11. 1912, † 18. 3. 2013
Júlia Jedinaková	* 2. 1. 1904, † 22. 3. 2005
Vasíľ Karafa	* 7. 11. 1919, ranený pri Bruntále
Ján Molčan	* 29. 9. 1923, † 3. 12. 2000
Vasíľ Molčan	* 20. 10. 1926, † 30. 4. 2010
Anna Molčanová	* 17. 12. 1926, † 26. 9. 2006
Helena Molčanová	* 19. 9. 1905, † 24. 7. 1994
Júlia Molčanová	* 18. 4. 1929
Júlia Molčanová	* 14. 2. 1909, † 6. 10. 2001
Helena Rodaková	* 20. 9. 1905, † 11. 9. 1995
Bernadeta Sidorjaková	* 13. 6. 1927
Michal Stracenský	* 2. 3. 1923, vojak v ČA, ranený pri Moravskej Ostrave, † 18. 10. 2004
Peter Šveda	* 29. 6. 1902, † 16. 4. 1981
Ján Vančík	* 3. 1. 1924, † 20. 8. 1998
Oľga Vančíková	* 8. 6. 1929
Žofia Vančíková	* 3. 7. 1912

Poľný lazaret Livov

V auguste 1944 dochádzalo k častým stretom a bojovým akciám medzi partizánskymi skupinami, ktoré operovali v lesoch a okolí obci Livov, Kríže, Livovská Huta a nemeckou armádou. Pri týchto bojoch padli desiatky partizánov, bojovníkov proti fašizmu. Mnohí boli ranení. Nemeckí vojaci denne prichádzali do dedín pod Čergovským pohorím. Za tejto situácie bolo ťažko ukrývať ranených partizánov. Zrodila sa myšlienka vybudovať poľný lazaret, kde by sa ranení partizáni mohli liečiť.

Jozef Marcinek, lesník v Livove dôkladne poznal lesy v okolí, a tak spolu s členmi občianskeho odboja na stretnutí 12. septembra 1944 určili lokalitu, kde sa poľný lazaret vybuduje. Bolo to v časti chotára zvanéj Delňa /842 m./ Prví pacienti boli do poľného lazaretu dopravení už 23. septembra 1944. Boli to ruskí partizáni Toporišev a Šajchudimov. Po rozpade dvoch východoslovenských divízií sa domov do Livova vrátil aj Vasíľ Šveda, ktorý bol v armáde zdravotníkom. Ten bol prvým ošetrovateľom ranených v poľnom lazarete. Zásoboval lazaret potrebnými liekmi, ktoré tajne dovážal z Bardejova za výdatnej pomoci doktora Dušana Čajku. Pomoc poľnému lazaretu poskytovali aj občania okolitých obcí, Vasíľ Reviľák, obchodník z Lukova, Ján Fecko, mäsiar. Pri prelete sovietskych lietadiel v čase SNP, bolo jedno lietadlo zostrelené nemeckými stíhačkami, padlo medzi obcami Majdan a Ľutina. Jeden z pilotov – navigátor Ševjakov sa zachránil. S ťažkými zraneniami bol prevezený do poľného lazaretu, kde sa liečil. Lekársku pomoc poskytoval aj doktor

František Radač, ktorý v tom čase býval v obci Lukov. Celkove bolo v lazarete liečených dvadsať partizánov. Zariadenie lazaretu bolo jednoduché – stôl, drevené postele. Topilo sa dreveným uhlím, ktoré sa vyrábalo v okolitých lesoch. Jednoduchá strava z toho, čo ľudia mohli poskytnúť. V polovici januára 1945 sa front stále približoval a postupoval na západ. Nemci sa pripravovali Livovu pomstiť a vypáliť ho. Nestihli. Ľudia netrpezlivo čakali na príchod frontu. Po prechode frontu prišiel do obce sovietsky staršina. Dal príkaz všetkých ranených previesť na sovietske veliteľstvo do Bardejova a následne do okresnej nemocnice v Bardejove, kde boli doliečení. Partizánsky lazaret prestal existovať.

V roku 1985 z iniciatívy občanov Livova bol nanovo postavený lazaret v takej podobe, aký v roku 1944. Pri ceste medzi Livovom a Livovskou Hutou vás na to upozorní informačná tabuľa. O jeho údržbu sa stará základná organizácie SZPB v Livove.

Poňný lazaret v katastri obce Livov

Livovská Huta

Zoznam padlých

Ján Fandofer	* 16. 6. 1905, padol v roku 1645
Michal Frandofer	* 20. 9. 1908, padol v roku 1645
Juraj Juhás	* 11. 1. 1894, padol v roku 1645
Juraj Koval'	* 30. 5. 1899, padol v roku 1645
Michal Kyjovský	* 15. 6. 1922, padol v roku 1645
Vasíl' Kyjovský	* 14. 4. 1881, padol v roku 1645
Peter Rodak	* 21. 2. 1906, padol v roku 1645
Karol Somol'	* 20. 4. 1908, padol v roku 1645
Michal Šuťak	* 20. 3. 1901, padol v roku 1645
Peter Šveda	* 2. 7. 1897, padol v roku 1645
Peter Šveda	* 19. 3. 1907, padol v roku 1645
Vasíl' Šveda	* 7. 1. 1900, padol v roku 1645

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Ján Cenker	* 17. 9. 1902, partizán v oddiele Lipa, † 20. 10. 1981
Juraj Cenker	* 6. 5. 1904, partizán v oddiele Lipa
Juraj Cenker	* 5. 9. 1905, pomocník partizánov
Peter Koval'	* 15. 7. 1901, partizán v oddiele Lipa, † 26. 1. 1986
Ján Kyjovský	* 30. 8. 1923, partizán v oddiele Lipa, † 8. 4. 2014
Juraj Kyjovský	* 19. 8. 1908, partizán v oddiele Lipa, † 29. 12. 2002
Juraj Kyjovský	* 6. 10. 1924, partizán v oddiele Lipa, † 3. 3. 2007
Michal Kyjovský	* 24. 7. 1908, partizán v oddiele Lipa
Mikuláš Kyjovský	* 1. 12. 1912, partizán v skupine Kvitinskij, † 1974
Ján Rodak	* 23. 2. 1925, partizán v skupine Kirova
Michal Rodak	* 27. 9. 1927, partizán v skupine Kirova
Nikolaj Rodak	* 27. 9. 1927, partizán v skupine Kirova
Vasíl' Rodak	* 15. 2. 1923, partizán v skupine Kirova
Michal Stavjarský	* 22. 5. 1901, partizán v oddiele Lipa, † 23. 12. 1977
Juraj Šuťak	* 28. 4. 1910, partizán v oddiele Lipa
Peter Šuťak	* 30. 8. 1910, partizán v oddiele Lipa
Michal Šveda	* 16. 2. 1925, partizán v skupine Kirova
Helena Švedová	účastníčka odboja

Mária Kyjovská	* 15. 2. 1920
Štefan Šuťak	* 27. 10. 1910
Helena Šuťaková	* 30. 9. 1903, † 2. 2. 1999
Paraska Šuťaková	* 4. 9. 1914
Michal Šveda	* 7. 11. 1925, † 4. 12. 2011
Ján Trojanovič	* 3. 6. 1923, † 18. 5. 1996
Jozef Trojanovič	* 10. 5. 1926, † 23. 2. 2013
Anna Trojanovičová	* 16. 2. 1924, † 29. 10. 2001
Mária Trojanovičová	* 24. 5. 1925

Pamätník v obci Livovská Huta bol postavený v roku 1989.

Projektantom bol PhDr. Mikuláš Lovacký.

Počas 2. svetovej vojny v okolí obce pôsobili partizánske skupiny Litvinova – Rokosovského, Kirova. Dňa 5. decembra 1944 nemecké komando obsadilo obec.

Fašisti odvliekli do koncentračných táborov 29 mužov, z nich sa 12 nevrátili.

Lopuchov

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Andrej Balaž	* 20. 6. 1923 vo Vaniškovciach
Ján Kobylov	* 16. 5. 1910 v Lopuchove
Ondrej Soták	* 7. 6. 1922 v Lopuchove, † 7. 10. 2009
Andrej Sralik	* 23. 2. 1915 v Lopuchove, † 2. 11. 2004

Lukavica

Zoznam padlých

Juraj Hrivňák padol v 2. svetovej vojne

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Andrej Kotuľa	* 3. 4. 1915, † 26. 6. 1987
Andrej Riznar	* 24. 12. 1922, † 27. 9. 2000
Ján Riznar	* 11. 1. 1920, † 20. 1. 201
Ján Vanta	* 24. 9. 1927, † 1. 4. 2003
Andrej Voľanský	* 16. 10. 1919, † 28. 12. 2002
Pavol Voľanský	* 1. 5. 1915, † 10. 1. 1995

Lukov

Zoznam padlých

Ján Buliščak	* 22. 10. 1923, vojak v ČA, padol v boji
Juraj Buliščak	vojak v ČA, padol v boji
Ján Dančišin	vojak v ČA, padol v boji
Juraj Dančišin	* 24. 7. 1927, vojak v ČA, padol v boji
Ján Džunda	* 17. 1. 1918, vojak v ČA, padol v boji
Juraj Glovňa	vojak v ČA, padol v boji
Michal Karafa	vojak v ČA, padol v boji
Peter Malega	vojak v ČA, padol v boji pri Moravskej Ostrave
Vasíľ Malega	vojak v ČA, padol v boji
Michal Rohal'	* 22. 9. 1918, vojak v ČA, padol v boji
Juraj Sidor	* 28. 5. 1926, vojak v ČA, padol v boji
Pavol Sidor	* 8. 1. 1925, vojak v ČA, padol v boji
Štefan Sinta	* 3. 4. 1916, vojak v ČA, padol v boji
Michal Šoltys	vojak v ČA, padol v boji
Juraj Šveda	* 22. 11. 1927, vojak v ČA, padol v boji
Michal Ujacký	* 11. 11. 1924, vojak v ČA, padol v boji pri Moravskej Ostrave, † 24. 4. 1945
Michal Voška	* 24. 6. 1921, vojak v ČA, padol v boji

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Michal Brezovský	* 22. 8. 1925, vojak v ČA, ranený
Ján Buliščak	* 22. 10. 1923, vojak v ČA
Vasíľ Buliščak	* 20. 3. 1923, partizán v skupine Kvitinskij, † 24. 5. 1989
Ján Čulak	* 16. 1. 1922, vojak v ČA
Michal Dikij	* 17. 11. 1901, pomocník partizánov, † 17. 8. 1969
Ján Doroš	* 24. 8. 1919, nadporučík v 1. čs. armádnom zbore, † 17. 2. 2004
Michal Džunda	* 15. 11. 1922, vojak v ČA, † 15. 12. 1992
Vasíľ Gužik	* 13. 2. 1926, vojak v ČA ranený pri Moravskej Ostrave
Anna Holovačová	* 8. 10. 1919, rod. Kravcová, partizánska spojka, † 21. 2. 2017
Ján Jankiv	* 10. 2. 1923, vojak v ČA, † 23. 3. 2005
Mikuláš Kantor	* 8. 12. 1929, partizán v skupine Kirova
Michal Karafa	* 27. 8. 1905, partizán v skupine Šukajev

- Michal Kažik** * 7. 8. 1922, partizán v skupine Karasiev,
partizán v skupine Stepanov
- Peter Kička** * 12. 5. 1904, partizán v oddiele Lipa
- Ján Klepač** * 13. 3. 1923, vojak v ČA, ranený
- Juraj Malega** * 8. 4. 1923, vojak v ČA, ranený pri Moravskej
Ostrave, † 18. 4. 1996
- Juraj Mihok** partizán, 2. paradesantná brigáda v ZSSR
- Ján Mikita** * 24. 3. 1915, vojak v ČA
- Ivan Onufer** partizán v skupine Stepanov
- Peter Onufer** * 6. 8. 1922, vojak v ČA, † 8. 2. 1990
- Michal Pavlič** * 27. 9. 1923, vojak v ČA, † 6. 1. 2000
- Andrej Petrik** * 25. 9. 1913, partizán v skupine Žingor
ošetrovala partizánov
- Oľga Pillárová** * 1. 12. 1918, plukovník v 2. paradesantnej brigáde
v ZSSR, † 7. 5. 1998
- Mikuláš Revilák** * 5. 8. 1925, vojak v ČA, † 8. 9. 2017
- Jozef Revilák** partizán v skupine Karasiev
- Juraj Revilák** * 16. 2. 1917, † 3. 2. 2002
- Ivan Rohaľ Il'kiv, JUDr.** * 23. 6. 1916, vojak v ČA
- Jozef Rohaľ** * 1. 9. 1926, partizán v pluku Velička, † 2. 3. 2003
- Michal Rohaľ** * 19. 2. 1923, vojak v ČA
- Mikuláš Rohaľ** * 24. 8. 1924, partizán v pluku Velička
- Vasil' Rohaľ** * 30. 4. 1925, partizán v skupine Chruščev
- Juraj Sidor** * 18. 10. 1923, vojak v ČA ranený pri Beľsku
- Michal Sidor** * 16. 5. 1906, partizán v oddiele Lipa
- Jozef Šoltys** * 17. 2. 1916, vojak v ČA, † 1. 2. 1997
- Juraj Šoltys** * 19. 1. 1918, vojak v ČA, ranený pri Moravskej Ostrave
- Michal Šoltys** * 6. 1. 1917, vojak v ČA, ranený pri Olomouci
- Jozef Ščurok** * 31. 10. 1923, vojak v ČA, ranený pri Opave,
† 26. 10. 1991
- Michal Ščurok** * 22. 3. 1920, vojak v ČA, † 20. 11. 2010
- Ján Šveda** * 22. 5. 1924, vojak v ČA, † 6. 6. 1979
- Ján Šveda** * 23. 9. 1916, vojak v ČA, ranený pri Olomouci,
† 24. 4. 1971
- Michal Šveda** * 16. 3. 1918, vojak v ČA
- Ján Tulenko** * 27. 7. 1912, vojak v ČA
- Juraj Volčko** * 13. 12. 1923, vojak v ČA, ranený pri Moravskej
Ostrave, † 27. 8. 2014
- Juraj Volčko** * 1. 6. 1920, vojak v ČA
- Peter Volčko** * 17. 8. 1923, vojak v ČA, † 25. 1. 1996
- Mikuláš Voška** * 2. 7. 1905, vojak v ČA
- Ján Voška Ratvaj** * 2. 7. 1905, partizán v skupine Kvitinskij
- Peter Voška Ratvaj**

Pavol Bobalik
Mária Brezovská
Ján Rejda
Jozef Revíľak
Oľga Rohaľová
Oľga Tulenková

* 26. 3. 1915
 * 4. 9. 1919
 * 4. 7. 1921, † 14. 11. 2010
 * 5. 8. 1925, † 8. 9. 2017
 * 7. 4. 1924
 * 2. 9. 1922, † 26. 12. 2005

Na počesť padlým v 2. svetovej vojne bol v roku 1988 odhalený pamätník, ktorého projektantom bol PhDr. Mikuláš Lovacký. V obci Lukov aktívne pracovala ilegálna stranícka bunka, ktorej členovia boli prenasledovaní a väznení. V období príprav a počas SNP občania spolupracovali s partizánskymi skupinami Litvinov – Rokosovský, Alexander Nevský, Kvitinskij.

Malcov

Zoznam padlých

Juraj Glovňa
Ján Kačmar
Štefan Kačmar
Andrej Kmec
Michal Molčan

* 24. 7. 1922, † 14. 11. 1943
 * 20. 1. 1922
 učiteľ v obci, padol v roku 1944
 20. 10. 1918, † 27. 01. 1943

**Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne,
priami účastníci v SNP a členovia SZPB**

Michal Bocko	bojoval v SNP
Ján Cenker	* 17. 9. 1902, partizán v skupine Lipa, † 20. 10. 1981
Ján Cingel	* 14. 3. 1921, vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR, † 8. 6. 2004
Štefan Cingel-Juromacek	bojoval v SNP
Michal Drutarovský	* 7. 4. 1923, vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR
Ján Fecko	* 25. 2. 1919, mäsiar zásoboval partizánov, vojak v ČA, ranený pri Moravskej Ostrave, † 7. 12. 2006
Štefan Glitta	partizán v skupine Lipa
Ján Džunda	bojoval v SNP
Peter Jura	vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR
Michal Kramar	* 3. 12. 1913, bojoval v SNP
Štefan Kramar	* 7. 1. 1905, bojoval v SNP
Michal Lamanec	vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR
Andrej Mihaľ	bojoval v SNP
Andrej Molčan	* 12. 8. 1923, partizán v skupine Lipa
Juraj Šoltys	vojak v 1. čs. armádnom zbore
Ján Tokarčík	vojak v 1. čs. armádnom zbore
Štefan Zbihlej	partizán v skupine Lipa
Andrej Piter Žofčín	vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR
	
Irena Fecková	* 31. 5. 1928
Juraj Kačmar	* 8. 2. 1926, vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR, † 17. 10. 1996
Juraj Lukač	* 14. 7. 1922, vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR
Andrej Mlynarič	* 17. 12. 1922, vojak v ČA ranený pri Trapove
Juraj Mlynarič	* 30. 4. 1923
Ivan Revilák	vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR

Občania Malcova sa aktívne zapojili do protifašistického odboja počas 2. svetovej vojny. Po rozdelení partizánskeho oddielu Lipa spolupracovali s oddielom pod vedením Jána Demka. V roku 1964 bola v obci odhalená pamätná tabuľa na pamiatku partizánskeho veliteľa B. V. Kokinova, ktorý tu padol 20. 12. 1944 pri oslobodzovaní obce.

Členovia SZPB, Malcov

Marhaň

Zoznam padlých

Peter Rusinko * 1912, vojak v ČA, padol v boji

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Mária Eštvaniková * 13. 5. 1922 v Brezove, † 13. 10. 1997
 Ján Kuziak * 16. 3. 1918, † 20. 10. 2004
 Andrej Palko * 24. 5. 1926, † 26. 1. 2007
 Juraj Podhajecký * 11. 5. 1921 v Soboši, † 18. 6. 1992

Mikulášová

Zoznam padlých

Peter Rusinko * 1912, vojak v ČA, padol v boji

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Michal Balaník * 21. 10. 1923, vojak v ČA
 Peter Jackanin * 23. 6. 1923, vojak v ČA
 Michal Klim * 18. 1. 1923, vojak v ČA, † 5. 4. 1995
 Mikuláš Masica * 29. 12. 1912, vojak v ČA, ranený pri Olomouci,
 † 19. 1. 1996
 Andrej Roztocký * 25. 9. 1924, vojak v ČA, † 1. 11. 2015
 Michal Tančín * 24. 8. 1925, vojak v ČA

Peter Hricík * 23. 4. 1921, † 3. 1. 1999
 Peter Roztocký * 2. 6. 1921, † 3. 8. 2006
 Mária Žaková * 16. 11. 1916

Vojnový cintorín z 1. svetovej vojny v obci Mikulášová

V okolí obce Mikulášová prebiehala začiatkom roka 1915 intenzívna bojová činnosť. V bojoch o neďaleký vrch Kaštielik padlo mnoho vojakov rakúsko – uhorskej armády. Časť z nich je pochovaná aj na tomto vojnovom cintoríne. Vojnový cintorín vznikol po vzdialení sa frontu v rokoch 1915–1918. Má rozmery 45 x 45 metrov. V archívnych materiáloch nájdeme len veľmi málo informácií o tomto pietnom mieste. Cintorín pozostáva zo 110 hrobov, v ktorých je pochovaných 180 zväčšia neznámych vojakov. Vďaka niekoľkým zachovaným exhumačným protokolom poznáme mená 12 rakúsko – uhorských vojakov. Po skončení 1. svetovej vojny zabezpečovali starostlivosť o toto pietne miesto orgány novo vzniknutej Československej republiky. V roku 2014 realizoval obnovu vojnového cintorína klub vojenskej histórie Karpaty v spolupráci s obcou Mikulášová. Pri obnove spolupracovali dobrovoľníci zo Slovenska, Poľska, Maďarska a Českej republiky.

Pohľad na vojnový cintorín 1. svetovej vojny v obci Mikulášová

Mokroluh

Zoznam padlých

Juraj Feledik	padol v 2. svetovej vojne
Juraj Goč	padol v 2. svetovej vojne
Ľudovít Janutka	padol v 2. svetovej vojne
Ján Sivák	padol v 2. svetovej vojne

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Adam Balog	* 10. 1. 1916
Ján Dzurík	* 23. 2. 1922
Adam Foľta	* 16. 11. 1913
Adam Klímek	* 30. 10. 1921
Andrej Petrič	* 21. 9. 1916
Ján Petrič	* 3. 4. 1912
Zuzana Romanová	* 15. 11. 1926
Andrej Seman	* 8. 11. 1919
Adam Semanko	* 31. 7. 1915
Andrej Šima	* 26. 11. 1917

Nižná Polianka

Zoznam padlých

Anna Hudáková	* 1906, zahynula po leteckom útoku na obec 30. 9. 1944
Helena Hudáková	* 1941, zahynula po leteckom útoku na obec 30. 9. 1944
Helena Chudiková	* 1926, zahynula po leteckom útoku na obec 2. 10. 1944
Mária Chudiková	* 1935, zahynula po leteckom útoku na obec 3. 10. 1944

Mária Peľaková	* 1906, zahynula po leteckom útoku na obec 4. 10. 1944
Peter Peľák	* 1940, zahynula po leteckom útoku na obec 5. 10. 1944

**Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne,
priami účastníci v SNP a členovia SZPB**

Konštantín Kapišinský	* 28. 10. 1905 v Brusnici, † 1. 2. 1982
Michal Mackanin	* 1. 12. 1919, † 17. 3. 2005

Nižná Voľa

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

**Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne,
priami účastníci v SNP a členovia SZPB**

Mária Gdovinová	* 13. 1. 1917 v Abrahamovciach
Ján Jurčišin	* 23. 5. 1923

Nižný Tvarožec

Zoznam padlých

Ján Belejčák	padol v 2. svetovej vojne
Andrej Daňko	padol v 2. svetovej vojne
Rudolf Hamburger	* 1900, padol v 2. svetovej vojne 22. 10. 1944
Michal Hažlinský	padol v 2. svetovej vojne
Juraj Holeva	padol v 2. svetovej vojne
Michal Sterančák	padol v 2. svetovej vojne

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Juraj Andrejčák	vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR
Juraj Babej	starosta obce v čase okupácie
Juraj Belejčák	* 8. 6. 1922, vojak v ČA ranený pri Moravskej Ostrave, † 24. 12. 1933
Peter Chadoba	* 20. 6. 1924, vojak v ČA
Peter Kendra	* 10. 2. 1921, vojak v ČA, ranený pri Štemberku, † 29. 7. 1996
Juraj Kohút	* 15. 9. 1920, vojak v ČA, ranený pri Opave
Ján Lišivka	* 7. 6. 1923, vojak v ČA, † 3. 10. 2000
Melánia Petriková	učiteľka v obci zachránila dedinu pred vypálením
Jozef Potaša	učiteľ v obci počas okupácie
Ján Sokol	* 22. 9. 1924, vojak v ČA, † 19. 9. 2001
Vasil' Sokol	* 7. 12. 1916, vojak v ČA, † 9. 11. 1990
Ján Sterančák	* 24. 5. 1924, vojak v ČA, ranený pri Opave
Ján Zachardala	vojak v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR
Juraj Zapach	* 5. 6. 1922, vojak v ČA, † 11. 4. 2009

Michal Harom	* 7. 10. 1921
Ján Kohut	* 8. 6. 1922, † 21. 1. 1991

Olšavce

Zoznam padlých

Andrej Daňka	padol v boji v 2. svetovej vojne
---------------------	----------------------------------

Ondavka

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

**Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne,
priami účastníci v SNP a členovia SZPB**

Demeter Kalina * 30. 10. 1923, † 18. 9. 2006
Fedor Kurimský * 25. 10. 1922, † 18. 1. 2004

Ortuňová

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

**Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne,
priami účastníci v SNP a členovia SZPB**

Ján Demjanovič * 4. 5. 1920, † 11. 5. 2003
Juraj Dutko * 18. 6. 1922, † 5. 9. 2006

Osikov

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

**Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne,
priami účastníci v SNP a členovia SZPB**

Alexander Kmec * 12. 7. 1921, účastník na ruskom fronte
Ján Pekár * 30. 8. 1922, účastník na ruskom fronte,
† 28. 5. 1983

Petrová

Zoznam padlých

Ján Demjanovič	* 1923, vojak v ČA, padol v roku 1945
Ján Hudák	vojak v ČA, padol v boji
Vasíl Jurista	vojak v ČA, padol v boji
Peter Petraško	vojak v ČA, padol v roku 1945
Michal Renčko	vojak v ČA, padol v boji
Michal Sterančak	* 25. 9. 1925, vojak v ČA, padol v boji
Ján Vencko	vojak v ČA, padol v boji

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Jozef Borecký	* 9. 6. 1916, vojak v ČA
Peter Čač	* 21. 2. 1922, vojak v ČA, ranený pri Moravskej Ostrave
Michal Demjanovič	* 1889, vojak v ČA
Peter Demjanovič	* 16. 4. 1924, vojak v ČA
Vasíl Demjanovič	* 15. 1. 1916, vojak v ČA, † 26. 7. 2009
Ján Hančovský	* 25. 5. 1923, vojak v ČA, ranený pri Moravskej Ostrave
Michal Hudák	* 1889, vojak v ČA, † 1970
Ivan Chovanec	vojak v ČA, ranený pri Ratiboře
Juraj Richvaský	* 7. 2. 1914, vojak v ČA
Michal Staruch	* 17. 8. 1925, vojak v ČA, † 2. 2. 2002
Vasíl Vasilišin	* 23. 3. 1918, vojak v ČA

Vasíl Petraško	* 14. 1. 1920
Peter Richvaský	* 8. 8. 1923
Peter Trudič	* 21. 5. 1921
Štefan Zolák	* 23. 12. 1919

Poliakovce

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Andrej Harčar	* 15. 7. 1915
Štefan Lipták	* 1. 3. 1919
Andrej Marcin	* 9. 12. 1916
Jozef Obušek	* 16. 9. 1921, nadporučík, † 25. 8. 1993
Jozef Staš	* 17. 9. 1922
Mária Stašová	* 7. 1. 1920

Raslavice

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Ferdinand Dziak	* 1. 4. 1927, vojak v ČA, † 31. 7. 2001
Ján Fornadel'	* 30. 3. 1924, partizán, † 23. 8. 1995
Andrej Gdovin	* 30. 11. 1921, účastník odboja, † 7. 2. 1979
Mária Šuťaková	účastníčka odboja

Andrej Kohút	* 13. 10. 1922 v Miklušovciach, † 12. 2. 2006
Štefan Krúpa	* 16. 5. 1923 v Giraltovcich, † 14. 11. 1993
Verona Vavreková	* 25. 11. 1908 v Raslaviciach, † 10. 9. 1995
Štefan Žolha	* 5. 4. 1924 v Šrabskom

Regetovka

Zoznam padlých

Peter Jurista	* 17. 7. 1914, vojak v ČA, padol v boji
Ján Purdeš	padol v 2. svetovej vojne
Peter Tutok	padol v 2. svetovej vojne

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Alexander Jurista	* 21. 10. 1923, vojak v ČA, ranený pri Moravskej Ostrave
Demeter Jurista	* 11. 4. 1914, vojak v ČA
Peter Jurista	* 12. 11. 1920, vojak v ČA, ranený pri Ostrave
Štefan Jurista	* 1925, vojak v radoch ČA
Fedor Kuruc	* 21. 1. 1921, vojak v ČA
Ivan Kuruc	* 1926, vojak v ČA
Štefan Lebeda	* 15. 4. 1926, vojak v ČA
Demeter Purdeš	* 21. 2. 1925, vojak v ČA
Demeter Purdeš	* 15. 12. 1911, vojak v ČA
Fedor Purdeš	* 27. 2. 1919, partizán v oddiele Chladilin
Peter Šurkala	* 2. 5. 1911, vojak v ČA
Peter Šurkala	* 11. 5. 1921, vojak v ČA
Fedor Turok	* 1924, vojak v ČA

Rešov

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Andrej Adamišín	* 29. 6. 1921
Ján Adamišín	* 18. 12. 1919

Ondrej Adamišín	* 22. 7. 1913
Ján Briškár	* 16. 4. 1927
Juraj Jackanin	* 16. 2. 1925
Juraj Jurečko	* 18. 1. 1908
Matej Kaščák	* 25. 3. 1920, príslušník ČA
Mária Pagačová	* 28. 12. 1899
Mikuláš Rojkovič	* 21. 9. 1909
Mária Vašičkaninová	* 13. 10. 1914

Richvald

Zoznam padlých

Ján Marcinko padol v 2. svetovej vojne

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Milan Holta	* 10. 2. 1909, partizán v oddiele Karasiev
Ján Jakub	* 2. 3. 1923, partizán v oddiele Karasiev
Andrej Pavlišín	* 1920, partizán v oddiele Lipa
Ján Pavlišín	* 2. 7. 1910, pomocník partizánom, † 1993
Ján Ryzner	* 10. 3. 1920, partizán v oddiele Karasiev

Ján German	* 23. 10. 1892
Mária Hankovská	* 22. 5. 1913, rodená Pavlišinová
Zuzana Ryznerová	* 1. 6. 1922
Anna Šoltysová	* 29. 1. 1924, rod. Rybárová
Adam Zubek	* 2. 7. 1926

Rokytov

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Mária Hľaďová	* 5. 3. 1928 v Rychvalde
Andrej Kul'ka	* 26. 10. 1919
Adam Novák	* 15. 2. 1915
Ján Ondkanin	* 16. 8. 1915
Adam Petrič	* 14. 5. 1917

Smilno

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Ján Pecha	vojak v 1. čs. armádnom zbore
-----------	-------------------------------

Snakov

Zoznam padlých

Michal Čižmár	vojak v ČA, padol na fronte
Michal Kolcun	padol v 2. svetovej vojne

Ján Plaskoň	vojak v ČA, padol na fronte
Andrej Spišak	vojak v ČA, padol na fronte
Andrej Štefanský	vojak v ČA, padol na fronte

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Ján Adamojurka	* 10. 6. 1924, vojak v ČA, ranený pri Hradci Králové
Mikuláš Ambra	* 6. 7. 1911, partizán v oddiele Kvitinskij
Peter Glovňa	* 23. 12. 1915, vojak v ČA, ranený pri Moravskej Ostrave † 8. 1. 1985
Ján Adamojurka Guzej	* 8. 1. 1922, vojak v ČA, † 2. 9. 2012
Michal Hrabčak	* 31. 1. 1915, vojak v ČA, ranený pri Moravskej Ostrave † 16. 12. 2004
Ján Ihnacik	* 31. 7. 1921, vojak v ČA
Michal Klimkovský	* 14. 11. 1921, vojak v ČA, † 7. 11. 1997
Andrej Kovalčík	* 22. 9. 1922, vojak v ČA
Ján Malega	* 20. 12. 1922, vojak v ČA, ranený pri Moravskej Ostrave
Michal Malega	* 17. 1. 1900, partizán v oddiele Lipa, † 1980
Vasíľ Maruščak	* 12. 1. 1919, vojak v ČA, ranený pri Moravskej Ostrave † 23. 10. 2001
Andrej Onderčanin	* 28. 10. 1908, partizán v oddiele Lipa
Jozef Sedlak	* 19. 4. 1911, partizán v oddiele Karasiev
Michal Sedlak	* 8. 10. 1907, partizán v oddiele Lipa
Michal Sedlak	* 12. 11. 1907, partizán v oddiele Lipa, † 22. 8. 1982
Michal Spišak	* 18. 7. 1921, vojak v ČA, ranený pri Bruntále, † 16. 3. 2004
Ján Štefanský	* 20. 1. 1915, vojak v ČA, † 24. 11. 2007

Ján Daňko	* 13. 5. 1913, † 3. 4. 1995
Peter Malega	* 16. 2. 1912

Stebník

Zoznam padlých

Jozef Babčak	partizán v skupine Karasiev
Štefan Demčak	* 3. 6. 1913, vojak v ČA, padol pri Opave

Jozef Peregrim	padol v 2. svetovej vojne
Štefan Sivanič	padol v 2. svetovej vojne

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Štefan Babčák	partizán
Demeter Dinis	* 16. 2. 1912, vojak v ČA, † 2. 8. 1990
Štefan Jacenko	* 24. 8. 1924, vojak v ČA, † 4. 1. 2010
Peter Jaroščák	* 24. 8. 1924
Jozef Kaminský	partizán v skupine Kirov
Štefan Kučečka	* 4. 10. 1919
Štefan Mlynár	* 3. 11. 1922
Štefan Peregrim	partizán
Ján Pidany	partizán
Peter Porjanda	partizán

Vojnový cintorín 1. svetovej vojny v obci Stebník

Obec Stebník zasiahli udalosti 1. svetovej vojny v novembri 1914, kedy sa obec ocitla v operačnom tyle rakúsko – uhorských vojsk. Vážnejší zásah do života obce však predstavovali až tuhé boje, ktoré sa v jej blízkosti odohrali najmä od druhej polovice marca 1915, kedy velenie ruského juhozápadného frontu generála delostrelectva Nikolaja Ludoviča Ivanova rozhodlo o začatí ofenzívy v Karpatoch. Údolie, v ktorom sa nachádza obec Stebník a susedné výšiny sa v dôsledku toho stalo frontovým bojiskom. Počas bojov, ktoré v tomto priestore prebiehali, sa odohrala udalosť, ktorá vstúpila do politickej histórie Československej republiky. Práve tu totiž 28. peší pluk „Pražských detí“ podľa tvrdenia oficiálnej verzie z 3. 4. 1915, dobrovoľne, prebehol na ruskú stranu.

Urputné boje v tomto priestore prebiehali až do apríla 1915. Dôsledkom týchto bojov je aj vojenský cintorín v Stebníku. Podľa archívnych materiálov je na tomto vojenskom cintoríne pochovaných celkom 75 padlých vojakov rakúsko – uhorskej a ruskej armády. Vojaci sú pochovaní v 75 samostatných hrobch. Zvyšní vojaci sú pochovaní v 24 hrobch po 3 až 5 padlých vojakoch a v 4 masových šachtách.

Monumentálny kríž na vojnovom cintoríne v Stebníku

Celkový pohľad na vojnový cintorín 1. svetovej vojny v obci Stebník

Stebnícka Huta

Zoznam padlých

Jozef Suchanič
Tomáš Šiba

padol v 2. svetovej vojne
* 1900, padol v boji 28. 3. 1942 pri Stepanovke

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Ján Grebar
Andrej Kofrit
Karol Losňak

partizán v oddiele Lipa
partizán v oddiele Karasjev
partizán v oddiele Lipa

Stulňany

Zoznam padlých

Ján Goliaš
Juraj Schneider
Ján Vojtek

padol v 2. svetovej vojne
padol v SNP
padol v 2. svetovej vojne

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Jozef Červenka
Tomáš Mikluš
Andrej Paša

* 19. 5. 1919, † 5. 5. 1997
bojoval v SNP
bojoval v SNP

Šarišské Čierne

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Peter Kučečka	poručík, partizán, veliteľ skupiny Za oslobodenie Československa
Mária Ondrišinová	* 11. 12. 1909, pomocník partizánov
Emil Zorvan	farár, pomáhal partizánom

Teodor Bača	* 8. 2. 1917
Jozef Krochta	* 8. 5. 1930

Šašová

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Andrej Andrejovský	* 18. 11. 1919, † 8. 12. 2011
Andrej Dančišin	* 2. 5. 1921, † 26. 1. 2008

Šiba

Zoznam padlých z obce Šiba

Evžen Rakoncai   padol v 2. svetovej vojne

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Jozef Vozarský   * 20. 8. 1914

Tarnov

Zoznam padlých z obce

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Vladimír Fafek   partizán v oddiele Lipa
Peter Šafčák   partizán v oddiele Lipa
Zuzana Šafčaková   * 12. 6. 1906
Andrej Štefan   * 17. 1. 1916, partizán v oddiele podplukovníka Volga

Tročany

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Štefan Artim	* 22. 1. 1923, † 30. 7. 1992
Agnesa Artimová	* 23. 7. 1923, † 25. 9. 2008
Andrej Fecko	* 8. 1. 1921, † 23. 2. 1993
Juraj Jarina	* 17. 8. 1922 v Kapišovej

Vaniškovce

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Anton Rodanič	* 20. 6. 1923, † 8. 12. 2007
---------------	------------------------------

Varadka

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

**Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne,
priami účastníci v SNP a členovia SZPB**

Peter Bury	* 9. 10. 1919, vojak v ČA, † 10. 2. 1989
Vasíľ Fedoročko	* 27. 8. 1923, vojak v ČA
Andrej Guzy	* 19. 6. 1921, vojak v ČA, † 22. 4. 1991
Andrej Halecký	* 17. 9. 1924, vojak v ČA
Michal Kavula	* 23. 2. 1926, vojak v ČA, † 10. 8. 1992
Andrej Korba	* 20. 1. 1923, vojak v ČA, † 25. 2. 1990
Michal Krajč	* 21. 8. 1901, vojak v ČA
Andrej Macko	* 5. 1. 1921, partizán v skupine Chaldilin, † 14. 7. 1990
Vasíľ Suchanek	* 23. 1. 1923, vojak v ČA
Michal Vanca	* 23. 1. 1919, † 11. 12. 2001

Peter Džamba	* 16. 5. 1909
Mária Guziová	* 8. 3. 1923, † 25. 10. 2007
Anna Prokopovičová	* 10. 1. 1910

Vyšná Polianka

Zoznam padlých

Ján Franko	* 15. 3. 1923, vojak v ČA, padol v boji
-------------------	---

**Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne,
priami účastníci v SNP a členovia SZPB**

Timotej Chimčak	* 23. 6. 1917, vojak v ČA
Fedor Ivančin	* 3. 2. 1916, vojak v ČA
Michal Ivančin	* 9. 2. 1913, vojak v ČA, † 30. 10. 1975
Fedor Karamanský	* 4. 1. 1921, vojak v ČA
Ján Macko	pomocník partizánom
Peter Roháč	* 4. 12. 1910, vojak v ČA, ranený pri Moravskej Ostrave
Peter Roman	* 9. 3. 1922, vojak v ČA, † 21. 2. 1993
Josif Stehnač	* 27. 7. 1921, partizán v oddiele Jegorov
Peter Želinský	* 24. 3. 1922, vojak v ČA

Ernest Domaracký
Anna Roháčová

* 7. 11. 1927 v Malom Rábe, † 25. 9. 2004
* 10. 11. 1922 v Ondavke

Vyšná Voľa

Zoznam padlých

V zozname padlých nie je nikto z obce

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Andrej Beckov	* 6. 4. 1913
Mária Brehuová	* 26. 6. 1912
Andrej Jusko	* 1. 4. 1909
Anna Kmecová	* 27. 2. 1913
Mária Kmecová	* 20. 5. 1924
Mária Kmecová	* 10. 11. 1922
Juraj Krakovský	* 25. 11. 1920
Ján Marinko	* 31. 1. 1906
Anna Marinková	* 27. 7. 1911
Juraj Mihalčín	* 14. 10. 1920
Mária Ondkaninová	* 24. 7. 1925
Juraj Sokol	* 7. 10. 1915
Andrej Staško	* 7. 8. 1914
Ján Šoltys	* 11. 9. 1926
Mária Šoltysová	* 27. 6. 1928

Vyšný Tvarožec

Zoznam padlých

Ján Kaľa	padol v 2. svetovej vojne
Ján Kohut	padol v 2. svetovej vojne
Roma Moskaľ Sivak	padol v 2. svetovej vojne

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Mikuláš Babej	* 19. 12. 1924, vojak v ČA, ranený pri Olomouci
Juraj Buliščak	* 12. 4. 1912, vojak v ČA
Michal Demjanič	* 27. 10. 1920, † 22. 5. 2007
Ján Felegi	* 22. 4. 1925, vojak v ČA
Peter Hodaba	* 20. 6. 1924, vojak v ČA, † 26. 1. 2005
Vasiľ Soklol	* 7. 12. 1916, vojak v ČA, † 1. 11. 1990
Iľko Soroka	* 26. 7. 1917
Peter Zapach	* 7. 9. 1921, vojak v ČA, † 5. 12. 1993

Anna Felegiová	* 31. 7. 1925, † 13. 8. 2015
Vasiľ Sokol	* 13. 3. 1923
Juraj Zapach	* 16. 3. 1922

Zborov

Zoznam padlých

Ján Cefuch	zomrel 14. 9. 1944 následkom zranení po bombardovaní Zborova
Jozef Kasper	zomrel 13. 9. 1944 následkom zranení po bombardovaní Zborova
Mária Velgosová	zahynula 12. 9. 1944 pri bombardovaní Zborova

Pamätník padlým v 1. svetovej vojne v obci Zborov

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Andrej Choleva

* 7. 5. 1921, pomocník partizánov, † 31. 8. 1970

Ján Kopčák

* 16. 5. 1921, major v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR, † 9. 12. 1985

Eugenia Kopčaková

* 30. 3. 1924, kapitánka v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR, † 27. 6. 2012

Ján Gulaš

* 27. 12. 1925 v Jastrabom, † 16. 3. 2003

Jozef Kováč

* 10. 7. 1910, † 27. 9. 1994

Anton Maras

* 28. 3. 1927 v Zlatej Bani, † 17. 3. 2006

Zuzana Pastirčíková

* 2. 4. 1920, † 20. 2. 2004

Boleslav Pavlovský

* 4. 9. 1912, † 5. 5. 2009

Juliana Stašová

* 21. 9. 1929, † 3. 5. 2000

Andrej Vencurík

* 22. 1. 1927, † 2. 6. 2008

Pietna tabuľa na cintoríne padlých v 1. svetovej vojne v obci Zborov. V pozadí Zborovský hrad.

Zlaté

Zoznam padlých

Andrej Benka   padol v 2. svetovej vojne
 Ján Goč   padol v 2. svetovej vojne

Priami účastníci odboja proti fašizmu a nacizmu v 2. svetovej vojne, priami účastníci v SNP a členovia SZPB

Andrej Benka Rybár   generálmajor, † 25. 2. 2002 v Bratislave
 Adam Kosar   * 17. 5. 1919
 Ján Popjak   * 16. 8. 1919

Pamätná tabuľa padlých občanov v 1. a 2. svetovej vojne z obce Zlaté, umiestnená pred obecným úradom obce.

Pamätná izba ZO SZPB Lenartov

Vážení čitatelia,

Vo fotogalérii máte možnosť nahliadnúť do Pamätnej izby obce Lenartov, ktorá je zriadená ako jediná v okrese Bardejov. Sú v nej informačné panely s popismi účastníkov odboja, ich vyznamenania, odborná literatúra ako aj artefakty z 2. sv. vojny.

Pamätná izba bola zriadená v roku 2012 a na jej zriadení mal najväčšiu zásluhu už nebohý Ján Kavulič, ktorý bol zároveň aj predsedom ZO SZPB Lenartov.

V roku 2014 pri príležitosti 70. výročia SNP bol pred budovou s Pamätnou izbou odhalený aj Pamätník partizánskeho oddielu LIPA s nápisom: *Na pamiatku všetkým, ktorí sa v auguste 1944 zapojili do Slovenského národného povstania a pôsobili v partizánskej skupine LIPA.*

V prvej polovici augusta 1944 sa začala formovať partizánska skupina LIPA, ktorá začala svoju činnosť pred vypuknutím SNP. Veliteľom sa stal Ján Demko, komisárom bol Vojtech Plachta a náčelníkom štábu poručík Andrej Onderčanin. Jadro skupiny tvorili občania okolitých obcí. Postupne do jednotky prichádzali aj ľudia, ktorí utiekli z nemeckých zajateckých táborov. V skupine LIPA pôsobilo celkom dvadsaťdva občanov z Lenartova.

Po nezhodách veliteľa skupiny Jána Demka a komisára Vojtecha Plachtu sa 13. 10. 1944 skupina rozdelila. Časť skupiny sa pridala k Vojtechovi Plachtovi, ostatní členovia skupiny, ktorí naďalej zostali pod vedením Jána Demka, plnili rozkazy veliteľa brigády Gottwald Vjačeslava Antonoviča Kvintinského. Partizánsky oddiel dostal nový oficiálny názov Definitívny miestny československý oddiel LIPA Demkova. Komisárom sa stal Andrej Ďurík a náčelníkom štábu Michal Kačmár.

Činnosť partizánskej skupiny bola ukončená dňa 26. januára 1945, keď na sovietskom vojenskom veliteľstve v Bardejove sám veliteľ kpt. Zareckij oddiel demobilizoval. Vtedy už okres Bardejov bol oslobodený vojskami Červenej armády.

Barbuľák Milan predseda ZO SZPB Lenartov

Členská legitimácia Jána Demka, veliteľa partizánskeho oddielu LIPA

Juraj Barbuľák účastník odboja

Juraj
Barbuľák

* 26.10.1923

† 26.6.2010

Základnú vojenskú službu konal od 1.10.1943 do 29.8.1944 v Poprade. Po vypuknutí SNP zapojila sa celá posádka priamo v Poprade proti nepriateľovi. Po potlačení operovala celá skupina na trase Kvetnica, Hrunovnica, Štiavnik, Vernár, Telgárt, Pusté Pole, Stratená, Hrabušice, Šumiac, Pohorelá a Červená Skala pod velením št.kpt.Jána Staneka a npr. Antona Tkáča. Od 23.3.1945 do 8.5.1945 ako Československý vojak pôsobil v Červenej armáde na území Poľska a bojoval na trase Bielsko, Rybník, Ratibor cez Opavu smer Ostrava. Dňa 14.4.1945 bol ranený na ľavej ruke črepinou, čím bol vyradený z bojov až do skončenia vojny. Je nositeľom desiatich pamätných medailí a držiteľom osvedčenia podľa zákona č.255/1946 Zb.

Preukaz partizána Jána Barbuřaka

Udelené vyznamenania Jánovi Barbuřakovi

ĎALŠÍ LENARTOVČANIA
PARTIZÁNI a BOJOVNÍCI V SNP

1. Jozef BEŇA * 20.9.1913
2. Andrej BILČAK * 26.11.1912
3. Ján BLANDA * 3.2.1925
4. Anton BOHÁČ * 11.10.1909
5. Michal BORTNÍK * 18.5.1926
6. Jozef CEHELNÍK * 2.5.1923
7. Juraj JADLOŠ * 6.1.1922
8. Michal KAČMÁR * 22.9.1926
9. Ján KARAFKA * 2.4.1914
10. Peter KAŠIN * 29.6.1910
11. Ján VRABEC * 22.6.1910
12. Ervin KOSEC
13. Juraj FABIAN * 6.12.1928
14. Jozef HUDÍK
15. František VRABEC
16. Michal LAMANEC * 14.2.1920
17. Ján HAJMACHER
18. Štefan SINTA
19. Michal DRUTAROVSKÝ * 22.4.1915
20. Andrej GMITTER * 9.6.1917

Väzni koncentračných táborov

Ján BORTNÍK
Jozef BORTNÍK

Zoznam občanov Lenartova, účastníkov odboja

Ján FECKO

* 25. 2. 1919

† 7. 12. 2005

Narodil sa v obci Livov. Po vychodení ľudovej školy vyučil sa za mäsiara – údenára. V čase protifašistického odboja od 24.7.1944 do 20.1.1945 pôsobil ako účastník domáceho odboja – pomocník partizánov, poverený zásobovaním partizánov a poľného lazaretu, ktorý bol zriadený medzi obcou Livov a Livovská Huta, pod vrškom Čekoška v lesnej lokalite Dalňa. Spolu s manželkou Irenou zabezpečovali, vyrábali a spracovávali mäso a nosili na určené miesta. Vedeli, že nasadzujú svoje životy, lebo Nemci kontrolovali cesty. Po skončení činnosti u partizánov bol príslušníkom Sovietskej armády v čase od 23.3.1945 do 5.8.1945. Za jeho oddanú službu v odboji boli mu udelené vyznamenania a medaily. Medaila Zaslúžilý bojovník proti fašizmu I. a II. stupeň, Pamätná medaila za účasť v boji proti fašizmu, Pamätná medaila k 20. výročiu SNP, Pamätná medaila k 30. výročiu oslobodenia Československa Sovietskou armádou, Pamätná medaila k 40. výročiu vyvrcholenia národnooslobodzovacieho boja, Pamätná medaila k 40. výročiu oslobodenia Československa Sovietskou armádou, Pamätná medaila k 50. výročiu SNP, Medaila M. R. Štefánika „Verní odkazu“ I., II., III. stupeň, Pamätná medaila 50 rokov víťazstva vo Veľkej vlasteneckej vojne, Pamätná medaila generála Žukova, Pamätná medaila k 60. výročiu SNP, oslobodenia Slovenska a víťazstva nad fašizmom, Pamätná medaila k 60. výročiu ukončenia 2. svetovej vojny, Medaila vojnového veterána. Je držiteľom osvedčenia podľa zákona 255/1946 Zb. ako účastník národného boja za oslobodenie.

Ján Fecko, účastník odboja

Vyznamenania udelené účastníkovi odboja Jánovi Feckovi

Foto účastníkov odboja z obce Lenartov

Vojnový veterán kpt. Alojz Fuňák

Povstanie je najvýznamnejším medzníkom našich novodobých dejín. Zanechalo nám dôležitý odkaz, aby sme mohli žiť, študovať či pracovať v pokoji a mieri. Aby nasledujúce generácie nepoznali hrôzy vojny.

Hodnoty, za ktoré s kamarátmi a spolubojovníkmi vojnový veterán Alojz Fuňák bojoval, platia dodnes.

Narodil sa 3. septembra 1921 v Zborove nad Bystricou, okres Čadca. Mal štyri staršie sestry – Magdalénu, Alojziu, Hedvihu a Jozefínu, ale pre všetkých to vždy boli Magdalénka, Lojzinka, Hedvinka a Jozefínka. Otec sa volal Ján Fuňák, mama Barbora Piteková. Keď mal malý Lojzík 3 roky, zomrela mu mama, a tak ho vychovávala najstaršia sestra Magdalénka. Po skončení 8 tried ľudovej školy pomáhal otcovi a sestre s prácou v hospodárstve, neskôr krátky čas pracoval aj v Nemecku, aj v Čechách, aby pomohol rodine. Keď mu zomrel otec, mal vtedy 22 rokov.

Od 1. 10. 1942 nastúpil ako 21-ročný na vojenskú službu k delostreleckému pluku v Kežmarku. V júli 1942 bol odvelený k 2. výcvikovej batérii na Oremov Laz v okolí Banskej Bystrice. Už odratával dni, kedy sa bude môcť vrátiť do rodných Kysúc, do Zborova nad Bystricou.

Ale nadišiel 29. august 1944, keď vypuklo Povstanie a on sa stal príslušníkom 1. československej armády na Slovensku. V ten deň minister národnej obrany Slovenského štátu F. Čatloš v rozhlase oznámil príchod nemeckých okupačných vojsk na Slovensko.

A tak jeho návrat do rodnej dediny vôbec neprichádzal do úvahy, ale zapojil sa do bojov proti nemeckej armáde a od vypuknutia SNP sa ho aktívne zúčastňoval ako vojak Slovenskej armády pod vedením podplukovníka Goliána. Jeho bojovú jednotku nasadili v okolí Pliešovíc a počas bojov medzi Zvolenom a Banskou Bystricou ho zranila do ľavej nohy črepina z granátu.

Vyznamenania udelené kpt. Alojzovi Fuňákovi

Po zatlačení Povstania do hôr 24-ročný Alojz Fuňák spolu s ostatnými vojakmi odišiel do lesov a dostali sa k obci Folkušová. Bol koniec októbra 1944, keď ich tam znenazdajky obkľúčilo nemecké vojsko a odtransportovalo najprv do zajateckého tábora Krems. Po troch týždňoch ich previezli do zajateckého tábora Linz v Rakúsku.

Každý deň chodili väzni pracovať podľa požiadaviek mesta. Odstraňovali ruiny po bombardovaní, ďalšie škody a opravovali cesty. Spolu s pyrotechnikmi odpratávali vybuchnuté i nevybuchnuté míny. Keď sa k mestu začala približovať delostrelecká paľba, nečakane nemeckí dozorcovia a strážnici väzňov pozatvárali v barakoch, a sami utiekli. A do zajateckého tábora vkročilo vytúžené oslobodenie.

Jeho životný príbeh bol zachytený v knihe Magdalény Lavrincovej „Život zrodený zo smrti“, vydané v roku 2011.

Alojz Fuňák sa domov vrátil po strastiplnej ceste 3. júla 1945 a po zotavení, keďže bol ľahšie ranený do ľavej nohy, nastúpil v septembri 1945 do Zboru národnej bezpečnosti – ZNB, dnes by sme povedali Polície, na východnom Slovensku najprv v Prešove, potom vo Vyšných Raslaviciach.

Tam sa spoznal so svojou budúcou manželkou Annou Ešťokovou z Buclovian. Vzali sa 3. septembra 1949, v deň jeho 28. narodenín. Mali spolu jednu dcéru Malvínu.

Od roku 1955 žil s rodinou v Bardejove. Popri zamestnaní si doplnil vzdelanie, absolvoval Strednú všeobecnovzdelávaciu školu s maturitou (dnešné gymnázium) v Bardejove a 6-týždňový kurz ZNB v Olomouci v Čechách. Mal rád prírodu, veľa času trávil s rodinou na chalupe manželkiných rodičov, veľa cestovali po Slovensku i v zahraničí.

Členom SZPB – Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov – bol od roku 1948. Takto si naňho spomínajú jeho najbližší spolupracovníci a kolegovia.

24. augusta 2008 ho minister obrany Slovenskej republiky povýšil do vojenskej hodnosti kapitán.

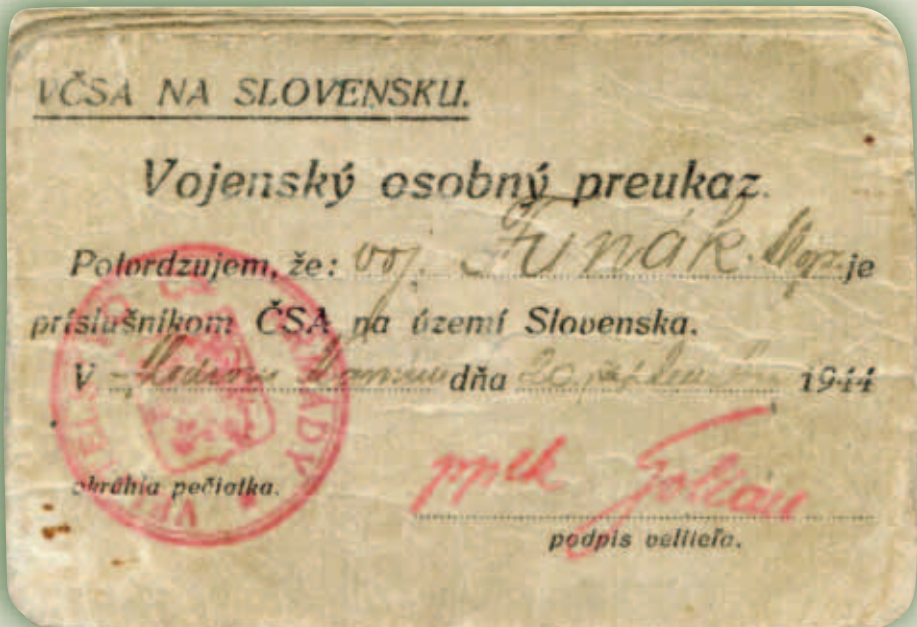
V decembri roku 2018 vo veku 97 rokov mu diagnostikovali ťažkú chorobu, a tak vzhľadom na potrebnú celodennú zdravotnú a opatrovateľskú starostlivosť bol spolu s manželkou (90-ročnou), ktorej zdravotný stav tiež vyžadoval celodennú zdravotnú a opatrovateľskú starostlivosť, umiestnený v sociálnom dome ANTIC, n.o. Bardejov.

Počas svojho života bol ocenený za svoju prácu a za aktívnu účasť v SNP mnohými oceneniami a medailami, z ktorých spomenieme aspoň niektoré:

- Medaila „Za zásluhy o obranu vlasti“ (1956),
- Medaila „Za službu vlasti“ (1975),
- Čestná medaila 1. stupňa „Zaslúžilý bojovník proti fašizmu“ (1993),
- Pamätná medaila M. R. Štefánika I. stupňa (2001),
- Cena primátora mesta za Zásluhy o rozvoj mesta Bardejova (2007),
- Odznak a legitimácia „Vojnový veterán“ (22. 4. 2008),

- Pamätná medaila Ministra obrany „Za účasť v boji proti fašizmu a za oslobodenie vlasti (2009),
  - Pamätná medaila III. stupňa „Československej obce legionárskej za zásluhy o obnovu a šírenie legionárskych tradícií“ (2009),
  - Medaila M. R. Štefánika II. stupňa (2011),
  - Pamätná medaila ministra obrany Slovenskej republiky III. stupňa (2011),
- Zo zahraničných:
- 3 medaily Ruskej federácie v r. 1997, 2004 a 2010,
  - 1 medaila od prezidenta Ukrajiny v r. 2010,
  - 1 medaila od ministra obrany Českej republiky v r. 2015.

O živote Alojza Fuňáka bol spracovaný dokument, ktorý si môžete pozrieť na [youtube.com/watch?v=ht649fPh6-g](https://www.youtube.com/watch?v=ht649fPh6-g)

Vojenský osobný preukaz kpt. Alojza Fuňáka

Nikto nie je zabudnutý

Zásadný historický zlom v slovenských dejinách predstavuje vypuknutie Slovenského národného povstania v auguste v roku 1944. Časť vtedajšej spoločnosti zložená z predstaviteľov občianskeho odboja a komunistov zmenila pozíciu Slovenska v 2. svetovej vojne a nasmerovala ho na inú trajektóriu vývoja.

Pod vedením Slovenskej národnej rady otvorene pred celým svetom Slovenského národného povstania manifestovalo, že Slovensko sa bojom proti hitlerovskému Nemecku zaradilo do medzinárodného protifašistického odboja. Jeho zaradenie do medzinárodných súvislostí, (uznanie proti hitlerovskou koalíciou) zlikvidovalo chápanie Slovenska na medzinárodnej scéne ako nemeckého vazala. Je známe, že Ministerstvo zahraničných vecí USA deklaráciou zo 7. septembra 1944 uznalo povstalecké ozbrojené sily ako spojeneckú armádu so všetkými právnymi náležitosťami. Rovnako tak urobili aj vlády Veľkej Británie a Sovietskeho zväzu.

Jedným z veliteľov po vypuknutí Slovenského národného povstania bol aj Bardejovčan **Generálmajor Ing. Andrej Benka – Rybár veliteľ posádky v Trnave**, ktorý spolu s 3500 bojovníkmi prešli na stranu povstalcov, odišli do Slovenského národného povstania 30. augusta 1944. Z nášho okresu sa zúčastnilo v Slovenskom národnom povstaní cez 4000 bojovníkov.

V meste aj obciach stoja pamätníky Slovenského národného povstania a ukončenia 2. svetovej vojny, pri ktorých vzdávame hold bojovníkom na spomienkových, pietnych stretnutiach. Tak konáme aj v týchto dňoch pri príležitosti 77. výročia vypuknutia Slovenského národného povstania.

V mene Oblastnej organizácie SZPB v Bardejove chcem oceniť prístup k zachovaniu historickej pamäti samosprávam mesta a obcí, ktoré vo svojich rozpočtoch vytvorili a budú vytvárať priestor pre začatie a realizáciu obnovy vojenských cintorínov, pamätníkov, pamätných tabúl a hrobov vojakov padlých v Slovenskom národnom povstaní a svetových vojnách. Dúfajme, že samosprávy v rámci starostlivosti o vlastný majetok zrealizujú obnovu a rekonštrukciu všetkých pamätných miest, pamätníkov a pamätných tabúl

Generálmajor Ing. Andrej Benka –
Rybár veliteľ posádky v Trnave

s menami padlých a veteránov, ktorí už takmer všetci opustili tento svet. Tie pamätníky sú o nás a pre nasledujúce pokolenia našich rodín.

My chránime a sme hrdí na našich predkov, ktorí svojou prácou, utrpením, ale aj bojom nám zabezpečili už takmer 77 rokov života v mieri a v hojnosti.

Pokolenia po nás sa budú správať k nám tak, ako sa my správame k našim predkom.

Zveľaďujme a chráňme všetko, čo nám predkovia pripravili, nielen hmotné statky, ale aj svedomie, morálku a zodpovednosť, ako aj kultúru, ktorá je autentická naša, našich národov a etník.

Ak to zanedbáme vytesnia nás iní a je to jedno, či za peniaze alebo faľošími iluzórnymi sľubmi, či dobrovoľne – nasilu.

Keď človek uveril, že vojna naozaj skončila...

Zo spomienok na statočného otca lesníka a bojovníka za slobodu.

Hrdinovia, vojnoví veteráni a bojovníci za slobodu v 2. svetovej vojne, v boji proti nenávidenému fašizmu, postupne odchádzajú, ale mnohí ostávajú medzi nami v pamätiach ich potomkov, ktorí pokračujú a zachovávajú ich bojové tradície pre ďalšie generácie. Aj my, ako rodina, spomíname so svojimi súrodencami, aký bol náš otec a ako si ho pamätáme.

V prvý deň Nového roka 2021, by sa dožil náš otec Vazil Barvirčák 100 rokov. Na prvý pohľad by sa to všetko zdalo, ako nič nezvyčajné, ale toto výročie v nás vyvoláva o čosi niečo viac, než spomienku na otca.

Patril do generácie, ktorej život práve začínal na prahu štyridsiatych rokov. Nečakane sa ocitla uprostred nezmyselného zabíjania, bratovražedného vyhladzovania národov, uprostred každodennej smrti. Plačúce matky, siroty, vdovy nechápali prečo? Mladí muži, otcovia či študujúci synovia sa ocitli na neznámom bitevnom poli, ktoré zaplavili milióny nešťastných, zomierajúcich a neskúsených vojakov len preto, lebo šialenstvo malo prednosť.

Náš otec bol vo veku, keď mladý človek rozmýšľal o svojom živote, dostával príležitosť študovať, pracovať tvoriť a spoznávať tento svet podľa vlastných predstáv. Pochádzal zo severovýchodného Slovenska, oblasť medzi Humenným a Medzilaborcami (obec Radvaň nad Laborcom), kraj obklopený lesnými porastmi, kde na dosah ruky sa rozprestiera (aj dnes) národný park Poloniny ako aj Laborecká vrchovina. On svoju predstavu o budúcnosti sústreďoval na okolie domova, na lesníctvo, čo sa mu aj podarilo. Stal sa študentom Štátnej školy pre lesných hájnikov v Žarnovici, ktorú úspešne ukončil

Vazil Barvirčák celý život sa venoval lesníckemu povolaniu.

v roku 1943. V štúdiu paralelne pokračoval a navštevoval aj Odbornú horársku školu v Liptovskom Hrádku. Žiaľ, vojnové roky nedovolili jemu a celej tejto generácii naplniť predstavy o živote. Čerství absolventi odborných škôl sa nečakane ocitli v kasárenských priestoroch, aby mohli byť odvelení na tzv. ruský front. Odborné učebnice vymenili za bojové zbrane, ktoré sa na dlhé mesiace stali jediným nástrojom, ktorý potrebovali. A to bol aj prípad nášho otca.

Prvé vojenské skúsenosti nadobúdaval v Novom meste nad Váhom, kde absolvoval nevyhnutný základný vojenský výcvik. Tam si veľmi dobre zapamätal radu štábného kapitána Horáčka, ktorý povedal, že: „prvá rana a zásah“.

Skutočný vojnový krst zažíval už na cudzom území, ktoré bolo ťažké opísať, ale ešte ťažšie zabudnúť. Mladší vojaci boli väčšinou zaradení k tzv. „vysunutým hliadkam“, od ktorých sa očakávala najlepšia informovanosť a spoľahlivosť. Všetci vedeli, že sú vystavení, najväčšiemu nebezpečenstvu, ale napriek tomu bojové úlohy statočne plnili.

Po pričlenení do 1. československého armádneho zboru, ktorému velil Ludvík Svoboda, náš otec bol pridelený k brigádneho prieskumu. Dostali sa na poľské územie, do priestorov okolia Krosna, čo malo bojovej skupine umožniť postup presunu cez preskúmané územie na Duklu a Dukelský priesmyk. Boje o Duklu zostanú navždy samostatnou kapitolou 2. svetovej vojny. Bojová stratégia nepoznala dňa ani noci. Len za tmy bolo možné plniť prieskumné úlohy. Postup spočíval v približovaní sa z lesa k obydliam, ktoré boli obsadené fašistami. „Ako mátohy sme sa nocou pohybovali v maskovacích plášťoch“, hovoril otec.

V brigádnom prieskume sa stretli aj iné národnosti. Ich nepriateľ i cieľ bol rovnaký. Len ťažko sa dali vymazať z pamäte krutosti, ktoré boli súčasťou každého dňa. Mŕtvych nenechávali na bojisku. Museli byť prepravení tak ako živí. Prejav pocty.

Nedá sa zabudnúť, ako náš otec aj v čase mieru zo spánku „bojoval“. Volal bývalých spolubojovníkov po mene – Bačkur, Štefečuk, Halic, ... Psychológovia neboli, krutosti zostávali.

Boje o Dukelský priesmyk neznamenali koniec. Jeseň v roku 1944 sa niesla v znamení krvi a smrti. Bolo potrebné oslobodiť aj okolité dediny. Ako člen 1. československej armádnej brigády sa zúčastnil na oslobodzovaní Zborova a Dlhej Lúky. Práve tam, raz pri nočnej akcii stretol vojaka Staška, spolužiaka z lesníckej školy v Žarnovici i Hrádku. Krátke objatie a radosť, že ešte žijú...

Bojová cesta však pokračovala ďalej smerom na Prešov, Branisko, Poprad. Otec sa zúčastnil ťažkých bojov o Kežmarok, Liptovský Mikuláš a Ružomberok. Práve tu pri obci Bobrovec bol ranený do obidvoch nôh. Ani ďalšie zranenie nenechalo dlho na seba čakať. Pri Trstenej mu črepiny granátu vážne zranili dľaň pravej ruky. Naučil sa však žiť s ochromenými tromi prstami.

Ako príslušník 1. československého armádneho zboru bol aj príslušníkom Spojovacieho práporu 9. telef. roty a to v čase od 28. 11. 1944 do 18. júna 1945.

Cesta do Prahy ešte trvala dlho. Účasť na oslobodzovaní Prahy mala svoje špecifické nebezpečenstvá. Skupinky fašistickej armády striehli v utajených zákutiach a odmietali opustiť svoje bojové postavenia.

Po oslobodení Prahy nasledovali Karlové Vary, kde ako príslušník 1. československého armádneho zboru zakladal tzv. „národné výbory“.

Krutá vojna skončila, jej dôsledky ešte dlho bolo potrebné znášať. Spomienky nášho otca na Duklu a na ťažké boje už nikdy z jeho pamäti nevyzli. Väzby na živých i mŕtvych tam navždy zostali. Každoročné októbrové stretnutia na Dukle niesli so sebou zmes smútku i radosti. Smútok za tými, ktorí už nikdy neprídu a radosť pri tých, ktorí ešte prišli.

Prišli povojnové roky a život postupne dostával ľudskú tvár. Stačilo málo rokov a do života vstúpili nové pracovné povinnosti, nové známosti aj radosti zo založenia si rodiny.

Čaro domova bolo neodmysliteľné bez detského smiechu, bez detských radosti z novej hračky, bez školských úspechov svojich potomkov.

Vrátil sa k svojmu pôvodnému lesníckemu povolaniu a čakali ho prvé pracovné povinnosti, ktoré ho viazali k Vysokým Tatrám. Nám zostali krásne spomienky na Bielovodskú dolinu, Kežmarské Žľaby či Tatranské Matliare.

Vtedajší budovateľský duch však presúval potrebných pracovníkov aj na iné miesta. Takto náš otec sa stal vedúcim polesia vo východoslovenskej obci Livov, známej svojim partizánskym hnutím v oblasti Čerhovského pohoria počas 2. svetovej vojny. Zachoval sa tam do dnes už obnovený poľný lazaret, kde sa liečili sovietski partizáni. Táto oblasť nášmu otcovi bola srdcu blízka a nám dodnes ostávajú pekné spomienky na krásnu prírodu a milých, pracovitých, dobrosrdečných obyvateľov. Neskôr pracoval, ako vedúci polesia v obci Ortuťová a jeho posledné pracovisko bolo na lesnom úseku polesia Becherov, kam sa už nikdy nevrátil.

Žiaľ život zvykne niekedy aj viackrát ukázať svoju nemilosrdnosť. V čase produktívneho veku sa u otca prejavilo ochorenie nezlučiteľné so životom. a vo veku 55 rokov náš otec odišiel od nás navždy.

Veril v spravodlivosť a s úctou mu venujeme tichú spomienku pri každej príležitosti a významnom výročí. Zostali nám v pamäti aj jeho pamätné slová a medaily, ktoré mu boli udelené prezidentom republiky v rokoch 1959 – pamätná medaila v boji na Dukle, v roku 1964 k 20. výročiu SNP za aktívnu činnosť v boji proti fašizmu a pamätnú plaketu pri príležitosti 50. výročia vzniku ČSR.

S úctou mu venujme tichú spomienku

Zaznel silný odkaz k mladšej generácii

Z rokovania XVII. zjazdu SZPB

Rokovanie XVII. zjazdu Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, ktoré sa uskutočnilo 28.–29. júna 2019 v Poprade sa nieslo v znamení 74. výročia ukončenia najstrašnejšej vojny v histórii ľudstva a porážky fašizmu. Náš Obl. výbor SZPB v Bardejove zastupovali delegáti Dr. Ing. Artem Fecko, Ing. Dušan Jaščur, Ing. Ján Šnyr a RSDr. Vasiľ Hudák.

Zjazd, okrem mnohých vnútrozväzových úloh dal jasný odkaz pre mladú generáciu, ako pokračovateľke bojových tradícií nášho národa proti zvrátenej ideológii fašizmu. V správe na zjazde odznelo, že je zarážajúce, keď v období, kedy naša spoločnosť nesie všetky znaky demokracie, sú prejavy skupín ľudí a organizácií, ktoré veľbia fašizmus, na obdiv sveta vydávajú svoj nacionalizmus, svoju netolerantnosť a nenávisť. To nemôže SZPB v tomto ostať ľahos-

tajný, proti týmto prejavom je potrebné bojovať a zachovávať všetky hodnoty a charakter, ktorý prejavil náš národ celému svetu svojím najväčším vystúpením v boji proti fašizmu. K tomu je potrebné aktivizovať všetok potenciál, ktorý vo zväze je.

Treba pokračovať v úspešných akciách a na nich budovať ďalšie. Darí sa nám organizovať tradičné pochody a podujatia, výstupy po stopách partizánskych brigád, branno – športové a turistické podujatia ako aj vedomostné súťaže so žiakmi. Napriek tomu sa opäť veľký dôraz položil na činnosť komisie pre prácu s učiteľmi, ženami a mládežou. Vzniká zásadná otázka v smerovaní mladšej generácie lebo len na nej záleží, ako využijú skúsenosti starších generácií pre svoju budúcnosť. Už na XVI. zjazde sa dôraz kládol na komisie pre prácu s mládežou, na organizovanie vedomostnej súťaže „Medzníky 2. svetovej vojny“, pre žiakov 9. ročníkov a kvarty osemročných gymnázií, ktoré prebiehali v školských kolách. Zúčastňujú sa jej žiaci aj v rámci celého Slovenska. Z diskusie prevládali názory, že je potrebné v tejto aktivite pokračovať a skvalitňovať jej obsahovú úroveň. Sú poznatky, že mnohí riaditelia a učitelia dejepisu si osvojili túto súťaž, čo je pozitívne. Avšak sú aj opačne poznatky, keď sa niektorí riaditelia k tomu stavajú apaticky a učitelia sa tvária akoby robili službu SZPB. V tejto oblasti sa intenzívne pracuje s MŠVVaŠ, hlavne v príprave organizačných pokynov pre školy v danom školskom roku z hľadiska obsahu a metodiky zameranú na súťaž.

Účastníci XVII. zjazdu SZPB z ObĽO SZPB Bardejov Artem Fecko, Ján Šnyr, Dušan Jaščur

V nich je správne pochopenie dejinných udalostí 2. svetovej vojny a Slovenského národného povstania. Treba hľadať aj iné vhodné formy práce s mládežou hlavne s Klubmi mladých priateľov SZPB a pod. S týmto úzko súvisí lektorská činnosť najmä v oblastných výboroch, kde doposiaľ hlavné úsilie bolo zamerané na občiansku verejnosť, školskú mládež, a to hlavne v spolupráci so školskými úradmi, s múzeami, knižnicami, kde sa uskutočnilo množstvo besied a výstav k výročným udalostiam oslobodenia, SNP a osobnostiam odboja.

Problematika mladej generácie z diskusií vyznela, ako veľmi vážny a dôležitý problém pre SZPB, ten už zaznel ako už bolo spomínané, aj na predošlom XVI. zjazde, a po tomto sa stáva hlavnou prioritou. Ak nastupujúca generácia má byť našimi pokračovateľmi, a ak ona nebude mať pravdivé poznanie o histórii 2. svetovej vojny, nebudeme odovzdávať historické skúsenosti z bojov za oslobodenie, mladá generácia bude podliehať mnohým pseudohistorickým a nepravdivým vysvetľovaniam a hodnoteniam dejín 2. svetovej vojny. Mnohokrát u mladej generácie vznikajú pochybnosti a otázky, ako sme boli oslobodení spod fašizmu. Dozrel čas, zamyslieť sa nad tým, ako ďalej pracovať s mládežou. Mládež nie je zlá. Ona chce byť tiež vypočutá a my ju vypočujeme, ale aj správne nasmerujeme k historickej pravde.

Ďalšou problematikou, ktorou sa zjazd zaoberal priamo či nepriamo súvisí s mladou generáciou. Je to starostlivosť o pamätníky, cintoríny a pamätné miesta. Ak chceme, aby ich mladí ľudia navštevovali, musíme sa o nich dostatočne starať, obnovovať ich a približovať historické udalosti, ktoré dokumentujú miesta, lebo oni sú symbolmi hrdinstva bojujúcich za slobodu.

Na zjazde zazneli aj varovné signály, keď sa v tejto súvislosti hovorilo, že je hektická doba, prevláda násilie a neznášanlivosť. Vytráca sa úcta k bojovníkom za slobodu, zaznamenávame velebenie Hlinkovej strany, darí sa extrémistom a bohužiaľ aj tam, kde sú organizácie SZPB. Zazneli kritické hlasy i k našim médiám, ktoré v ostatnom období veľmi skromne odvysielali dokumenty o oslobodzovaní, venujú sa tejto problematike len okrajovo. Zamlčujú historické pravdy a mnohokrát prezentujú historické zvrátenosti. Tieto mnohí delegáti aj konkretizovali. Fakty dosvedčila aj skutočnosť, že o rokovaní XVII. zjazdu nemali záujem žiadne médiá.

Zjazd prijal aj programové zameranie SZPB po XVII. zjazde, ktorého cieľom je: posilniť národnú hrdosť a zjednotiť spoločnosť pravdivou, neskre-slenou a jednotnou interpeláciou boja za národné oslobodenie, proti fašizmu a nacizmu v rokoch 2. svetovej vojny, ktorý vyvrcholil Slovenským národným povstaním.

RSDr. Vasiľ Hudák

Prejav predsedu SZPB k delegátom XVII. zjazdu

Vážené delegátky a delegáti XVII. zjazdu SZPB, pozvaní hostia a členovia našej organizácie, ktorých tu zastupujeme.

Úprimne Vás pozdravujem so želaním pevného zdravia, ostatné je zvládnuteľné vo Vašich schopnostiach.

Už sedemdesiatpäť rokov (tri štvrtiny storočia) trvá v našej vlasti mier.

Vláda Slovenskej republiky prijala k jubileu osobitné uznesenie k zabezpečeniu osláv 75. výročia SNP.

SNP bolo jedným z najvýznamnejších protihitlerovských vystúpení v tyle nacistickej armády. Slovenská verejnosť dlhodobo vníma SNP ako najvýznamnejšiu historickú udalosť novodobých dejín Slovenska.

Vojaci, partizáni, politici, národohospodári všetkých národov a národností bez rozdielu náboženského vyznania, ako aj všetci obyvatelia Slovenska, ktorí sa ho akýmkoľvek spôsobom zúčastnili a strádali, si zasluhujú nami najvyššiu úctu a vďaku.

S Bohom v duši i na perách zomierali a strádali naši predkovia pre životy a šťastie blížnych a potomkov bez rozdielu konfesie, pohlavia a veku.

Češť ich pamiatke a večná im sláva v nebi i na zemi.

Pri tejto príležitosti náš oblastný výbor pripravil plagáty, odznaky a vreckové kalendáre, ktoré sme Vám rozdali na poslednom zasadnutí Ústrednej rady v Bratislave a pri dnešnej prezentácii.

Už tridsať rokov na Slovensku praktizovaním trhovej ekonomiky, ktorá je založená na súkromnom vlastníctve a obsahuje v sebe veľmi silné tendencie, konvergencie, ktoré sa prejavujú monopolizáciou vlastníctva (dedičský kapitalizmus a globalizačná kolonizácia), ale aj šírením vedomostí a zručností.

Na druhej strane to spôsobuje divergenciu, dochádza k roztváraniu nožníc, ktoré ohrozujú spoločnosť a hodnoty sociálnej spravodlivosti.

Základná disproporcia je v tom, že súkromná miera výnosu z kapitálu je dlhodobo v násobkoch vyššia ako je miera rastu dôchodkov a produkcie.

Dobre vieme, že žiť v minulosti je nemožné, v budúcnosti smiešne. Žijeme tu a teraz v prítomnosti. Žiť v prítomnosti je ťažké, no pri našich schopnostiach zvládnuteľné.

Starogrécky kráľ Sparty vyslovil myšlienku: „Nespravodlivosť nie je od prírody“.

V tejto nekludnej dobe by sme sa mali oslobodiť od ilúzií, keď okolo pukajú a padajú piliere, na ktorých po desaťročia spočívalo kolektívne vedenie sveta, najmä západných elít.

Súboj o občianske slobody, štátnu suverenitu, zachovanie historických národov a nastolenie mieru na svete pozvoľna idú do ostrého stretu.

Aj naším pričinením v spoločnosti stále cítiť zdesenie z barbarstva 2. svetovej vojny, aj hrdosť na úlohu SNP v boji proti nacizmu a na povojnovom usporiadaní.

Sme ľud a štát, ktorý po dlhej historickej dobe získal samostatnosť. Trvalo tisícročie než sme ju získali, získali sme bohaté historické skúsenosti a dajme pozor, aby sme ju veľmi rýchlo nepremrhali.

Aj SZPB je tá organizácia v našej spoločnosti, ktorá predstavuje nádej, že artikulácia spoločenských záujmov vo verejnom živote, je ešte možná štandardnými prostriedkami napríklad výuka 2. svetovej vojny a SNP bude zaradená ako povinná súčasť učebných osnov a učebníc. Povinná a kontrolovaná starostlivosť štátnej správy a samosprávy o vojenské cintoríny, vojnové hroby, pamätníky, pamätné tabule a pamätné miesta. Ďalej zdravotná a sociálna starostlivosť o veteránov a bojovníkov proti fašizmu za našu slobodu nielen proklamačne, ale normotvorne.

Pripomínanie výročí týchto historických skutočností sa stane hrdým sviatkom všetkých občanov bez rozdielu ich veku.

Popri všetkých šťastiach človeka je v popredí osobné zdravie a mier v spoločnosti. Právě udržanie mieru trištvrte storočia nás zaväzuje mier upevňovať a zveľaďovať vo všetkých formách jeho prejavov v našej spoločnosti a činnosti samostatnej Slovenskej republiky.

Aj bojovníci proti fašizmu bojovali a mnohí položili svoje životy „za mier“, preto navrhujem do názvu našej organizácie doplniť slová... „za mier“.

Teda SZPB za mier. Skratka SZPBM.

Nevyžiada si to náklady navyše, postupne by sa po zjazde používal v komunikácií verbálnej, písomnej aj elektronickej.

Vytvoríme príležitosť k aktivitám v rámci SZPBM, členstva a pôsobenie v tejto organizácii všetkým občanom bez rozdielu veku, pohlavia a presvedčenia, ktorým mier nie je ľahostajný. Samozrejme, že udržiavanie, upevňovanie a aktívny boj za mier v spoločnosti obohatí našu činnosť a bude premietnutý do programových dokumentov a aktivít SZPBM.

Ďalším mojím návrhom na posúdenie XVII. Zjazdu SZPB je:

Zjazd požiadava vládu SR vyhlásiť rok 2020 v Slovenskej republike za ROK MIERU.

Samozrejme, že legislatívne, organizačne aj hmotne ho zabezpečí pre celé územie štátu a všetky jeho právne, organizačné a územné inštitúcie v štátnej a samosprávnej pôsobnosti.

Návrhy odovzdávam návrhovej komisii zjazdu.

Ďakujem Vám, že ste ma vypočuli a očakávam, že podporíte oba predložené návrhy.

Dr. Ing. Artem Fecko

Pripomenuli sme si 75. výročie ukončenia 2. svetovej vojny

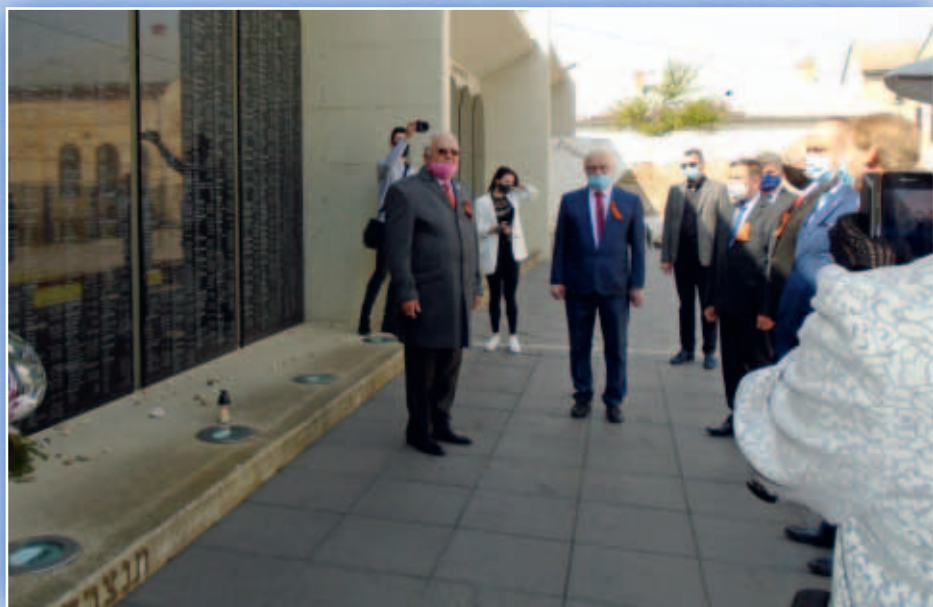
Bez smútočných pochodov a hymien, bez pátosu, ale úprimne, s pokorou a úctou sa v piatok predpoludním stretli pri Pamätníku vďaky predstavitelia samosprávy, Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (SZPB) a štátnej správy, aby si položením kytice červených ruží a pietnych vencov pripomenuli 75. výročie ukončenia 2. svetovej vojny a Deň víťazstva nad fašizmom. Ani protipandemické opatrenia, prijaté v súvislosti s ochorením COVID-19 (aj počas pietneho aktu dodržiavané), totiž nezabránili primátorovi mesta Borisovi Hanuščakovi, predsedovi ObLO SZPB v Bardejove Artemovi Feckovi, prednostovi Okresného úradu Miroslavovi Bujdovi i ostatným účastníkom uctiť si pamiatku hrdinov 2. svetovej vojny, pamiatku tých, ktorí pred 75-timi rokmi priniesli slobodu do ťažko skúšanej Európy, vtedajšieho Československa nevynímajúc. Domnievame sa, že je to minimum, čo sme mohli pre pamiatku hrdinov urobiť - v úcte skloniť hlavy a v duši povedať „Ďakujeme - osloboditelia“.

Pohľad na účastníkov pietneho aktu 75. výročia ukončenia vojny – členov ObLO SZPB Bardejov

Celkový pohľad na účastníkov osláv

Prejav predsedu ObĽO SZPB Artrema Fecka pri pamätníku holokaustu

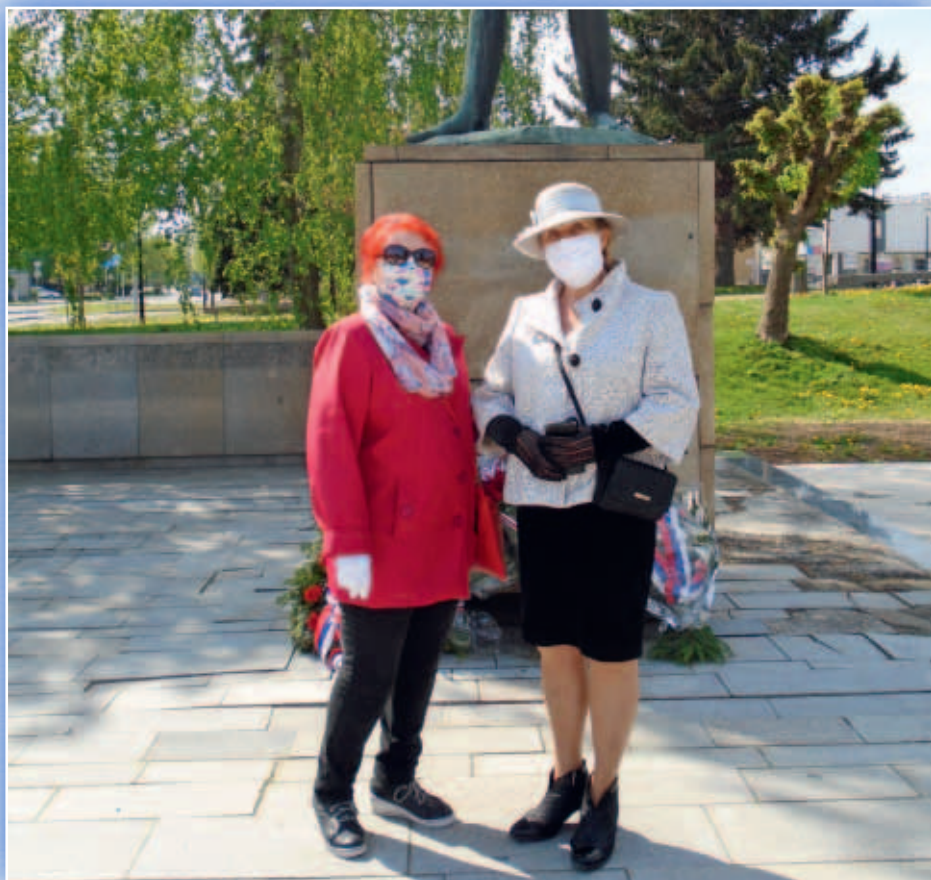

S rovnakou úctou sa účastníci stretnutia poklonili aj pamiatke obetí vojny v areáli Pamätníka holokaustu.

Podvečer ich kroky opäť viedli k Pamätníku vďaky – zapálením sviečok v tvare „75“-ky a slova „Ďakujeme“ symbolicky ešte raz vyjadrili svoju úctu všetkým, ktorí či už v radoch Červenej armády, 1. Československého armádneho zboru, v radoch partizánskych oddielov i domáceho odboja neváhali na oltár slobody položiť svoje životy. A nebolo ich málo...

2. svetová vojna bolo zlo, ktoré strašným spôsobom zasiahlo do života celého sveta – jej ukončenie stálo príliš veľa krvi, príliš veľa utrpenia, príliš veľa ľudských životov, príliš veľa zlomených ľudských osudov, príliš veľa dokaličených, sirôt i vdov... Nikdy by sme na to nemali zabudnúť – a v Bardejove ani nikdy nezabudneme!

Priebeh osláv bol v zmysle platných protipandemických opatrení.

Slávnostné zhromaždenie pri príležitosti osláv 75. výročia SNP

Vážení čitatelia,

Dňa 24. 8. 2019 obec Lenartov v spolupráci so ZO SZPB Lenartov usporiadala slávnostné zhromaždenie pri príležitosti osláv 75. výročia Slovenského národného povstania pri pamätníku partizánskej skupiny Lipa.

Oslavy otvoril a hostí privítal poslanec obecného zastupiteľstva Ján Bortník.

Na pietnom akte kladenia vencov sa zúčastnili členovia ZO SZPB Lenartov, predseda ObIV SZPB Bardejov Dr. Ing. Artem Fecko, predseda revíznej komisie Ing. Ján Šnyr, členovia ZO JDS v Lenartove a poslanci obecného zastupiteľstva so starostkou obce Ing. Janou Bľandovou, ktorá sa prihovarila k účastníkom zhromaždenia.

Z príležitosti výročia SNP bola ZO SZPB Lenartov slávnostne premenovaná na ZO SZPB „Jána Demka“ v Lenartove – veliteľa partizánskej skupiny LIPA. Slávnostného aktu sa zúčastnila aj dcéra Jána Demka Helena Krušková, rod. Demková s manželom Štefanom a ich rodinou.

Za všetkých padlých v SNP a v 2. svetovej vojne bola duchovná pobožnosť. O kultúrny program sa postarala spevácka skupina KALINA z Humenného.

Sprievodnou akciou bola výstava výzbroje a výstroje vojaka v 2. svetovej vojne, vyhodnotenie výtvarnej súťaže „Lenartov očami detí“ a predstavenie informačnej tabule v miestach pôsobenia partizánskej skupiny LIPA.

Predseda ZO SZPB Lenartov Milan Barbuľak
pri čítaní slávnostného prejavu

Barbuľak Milan, predseda ZO SZPB Lenartov

Príhovor pána Fecka počas osláv 75. výročia SNP

Krásny slnečný dobrý deň Bardejovčania!

Pozdravujem vás!

Priamych účastníkov protifašistického odboja, pozdravujem tých, ktorí pre pokročilý vek nie sú prítomní, želám im dobré zdravie a ďakujem im, menovite Alojza Fuňáka, Jána Lukáča, Andreja Goca, Máriu Holevovú, Františka Šarišského

Vítam členov a priateľov SZPB:

- predstaviteľov mesta Bardejov vedených primátorom MUDr. Borisom Hanuščakom a občanov mesta
- predstaviteľov okresu Bardejov a samospráv obcí aj ich obyvateľov
- zahraničných hostí
- atašé veľvyslanectva RF v SR pani Annu Chodajevu
- zástupcov z ČR z okresu Česká Lípa
- zástupcov z PR z okresu Gorlice
- predstaviteľov tu prítomných politických strán SMER, SNS, Most – Híd
- predstaviteľov spoločenských organizácií a občianskych združení Jednoty dôchodcov Slovenska a Únie žien Slovenska
- zástupcov škôl a ich žiakov
- predstaviteľov vojenských, bezpečnostných a hasičských inštitúcií.

Pozdravujem všetkých tu prítomných aj tých, ktorí sa o tomto podujatí 75. výročia SNP orientujú aj tých, ktorí sa o ňom dozvedia.

Včera účasťou na celoslovenských oslavách v Banskej Bystrici a na ekumenickej svätej omši v Bazilike Minor, dnes pri pamätníku vďaka tu v Bardejove a pamätníku partizánov na Krížoch si pripomíname 75. výročie SNP historické a slávne výročie, ktoré je na Slovensku v deň 29. augusta štátnym sviatkom.

Toto odvážne vystúpenie nášho ľudu proti nemeckému i domácejmu fašizmu slovenská verejnosť dlhodobo vníma ako najvýznamnejšiu historickú udalosť novodobých dejín Slovenska.

Partizánske hnutie na Východnom Slovensku sa i napriek ťažkostiam v porovnaní s inými oblasťami našej republiky vyvíjalo veľmi úspešne. Bolo to v dôsledku toho, že sa obyvateľstvo nachádzalo v zlej hospodárskej situácii. Na druhej strane tu pre takúto činnosť boli veľmi vhodné terénne a komunikačné podmienky. Začiatkom septembra 1943 sa v lese nad Matiaškou vytvoril prvý partizánsky celok Čapajev. Jeho hlavným organizátorom bol nadporučík letectva Ľudovít Kukorelli, ktorého tam nominovalo ilegálne vedenie odboja. Mimochodom na celoslovenských oslavách 74. výročia SNP v Banskej Bystrici si spolu s potomkami Kukorellihu prevzal rovnaké vyznamenanie aj primátor nášho mesta p. MUDr. Boris Hanuščak. Ďakujeme pán

primátor, že sa tak príkladne staráte o rozvoj nášho mesta aj za aktívne pôsobenie v SZPB.

Na jar i v lete r. 1944 začali k partizánskym jednotkám prechádzať ďalší vojaci slovenskej armády, ktorí odmietali bojovať za záujmy fašistického vedenia štátu.

Čím viac sa približoval front k našim hraniciam, tým častejšie k nám na pomoc prichádzali partizánske posily zo ZSSR, z Ukrajiny a Poľska.

Už v prvých dňoch mesiaca august sa na Slovensko presunul zväzok Alexander Nevský pod vedením pplk. Viktora Karasjova. Utáboril sa v Čergovskom pohorí. S jeho pomocou nadviazali Čapajevovci spojenie s hlavným štáбом odboja na Ukrajine. Mnohí, ktorých som poznal a ich spolubojovníci z Livova, Livovskej Huty, Lukova, Kružlova, z Krížov a Lenartova sa osobne stretávali s Karasjovom a jeho spolupracovníkmi a zabezpečovali tylovú, prieskumnú a zdravotnú starostlivosť.

3. augusta na Slovensko prešla špeciálna paradesantná skupina Belov, vytvorená zo sovietskych dôstojníkov v zálohe a z devätnásť príslušníkov Československého armádneho zboru v ZSSR. Na jej čele bol H. D. Kovalenko. Belovci mali za úlohu plniť predovšetkým spravodajské úlohy v priestoroch Bardejova, Prešova, Orlova a Plavča. S nimi spolupôsobila partizánska skupina Lipa v Lenártove a okolí.

V noci z 8. na 9. augusta sa k nám cez chotár obce Šarbov dostala tiež

Osláv sa zúčastnili aj členovia klubu historických zbraní.

K účastníkom osláv sa prihovoril Artem Fecko, predseda ObIO SZPB v Bardejove.

partizánska skupina V. A. Kvitinského, ktorá sa usadila neďaleko Bardejova.

V priebehu svojho pôsobenia nadviazali partizánske jednotky veľmi dobré styky s miestnym obyvateľstvom, ktoré ich hneď od začiatku zásobovalo potravinami a oblečením i ďalšími dobrovoľníkmi. Do ich radov ešte na našom území vstupovali slovenskí vojaci a dôstojníci odvelení na sovietsko – nemecký front.

Boli to aj sovietski partizáni, ktorí spolu s našimi partizánmi a odbojármi organizovali v rokoch 1943 a 1944 nezmieriteľný boj proti nemeckým okupantom a ich domácim pomocníkom.

Pre toho historické poslanie získali veľký počet obyvateľov východného Slovenska, čím sa podstatnou mierou zaslúžili o oslobodenie tohto regiónu. A následne aj celej republiky. A nato nikdy zabudnúť nemožno.

Právom spomíname politikov a vojakov, ktorí organizovali SNP, alebo bojovali v ňom ich mená prešli do histórie. Celkom v zabudnutí zostali iní, bez ktorých by sa povstanie nezaobišlo, našich predkov v obciach a mestách podporovateľov povstania. Obstarávali lieky a zdravotný materiál u sympatizujúcich lekárov (Čajka, Radač, Austerlitz) a ďalší. Na pile u pánov Vychra a Jágra nachystali materiál na poľné obväzisko, či ošetrovňu – lazaret, ktorý postavili v Livovskej Hute, počas potreby ho aj prevádzkovali a zásobovali. Cesta do mesta vozom a späť bola nebezpečná, viedla cez územia obsadené fašistickými vojakmi. Po ceste zberali informácie o pohybe, stanovištiach a počtoch cudzích vojakov a odovzdávali ich partizánom. Občas im uvarili večeru, pridali niečo zo skromných zásob do batohu. Na vozoch aj vlastných chrbtoch vynášali zásoby a oprané aj vlastné šatstvo a odevy do hory. Všetko v prísnej ilegalite. Bolo to nebezpečné.

Tí mŕtvi nemajú nič spoločného s vtedajšou politikou a už vôbec nie s tou dnešnou. Česť ich pamiatke. Tí, čo majú nutkavú potrebu ťahať svoj názory na aktuálnu politiku do spomienky na ľudí, ktorí za nás padli v rokoch 2. svetovej vojny a zláhať ich smrť resp. prežitú utrpenie, sú úbožiaci.

Už sedemdesiatpäť rokov (tri štvrtiny storočia) trvá v našej vlasti mier.

Vláda Slovenskej republiky prijala k jubileu osobitné uznesenie k zabezpečeniu osláv 75. výročia SNP.

SNP bolo jedným z najvýznamnejších protihitlerovských vystúpení v tle nacistickej armády v Európe.

Vojaci, partizáni, politici, národohospodári všetkých národov a národností bez rozdielu náboženského vyznania, ako aj všetci obyvatelia Slovenska, ktorí sa ho akýmkoľvek spôsobom zúčastnili a strádali, si zasluhujú nami najvyššiu úctu a vďaku.

S Bohom v duši i na perách zomierali a strádali naši predkovia pre životy a šťastie blížnych a potomkov bez rozdielu konfesie, pohlavia a veku.

Česť ich pamiatke a večná im sláva!

Dobre vieme, že žiť v minulosti je nemožné, v budúcnosti smiešne. Žijeme tu a teraz v prítomnosti a žiť v prítomnosti je ťažké, no pri našich schopnostiach zvládnuteľné.

Starogrécky kráľ Sparty vyslovil myšlienku: „Nespravodlivosť nie je od prírody“.

V tejto neklúdnej dobe by sme sa mali oslobodiť od ilúzií, neoliberalizmu a globalizmu, keď okolo pukajú a padajú piliere, na ktorých po desaťročia spočívalo kolektívne vedenie sveta, najmä západných elít.

Aj naším pričinením v spoločnosti stále cítiť zdesenie z barbarstva 2. svetovej vojny aj hrdosť na úlohu SNP v boji proti nacizmu a na povojnovom usporiadaní.

Súboj o občianske slobody, štátnu suverenitu zachovanie historických národov a nastolenie mieru na svete pozvoľna idú do ostrého stretu. Sme ľud a štát, ktorý po dlhej historickej dobe získal samostatnosť. Trvalo tisícročie než sme ju získali, získali sme bohaté historické skúsenosti. Dajme pozor, aby sme ju veľmi rýchlo nepremrhali!

História ľudstva svedčí jednoznačne:

Po všetkých „chorobách a nákazách“ spoločnosti trochu skôr či neskôr prichádza uzdravenie. Žijeme v období, keď sa tie „choroby“ akosi premnožili, ale niet pochyb, že to očakávané uzdravenie predsa príde, a to aj napriek všetkým snahám zástancov „cudzích hodnôt“. Jednoducho spoločnosť sa z nich predsa uzdraví.

Aj SZPB je tá organizácia v našej spoločnosti, ktorá predstavuje nádej, že artikulácia spoločenských záujmov vo verejnom živote, je ešte možná štandardnými prostriedkami napr. výuka histórie 2. svetovej vojny a SNP bude zaradená ako povinná súčasť učebných osnov a učebníc, alebo povinná a kontrolovaná starostlivosť štátnej správy a samosprávy o vojenské cintoríny, vojnové hroby, pamätníky, pamätné tabule a pamätné miesta a najmä zdravotná a sociálna starostlivosť o veteránov a bojovníkov proti fašizmu a za našu slobodu.

Oceňujeme aktivitu základných škôl ich riaditeľov/ky a učiteľov/ky dejepisu, ktorí každoročne pripravujú žiakov základných škôl do celoslovenskej súťaže „Medzníky 2. svetovej vojny“.

Do programu aktivít zaraďujú návštevy žiakov historických pamätných miest doma (Svidník, Dukla) i v zahraničí (Osvienčim). Očakávame, že takéto podujatia zaradia do svojich aktivít všetky základné školy a stredné školy v meste i na vidieku. Štát im umožňuje konať aj tým, že školám ich rozpočtovo zabezpečí.

Pripomínanie výročí týchto historických skutočností sa stane hrdým sviatkom všetkých občanov bez rozdielu ich veku.

Vytvoríme príležitosť k aktivitám v rámci SZPB, členstva a pôsobenie v tejto organizácii všetkým občanom bez rozdielu veku, pohlavia a presvedčenia, ktorým mier nie je ľahostajný.

Zakladáme „Klub mladých priateľov SZPB“.

Starostka obce Jana Blandová pri slávnostnom príhovore

Pohľad na účastníkov osláv v obci Lenartov

Záverom tri citáty súčasníkov na zamyslenie:

Ján Donoval, kňaz – kritik

„Kto z milosti žije, hladom umiera“.

Môj komentár: zo zbierok, charity, pôžičiek, úverov, fondov či dotácií žiť je nemúdre a z dlhodobého horizontu veľmi rizikové ba až nereálne.

Pán Mihok – predseda SOPK

„Odchádzajú mnohí talentovaní ľudia, aj dnes sú ich dôvody veľmi podobné tým pred sto a viac rokmi, ani dnes im štát nedokáže vytvoriť podmienky, aby svoj talent odovzdali doma“.

Moja poznámka: za posledné desaťročia náš okres sa stal vývozcom lacnej pracovnej sily na západ od nás. Pozná to skoro každá rodina.

Pán Rudolf Šuster – exprezident SR

„Treba si pripomínať Povstanie, bolo to hrdinské, že taký malý národ sa dokázal postaviť veľkému Nemecku. Je to naša história a každý Slovák by na ňu mal byť hrdý“.

Bez komentára; svoj názor si každý vytvára sám a za konanie zodpovedá tiež sám.

Pozývam Vás k pamätníku holokaustu a na Kríže.

V Bardejove si uctili hrdinov Slovenského národného povstania

Po veľkolepých oslavách 75. výročia SNP v Banskej Bystrici aj v Bardejove a v partizánskej obci Kríže 30. 08. 2019 si občania okresu pripomenuli túto historickú udalosť, ktorá nemá obdobu v novodobých dejinách Slovenska. Tieto udalosti spred 75-tich rokov zasiahli aj náš región, keď mnohí so zbraňou v ruke sa postavili proti fašistickým okupantom a ďalší občania im všemožne pomáhali ako sa v tomto skromnom kraji len dalo. Týmto prejavili svoj hrdinský čin v boji proti fašistickej zvoli, ako sa ešte na nich pamätáme, na

tých, ktorí ostali nažive a nikdy sa sami za hrdinov nepovažovali. O to viac my dnes pri takýchto historických udalostiach ich hrdinské činy vnímame, a preto im v plnej úcte vzdávame hold.

V Bardejove sa oslavy uskutočnili pri Pamätníku vďaka na námestí SNP. V ostatnom období, je to už tradíciou, že pred slávnostným aktom položenia vencov oficiálnych delegácií a hostí, ako prví vždy položia kyticu karafiátov k pamätníku žiaci základných škôl.

Tentoraz to boli žiaci ZŠ na Wolkerovej ulici. Po nich nasledovalo polozenie vencov členmi oblastnej organizácie SZPB a Zväzu vojakov SR, predstaviteľmi mesta a okresného úradu. Veniec položila aj atašé Veľvyslanectva Ruskej federácie na Slovensku Anna Chodajeva, ozbrojené a záchranné zložky v okrese, zástupcovia úradu práce a sociálnych vecí, Jednoty dôchodcov Slovenska a Únie žien, politických strán Smer SD, SNS, predstavitelia Matice slovenskej a delegácia z Českej Lípy a Gorlíc (Poľsko).

So slávnostným príhovorom vystúpil Dr. Ing. Artem Fecko, predseda Oblastného výboru SZPB v Bardejove, v ktorom zdôraznil dejinnú udalosť spred 75-tich rokov, ako odvážne vystúpenie nášho ľudu proti nemeckému a domácejmu fašizmu. Značnú časť svojho vystúpenia venoval historickým faktom, ktoré hneď po vypuknutí SNP sa odohrali v našom regióne. Zdôraznil fakt, že partizánske hnutie na Východnom Slovensku i napriek ťažkostiam sa v porovnaní s inými oblasťami našej republiky vyvíjalo veľmi úspešne. Z jeho pohľadu na jednej strane to bolo tým, že obyvateľstvo sa nachádzalo v zlej hospodárskej situácii. Na druhej strane tu boli podmienky na partizánsku činnosť.

Úspešný postup Červenej armády a blížiaci sa frontová línia k našim hraniciam prichádzali do nášho regiónu i partizánske posily z Ukrajiny a Poľska a dochádzalo k tomu, ako vo svojom vystúpení hovorí, že „... v prvých dňoch mesiaca august sa na Slovensko presunul zväzok Alexander Nevský pod vedením pplk. Viktora Karas-

jova. Utáborili sa v Čerhovskom pohorí. S jeho pomocou nadviazali Čapajevovci spojenie s hlavným štábom odboja na Ukrajine“. Je faktom i to, že občania nášho okresu z obcí Livov, Livovská Huta, Lukov a Lenartov sa osobne stretávali s Karasjovom a jeho spolubojovníkmi. Zabezpečovali tylovú, prieskumnú a zdravotnú starostlivosť. Medzi iným nezabudol vo vystúpení spomenúť také významné partizánske osobnosti, ktoré pôsobili organizovali odbojové hnutie, ako bol Ľudovít Kukoreli, V. A. Kvitinskij, H. D. Kovalenko a ďalší.

Účastníkov slávnostného aktu kladenia vencov pozdravila aj Anna Chodajeva, atašé veľvyslanectva Ruskej federácie na Slovensku, ktorá vo svojom vystúpení poďakovala slovenskej vláde a občanom za prejavenu úctu a vďačnosť padlým vojakom Červenej armády, ktorí položili svoje životy za oslobodenie Československa. Vyjadrila presvedčenie, že vzťahy medzi Ruskou federáciou a Slovenskom sa budú rozvíjať v prospech oboch strán.

Po ďalšom akte položenia vencov k Pamätníku obetí holokaustu v Bardejove, účastníci osláv sa presunuli do partizánskej obce Kríže, kde oslavy 75. výročia SNP pokračovali kladením vencov k Pamätníku SNP.

Slávnostný príhovor k účastníkom predniesla starostka obce Oľga Dutková, ktorá pripomenula tvoriace sa partizánske hnutie v okolí a kontakty občanov s partizánmi a ich veliteľmi. Ako sama v príhovore zdôrazňuje, že tieto udalosti nemohli ujsť nemeckej armáde. Jej úsilie spočívalo potlačiť toto partizánske hnutie. Neopomenula skutočnosť, že obci Kríže hrozilo vypálenie, ale svoj čin nestihli vykonať. V závere svojho vystúpenia obrátila svoju pozornosť i k mladšej generácii, ktorá nezažila hrôzy vojen, čo by si všetci mali nesmierne vážiť a svoj život žiť tak, aby ju nikdy ani nezažili.

Pri tejto slávnostnej príležitosti osláv 75. výročia SNP, Oblastný výbor SZPB v Bardejove udelil pamätné listy viacerým členom SZPB za rozvíjanie pokrokových, demokratických a humanitných tradícií, odkazu boja za slobodu a proti fašizmu. Zároveň boli odovzdané členské preukazy novým 20-tim členom SZPB.

Po skončení slávnostného aktu sa všetci účastníci stretli na partizánskej lúke, kde sa uskutočnilo spoločenské stretnutie s bohatým kultúrnym programom.

Dukla brána slobody – 75. výročie karpatsko – duklianskej operácie

Celkový pohľad na účastníkov osláv

Osláv sa zúčastnili priami účastníci 2. svetovej vojny a odboja.

Najmladší účastníci osláv

Členovia ObĽO SZPB Bardejov na oslavách v spoločnosti prezidentky republiky Zuzany Čaputovej

V Bardejove sme si pripomenuli 76. výročie ukončenia 2. svetovej vojny a oslobodenia našej vlasti

V tomto roku 8. mája si svet pripomína 76. výročie skončenia 2. svetovej vojny na európskom bojisku, ktorá sa začala 1. septembra 1939 útokom vojsk nacistického Nemecka na Poľsko. Postupne do tejto vojny bolo zapojených 62 štátov a priama bojová činnosť zasiahla 40 štátov a trvalo to dlhých 2 194 dní bolesti a utrpenia. Počas šiestich rokov trvania 2. svetovej vojny zomreli a utrpeli zranenia desiatky miliónov ľudí. Ani po 76-tich rokoch po jej skončení neexistujú presné a všeobecne akceptovateľné čísla obetí, ale podľa najnovších údajov zahynulo asi 60 miliónov ľudí, ďalších 35 miliónov bolo zranených a asi 2 milióny nezvestných. Najväčšie straty, takmer 27 miliónov vojakov a civilistov, utrpel vtedajší Sovietsky zväz. V samotnej Európe prišlo o život 19 miliónov vojakov a 15 miliónov civilistov. Následkom vojnových udalostí zostalo 35 miliónov ľudí trvalo invalidných a ďalšie desiatky miliónov postihli nevyliciteľné choroby. Týmto obetiam sa nevyhli ani občania nášho okresu Bardejov. Počas 2. svetovej vojny padlo z nášho okresu 200 občanov a 3000 sa nevrátilo z koncentračných táborov. To bol veľmi stručný výpočet ľudských obetí, ale nesmieme zabudnúť ani na psychické utrpenia pozostalých a obrovské materiálne škody, ktoré boli spôsobené nezmyselnou vojnou, ktorú rozpútal nemecký fašizmus.

Celkový pohľad na účastníkov osláv 76. výročia ukončenia 2. svetovej vojny

Účastníci osláv pri pamätníku holokaustu

Tieto udalosti 2. svetovej vojny si každoročne naši občania mesta Bardejov a okresu pripomínajú a vzdávajú česť padlým a ostaným bojujúcim hrdinom kladením vencov pri pamätníkoch, ktoré pripomínajú hrôzy 2. svetovej vojny. Aj v týchto dňoch 7. 5. 2021 s vedomím hrdinstva bojovníkov za slobodu, s vedomím toho, komu máme vďačiť za túto ťažko vybojovanú slobodu, a s vedomím toho, že pamäť o hrdinstve by nemala byť zabudnutá. Zišli sa v komornom zastúpení a s dodržaním epidemiologických opatrení zástupcovia štátnej správy a samosprávy, ako aj zástupcovia Oblastného výboru SZPB v Bardejove pri Pamätníku vďaky na námestí SNP, aby položením kvetov a minútou ticha vzdali hold a úctu účastníkom boja za slobodu. Obdobne si kyticou kvetov uctili pamiatku židovských spoluobčanov v areáli Pamätníka holokaustu, ktorých smrť bola spôsobená priamym dôsledkom fašistického režimu.

V týchto dňoch, v roku 76. výročia ukončenia 2. svetovej vojny, je potrebné si pripomenúť našich občanov, ktorí sa zaslúžili o našu slobodu, a to už ako vojaci, príslušníci 1. čsl. armádneho zboru, účastníci bojov v rôznych partizánskych skupinách a mnohých tých, ktorí aj malou účasťou prispeli k oslobodeniu našej vlasti od fašizmu. Tieto mená ako Peter Babej, Andrej Sviantek, Vojtech Plachta, pplk. Mikuláš Revilák, pplk. Michal Karpatský,

Pracovníci Ms úradu v Bardejove na čele s primátorom Borisom Hanuščakom

Veniec položil predseda okresného úradu v Bardejove Ján Paľa /v druhom rade/.

pplk. Eliáš Soroka, Andrej Nicák, Ján Nicák, Michal Purdeš, Fedor Purdeš, Ján Tančín, Ján Demko, Ján Grešš, Mikuláš Hanuščák, František Hažir, Jozef Marcinek, Anna Holováčová, Mária Ždiňaková, MUDr. František Radáč, MUDr. Dušan Čajka a mnohí ďalší, je potrebné si neustále pripomínať. Žiada sa ešte spomenúť na nášho posledného - najdlhšie žijúceho - účastníka oslobodzovania, odbojára a veterána vojny Alojza Fuňáka, ktorý navždy odišiel z radu bojovníkov za slobodu v roku 2019, kedy by sa bol dožil 100 rokov svojho života.

Každý z týchto hrdinov mal svoj bojový príbeh. Nám a mladšej generácii zanechali jasný odkaz, že je potrebné vážiť si slobodu a chrániť ju. Bolo na nás, či sme si to dostatočne uvedomili, či sme dokázali vštepiť tieto odkazy aj mladšej generácii. Obávam sa, že nie vo všetkom sa nám podarilo, lebo v mnohom nás dnes súčasnosť presvedča, že sú snahy vymazať našej najmladšej generácii z pamäti, kto bol náš osloboditeľ, sú snahy o znevažovanie pamätníkov a ich hrdinov.

Pri tomto spomienkovom výročí je potrebné opäť sa oprieť o historické fakty. Tie nám jasne hovoria, že len na Slovenskom území je pochovaných 60 659 vojakov Červenej armády, 10 425 vojakov rumunskej armády a 1 736 príslušníkov 1. čsl. armádneho zboru a ďalší. Nesmieme dovoliť, aby niekto neustále spochybňoval, že našim hlavným osloboditeľom bol Sovietsky zväz. História sa vymazať nedá a ona sa bude prenášať z generácie na generáciu a my nesmieme zabúdať na ľudí, na bojovníkov, ktorí si našu úctu vyslúžili svojím hrdinstvom a statočnosťou v boji proti fašizmu. Nech nám pamätné miesta, pomníky, pamätníky a cintoríny neustále pripomínajú hrôzy 2. svetovej vojny. Nádej tu je, čo nám dosvedčila aj tohtoročná účasť našich občanov na týchto miestach, ale aj veľkolepé spomienkové oslavy nášho osloboditeľa.

Návšteva delegácie ObLV Bardejov a ÚR Bratislava na Dukle a Svidníku pri príležitosti 76. výročia KDO

Delegácia ÚR SZPB, ObLO SZPB Bardejov a Svidník pri pamätníku Sovietskej armády v Svidníku

Delegácia pri pamätníku na Dukle

Delegácia pri buste armádneho generála Ludvika Svobodu

Tajomník ÚR SZPB Viliam Longauer a predseda ObIO SZPB v Bardejove Artem Fecko

Oslavy 77. výročia oslobodenia Bardejova

Delegácia ObĽO SZPB pri kladení venca – 77. výročie oslobodenia Bardejova

Delegácia mesta na čele s primátorom mesta Borisom Hanuščakom

Osláv sa zúčastnili aj zástupcovia mladej generácie.

Zapálenie 77-mych sviečok

Členovia ObLO SZPB účastníci osláv 77. výročia oslobodenia mesta Bardejov

Slávnostný prejav pri príležitosti 77. výročia ukončenia vojny predniesol Ján Paľa, predseda okresného úradu v Bardejove.

Spoločné polozenie vencov zástupcami mesta, okresu a spoločenských organizácií

Pohľad na účastníkov osláv na čele s primátorom mesta Borisom Hanuščakom

Účastníci osláv položili vence pri pamätníku holokaustu.

Prejav primátora mesta Bardejov Borisa Hanuščaka

Prejav predsedu Oblastnej organizácie SZPB v Bardejove Artema Fecka

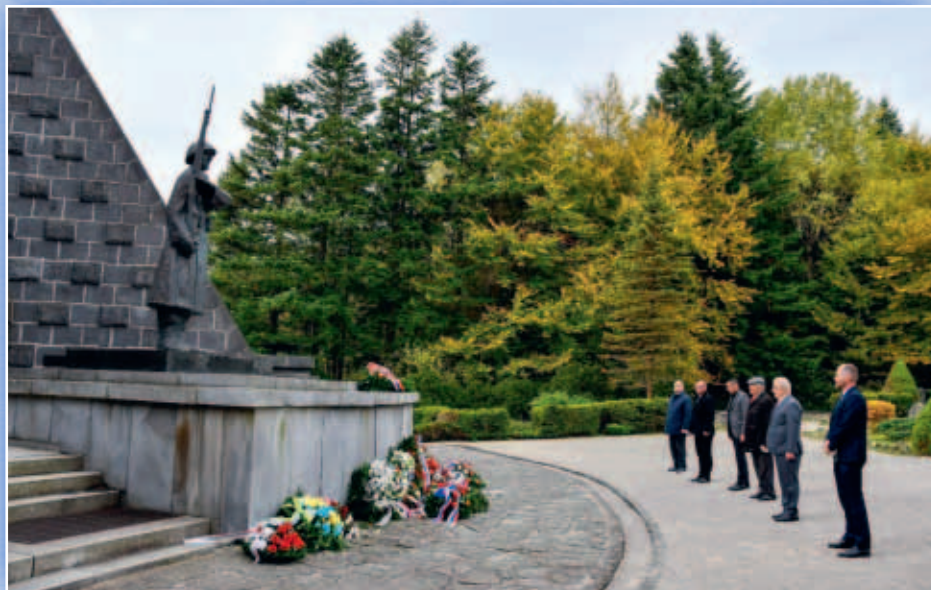
Oslavy 77. výročia Karpatsko – duklianskej operácie

Príslušníci 1. československého armádneho zboru v ZSSR pod velením generála Ludvíka Svobodu prekročili hranice Československa v priestore Duklianskeho priesmyku 6. októbra 1944.

Obyvatelia Slovenska si 6. októbra pripomínajú pamätný deň – Deň hrdinov Karpatsko–duklianskej operácie, ktorá sa stala jednou z najkrvavejších operácií 2. svetovej vojny. Pred 77-mi rokmi sa práve ňou začalo oslobodzovanie Slovenska od fašistických okupantov.

Karpatsko–duklianska operácia, ktorá bola súčasťou širšie vedenej Východokarpatskej operácie, sa začala skoro ráno 8. septembra 1944. Príslušníci 1. československého armádneho zboru v ZSSR pod velením generála Ludvíka Svobodu prekročili hranice Československa v priestore Duklianskeho priesmyku 6. októbra 1944. Operácia sa skončila 28. októbra 1944 a do dejín vošla ako najväčšia a najkrvavejšia bitka línie východného frontu, ktorá sa odohrala na území Slovenska.

Dňa 6. 10. 2021 sa osláv zúčastnila delegácia mesta Bardejov pod vedením primátora mesta MUDr. Borisa Hanuščaka. Za oblastnú organizáciu SZPB sa na akcii zúčastnil predseda oblastnej organizácie Dr. Ing. Artem Fecko.

Pohľad na účastníkov pietneho aktu pri pamätníku Československej armády na Dukle

Pamätník armádneho generála Ludvíka Svobodu v Svidníku

Účastníci pietneho aktu, druhý zľava primátor mesta Boris Hanuščak,
tretí zľava predseda ObiO SZPB v Bardejove Artem Fecko

Kladenie vencov pri pamätníku Sovietskej armády vo Svidníku

Pamätník Sovietskej armády vo Svidníku

Mesto Bardejov aj v čase pandémie nezabudlo na seniorov

V tejto zložitej dobe pandémie, množstvo našich seniorov žije v obmedzenom režime života, prevažne doma. Táto skupina je považovaná za najrizikovejšiu skupinu a je to aj z logického hľadiska pochopiteľné. Mnohí vzhľadom na svoj vek čelia rôznym ochoreniam. Ľahko môžu podľahnúť ďalšej chorobe spojenej s touto pandemiou. Je nevyhnutné, aby sa naši seniori chránili, a ak ma poznanie neklame, tak možno patria medzi najdisciplinovanejších z radov občanov.

Patrím medzi seniorov aj ja, a netajím sa, že som často so svojimi priateľmi – seniormi v spojení na sociálnych sieťach. Najnovšie ma potešila správa na sociálnej sieti Mesta Bardejov, že aj predstavitelia mesta v tejto dobe pamätajú a nezabúdajú na nás seniorov. Dozvedel som sa zo správy z rokovania Mestského krízového štábu, že ten prijal rozhodnutie o použití časti finančného daru od partnera jednej z mestských obchodných organizácií na zabezpečenie respirátorov FFP2 zdarma pre seniorov nad 60 rokov, teda ohrozenej skupiny obyvateľov. Toto rozhodnutie potvrdila ďalšia správa, že v najbližších dňoch sa budú tieto respirátory distribuovať do schránok všetkých seniorov na území mesta. A tu môžem potvrdiť, že toto rozhodnutie sa aj organizačne naplnilo, keď našim seniorom tieto sľúbené respirátory boli včas doručené.

Na prvý pohľad by sa možno zdalo, že to nemusí byť veľká pomoc. Mnohí seniori by nevedeli, ako si ich kúpiť alebo zadovážiť. Osobne oceňujem a verím, že aj ostatní seniori mesta ocenia to, ako mesto promptne zareagovalo na dôležitú potrebu pre seniorov. Zisťujem, že naši seniori, túto zdanlivo malú pomoc, prijali s vďačnosťou.

Podobne takúto pomoc sme už od mesta dostali aj v 1. vlne pandémie a nemám vedomie, či niekto vtedy prejavil poďakovanie Mestu Bardejov za takúto pomoc. Preto z podnetu mnohých seniorov mesta a z vlastnej iniciatívy sa chceme za seniorov združených Kluboch dôchodcov, ZO JDS, Kresťanských seniorov, seniorov organizovaných v SZPB a ostatných, srdečne poďakovať Mestu Bardejov a ich vedúcim predstaviteľom, že na nás nezabúdate v takejto zložitej dobe.

Srdečná vďaka! Želáme vám, aby ste i v ďalšom období robili správne rozhodnutia v prospech občanov tohto mesta.

Pracovníčka slovenskej pošty v Bardejove doručuje rúška seniorom, ktoré pre nich zabezpečilo mesto.

Vasif Hudák

Prejav predsedu SZPB pri príležitosti 76. výročia SNP

Krásny slnečný dobrý deň, Bardejovčania a hostia!

Pred viac ako 76-timi rokmi sa v Európe skončila vojna víťazstvom spojencov. Tí, ktorí tvrdili o sebe a o svojich, že sú nadľudia, odrazu páchali samovraždy. Vlastenectvo druhej strany sa ukázalo pevnejšie. Zbrane druhej strany sa ukázali ako technicky dokonalejšie. Vodcovské umenie druhej strany sa prejavilo ako vyššie. Boli to naši ľudia a ich spojenci, najmä červená armáda a sovietski partizáni.

Ani Slováci nečakali na zázrak, koncom augusta 1944 vypuklo Slovenské národné povstanie. Povstanie z historického hľadiska malo predovšetkým morálny význam, keďže veľká časť slovenského obyvateľstva sa aktívne zapojila do boja proti nacistickému Nemecku. Povstalecká reprezentácia sa zároveň jasne vymedzila proti nedemokratickému režimu Slovenskej republiky a jej kolaborácii s nacizmom. Vďaka SNP mohli politickí reprezentanti Slovenska výrazne prehovoriť do otázky jeho postavenia v povojnovom politickom usporiadaní ČSR, aj keď ďalší vývoj tieto „výdobytky“ postupne negoval.

Najväčšie škody po ľudských obetiach slovenskému hospodárstvu spôsobili ustupujúce nemecké vojská, ktoré rabovali a ničili prakticky všetko, čo sa dalo.

V tomto roku odišli do večnosti v našom okrese poslední pamätníci a aktívni účastníci bojov v SNP a 2. svetovej vojny, a je to fenomén post pamäti generácii, ktoré ani neprišli do styku s ľuďmi, čo tieto boje zažili.

Vážení pán primátor, pán prednosta a páni starostovia!

Za jedno storočie sme vybudovali svoj štát. Zatiaľ úspešný štát. Naše dejiny boli dialektické, ale v rozhodujúcej chvíli, konkrétne v SNP, sme sa dokázali rozhodnúť aj vzoprieť.

Po viac ako trištvrťine storočia života v mieri si naši predkovia zaslужujú naše úprimné poďakovanie a zachovanie ich pamiatky. Ani 2. svetovú vojnu ani SNP nepriviedol k víťazstvu voľný trh ani podnikanie.

Boli to pracujúci ľudia, naši občania, tí spoločne znášali ťarchy vojny, mnohí sa chopili zbrane a každý svojim dielom prispel k víťazstvu nad nacizmom a fašizmom.

Obnovme a ochráňme vojnové cintoríny, pamätníky a pamätné tabule v našom meste a našich obciach, ako náš prejav pamäti, úcty a vďaky účastníkom 2. svetovej vojny a SNP, ktorých súčasťou budú tabule s menami padlých a veteránov.

Pre samosprávu – majiteľov spomienkových miest a pamätníkov – sú vytvorené legislatívne podmienky na ich materiálne a finančné zabezpečenie. Musíme byť smelí, aby sme sa odvážili byť samými sebou a sami neupadli do zabudnutia.

Oblasťný výbor SZPB, všetci jeho členovia sú iniciátormi tejto ušľachtilej aktivity, sme pripravení na súčinnosť a spoluprácu s miestnymi predstaviteľmi samosprávy a občanmi.

Nikdy nebude neskoro hovoriť a písať o udalostiach, o ľuďoch a hrdinoch, ktorí bojovali za šťastný život v mieri, za šťastie našich detí. Ani dnes a ani zajtra nie je neskoro hovoriť a písať o tom, ako sa rodila sloboda.

28. 8. 2020

Dr. Ing. Artem Fecko

Oslavy 77. výročia oslobodenia obce Kalinov

Dňa 18. septembra 2021 sa uskutočnili oslavy 77. výročia oslobodenia obce Kalinov – prvej oslobodenej obce na území bývalého Československa. Ústredná rada SZPB delegovala na uvedené oslavy predsedu Oblastnej organizácie SZPB v Bardejove Dr. Ing. Artema Fecka, ktorý vystúpil s prejavom.

Želám všetkým príjemný a zážitkový „Dobrý deň“

Vážení prítomní priami účastníci odboja, predstavitelia štátu a samosprávy, zahraniční hostia a členovia SZPB, vážení občania, študenti a žiaci, vážený pán starosta Obce Kalinov.

V bojovej zostave 38. sovietskej armády (veliteľ gen. Moskalenko) 1. ukrajinského frontu, vstúpili ako prví na pôdu Československa vojaci 2. práporu 1. čs. brigády 1. čs. armádneho zboru v ZSSR.

Prvou oslobodenou obcou bol Kalinov. (21. septembra 1944)

V tomto armádnom zoskupení bojovali aj môj nebohý otec aj nebohý otec mojej manželky, ktorý prešiel so Svobodom z Buzulaku do Ostravy. Obaja boli v boji ranení a konca vojny sa dočkali v nemocnici, sme na nich hrdí a pamätáme.

Artem Fecko pri prejave na oslavách 77. výročia oslobodenia obce Kalinov

Účastníci osláv 77. výročia oslobodenia obce Kalinov

V mene Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, jeho ústrednej rady na Slovensku mi dovoľte vzdať úctu a pietnu spomienku padlým na našom území Československa, veteránom 2. svetovej vojny, partizánom, odbojárom a ich veliteľom všetkých národností, ktorí nás oslobodili od útlaku, nacizmu a fašizmu.

Spoločne vzdávame hold, úctu a poďakovanie generácií našich občanov, ktorá sa narodila pred sto rokmi a pred 80-timi rokmi sa dokázala zorganizovať a rozhodla sa postaviť na odpor v protifašistickom odboji.

Mnohí z nich so zbraňou sa zúčastnili bojov na bojiskách 2. svetovej vojny v rokoch 1939 – 1945 a aj v Slovenskom národnom povstaní od augusta 1944 do konca vojny.

Bojovali na oboch stranách frontu.

Tisíce z nich položili svoje životy.

Táto generácia našich predkov čelila vojnovým hrôzám, útrapám, nebezpečenstvu aj dôsledkom vojnovkej skazy od jesene 1939.

Najmä táto generácia a nasledujúce vytvorili podmienky a postavili základy nášho mierového života a napredovania spoločnosti, dnes už 77 rokov vo zvrchovanom a slobodnom Slovensku. Stala sa súčasťou spoločenskej, vojenskej, kultúrnej a morálnej histórie.

Takými boli priami účastníci a spolupracovníci odboja, vojnoví veteráni, ochrancovia a budovatelia vlasti, členovia, poslanci a funkcionári NV aj Slo-

Boris Hanuščák, primátor mesta Bardejov pri pamätníku vďaky v Bardejove – prejav k účastníkom pietneho aktu

venského zväzu protifašistických bojovníkov. Manželia a otcovia rodín, priatelia a aktívni spoluobčania.

V každej rodine boli a sú predkovia, ktorí si zaslúžia od nás a nasledujúcich generácií úctu a vďačnosť za naše žitie v slobodnej spoločnosti, usporiadaných mestách, usporiadaných obciach v súdržných a šťastných rodinách v primeranom zdraví.

Je potešujúce a hlavne inšpirujúce pre mladšie ročníky, ak sa od svojich rodičov či starých rodičov, dozvedia čo najviac o ich reálnom živote až po rokovmeň do predchádzajúcich storočí.

Nech platí, že nikto nie je zabudnutý v každom z nás, v našich rodinách, spoločenstvách, obciach a mestách ani v našej vlasti a domovine.

Očakávame, že samosprávy a štátna správa zrealizujú rekonštrukciu a obnovu pamätníkov, pamätných miest s menami padlých a veteránov. Tie pamätníky sú o nás a pre nasledujúce generácie.

Ak to zanedbáme, vytesnia nás iní, spôsoby aj dôvody si nájdu a nachádzajú. Ak nepoznáme minulosť, sme odsúdení na jej opakovanie.

Po búrkach prichádza vyjasnenie oblohy a zasvieti slnko. Nastáva snečná pohoda. Nech naplníme poslanstvá, ktoré nám adresoval pápež v tomto týždni. Jedno z jeho poslanstiev bolo aj:

„Polievajte svoje korene“.

Prajem to všetkým nám na Slovensku aj vo svete.

Príjemný dobrý deň všetkým!

Poprosím o minútu ticha.

NEZABUDNEME!

Odpovedáme na želanie všetkých, ktorým vzdávame poctu dnes a každoročne pri pamätníkoch a ostatných pietnych miestach tu, v našom meste aj vo väčšine obcí okresu Bardejov.

ĎAKUJEME!

Za naše životy v mieri už takmer osem desaťročí. Vy ste tí, ktorí sa vrchovatou mierou – svojimi životmi, zraneniami, utrpením a strádaním v hmotnej núdzi, tvorivou prácou, svojím umom a odhodlaním, svojou svedomitosťou a morálkou o tieto vymoženosti zaslúžili, a nám svojim potomkom, ich neporušené odovzdali.

Udelené medaile a čestné uznanie

SLOVENSKÝ ZVÄZ PROTIFAŠISTICKÝCH BOJOVNÍKOV

udeľuje

Artemovi PECKOVI

medailu „ZA VERNOSŤ“

za významnú činnosť v presadzovaní pokrokových, demokratických a humanitných tradícií odkazu boja za slobodu a proti fašizmu.

Bratislava 8.6.2022

Číslo matky: 0662

predseda SZPB

SLOVENSKÝ ZVÄZ PROTIFAŠISTICKÝCH BOJOVNÍKOV
udeľuje

Dušanovi JAŠČUROVI

MEDAILU MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNIKA
III. STUPŇA

za významnú činnosť v presadzovaní pokrokových, demokratických
a humanitných tradícií odkazu boja za slobodu a proti fašizmu

Bratislava 8.6.2022
Číslo matky: 2884

predseda SZPB

SLOVENSKÝ ZVÄZ PROTIFAŠISTICKÝCH BOJOVNÍKOV
udeľuje

Vasilovi HUDÁKOVI

MEDAILU MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNIKA
III. STUPŇA

za významnú činnosť v presadzovaní pokrokových, demokratických
a humanitných tradícií odkazu boja za slobodu a proti fašizmu

Bratislava 8.6.2022
Číslo matky: 2883

predseda SZPB

SLOVENSKÝ ZVÄZ PROTIFAŠISTICKÝCH BOJOVNÍKOV
udeľuje

Andrejovi KOCÚROVI

MEDAILU MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNIKA
III. STUPŇA

za význačnú činnosť v presadzovaní pokrokových, demokratických
a humanitných tradícií odkazu boja za slobodu a proti fašizmu

Bratislava 8.6.2022
Číslo matičky: 2485

[Signature]
predseda SZPB

SLOVENSKÝ ZVÄZ PROTIFAŠISTICKÝCH BOJOVNÍKOV
udeľuje

ČESTNÉ UZNANIE

Jánovi ADAMUŠČINovi

za zásluhy v boji proti fašizmu, za slobodu
za rozvíjanie odkazu Slovenského národného povstania
za dlhoročnú aktívnu zväzovú činnosť, za spoluprácu

[Signature]
tajomník ÚR SZPB

8.6.2022
Bratislava

[Signature]
predseda SZPB

SLOVENSKÝ ZVÄZ PROTIFAŠISTICKÝCH BOJOVNIKOV
udeľuje

Marte HANINČÍKOVEJ

MEDAILU MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNIKA
III. STUPŇA

za významnú činnosť v presadzovaní pokrokových, demokratických
a humanitných tradícií odkazu boja za slobodu a proti fašizmu

Bratislava 17. 5. 2021
Oslo mamičky 2821

[Signature]
predseda SZPB

MINISTER OBRANY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

udeľuje

Ing. Miroslavovi BUJDOVI

pamätnú medailu

K 75. VÝROČIU SLOVENSKEHO NÁRODNÉHO POVSTANIA
A SKONČENIA DRUHEJ SVETOVEJ VOJNY

Bratislava 07.04.2020 0200/0704

Minister obrany Slovenskej republiky, s.r.o.

Podakovanie

Som hrdý na svojich rodičov.

Dali mi život a všetko, čo mali. Umožnili nám vzdelanie. Svoju morálku vstúpovali aj nám, aj im ďakujem za mierový život. Boli to milujúci a milovaní rodičia, mama a tato, babka a dedko, prababka a pradedko a priatelia mnohých na tomto svete. Obaja boli držiteľmi osvedčenia podľa zákona č.255/1946 Zb. z. o odbojovej činnosti. Otec bol uznávaný majster remesla – mäsiar. Veterán 2. svetovej vojny, vojak Červenej armády. Mamina sila a láska nás viedli a dali nám krídla. Obaja rodičia boli pracovití, statoční, čestní a nádherní ľudia, teraz odpočívajú vo večnosti.

*S úctou
Artem Fecko*

Mama

Otec

*Fragments
of contemporary
Bardejov
and its surroundings*

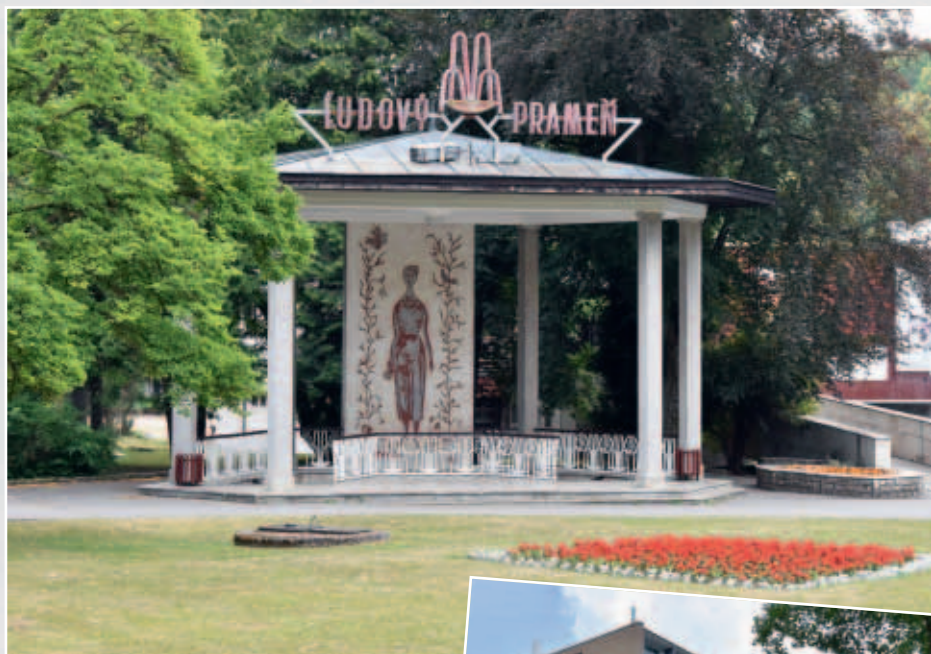

EUROPSKÁ UNIA
Európsky fond
regionálneho rozvoja

Integrovaný regionálny
operačný program

MINISTERSTVO
ROZVOJNEJ POLITIKY
A REGIONÁLNEHO
ROZVOJNEJ POLITIKY

Projekt:
Cyklochodník Toplianska ulica, Bardejov

Cieľ:
Projekt rieši vybudovanie nového a obnovu
existujúceho cyklochodníka v celkovej
dĺžke 818 m, vybudovanie cyklolávky ako
aj osadenie verejného osvetlenia.

Príjemca:
Mesto Bardejov

Na paneloch sú znázornené fragmenty histórie Bardejova.

***„Vlasti hrozí zánik, keď deti začnú šlapať
po mohylách svojich otcov“.***

Honoré de Balzac